

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI
Pedagogická fakulta
Katedra antropologie a zdravovědy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2011

Eva Buksová

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Pedagogická fakulta
Katedra antropologie a zdravotní vědy

Bc. Eva Buksová

II. ročník – navazující magisterské prezenční studium

Obor: Učitelství odborných předmětů pro zdravotnické školy

Porodní asistentka v ČR

Diplomová práce

Vedoucí práce: Mgr. Věra Vránová, Ph.D.

Olomouc 2011

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně pod vedením Mgr. Věry Vránové, Ph.D. a uvedla v ní veškerou použitou literaturu i ostatní zdroje.

V Olomouci dne: .....

.....

podpis

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji Mgr.Věře Vránové, Ph.D. za odborné vedení diplomové práce, za její užitečné rady, připomínky, ochotu a čas. Dále bych chtěla poděkovat Prof. PhDr. Miroslavu Chráskovi, CSc., za pomoc v oblasti statistického zpracování dat. Velké díky patří především mojí mamince a mému partnerovi za psychickou i finanční podporu a trpělivost během celého studia.

OBSAH

ÚVOD.....	6
CÍLE PRÁCE A HYPOTÉZY.....	8
TEORETICKÉ POZNATKY.....	9
1 Profesionální organizace sdružující porodní asistentky.....	9
1.1 Charakteristika neziskové organizace.....	9
1.1.1 Znaky neziskové organizace.....	9
1.1.2 Vize a poslání neziskové organizace.....	10
1.1.3 Typy neziskových organizací.....	10
1.2 Profesionální organizace sdružující porodní asistentky v ČR.....	12
1.2.1 Historie profesionálních organizací pro porodní asistentky v ČR.....	12
1.2.2 ČKPA- Česká konfederace porodních asistentek.....	13
1.2.3 UNIPA- Unie porodních asistentek.....	16
1.2.4 Gynekologicko – porodnická sekce České asociace sester.....	18
1.2.5 POUZN- Profesionální a odborová unie zdravotnických pracovníků... 19	
1.2.6 Nynější situace profesionálních organizací pro porodní asistentky v ČR.....	20
1.3 Profesionální organizace sdružující porodní asistentky mimo ČR	22
1.3.1 ICM- Mezinárodní konfederace porodních asistentek.....	22
1.3.2 EMA- Evropská asociace porodních asistentek.....	23
2 Kvalifikační, specializační a jiné formy celoživotního vzdělávání v porodní asistenci.....	25
2.1 Vysokoškolské vzdělávání.....	25
2.1.1 Bakalářské studium – kvalifikační.....	29
2.1.2 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/36/ES.....	34
2.1.3 Vyhláška 39/2005 Sb.....	35
2.2 Navazující magisterské studium.....	37
2.3 Doktorské studium.....	39
2.4 Přehled vysokých škol umožňující vzdělávání v porodní asistenci... 40	
2.5 Uplatnění porodní asistentky v praxi.....	41
2.6 Specializační studium.....	42
2.7 Jiné možnosti a formy celoživotního vzdělávání v porodní asistenci 46	

3 Legislativa v porodní asistenci.....	48
3.1 Zákon 96/2004 Sb.....	48
3.2 Vyhláška 424/2004 Sb.	52
3.3 Vyhláška 4/2010 Sb.....	56
METODIKA PRÁCE.....	58
4 Východiska průzkumného šetření.....	58
5 Výsledky průzkumného šetření.....	60
5.1 Vyhodnocení dotazníku.....	60
5.2 Statistické ověření hypotéz.....	95
DISKUZE.....	99
ZÁVĚR.....	104
Literatura.....	107
Seznam tabulek.....	112
Seznam grafů.....	113
Seznam příloh.....	114
Přílohy.....	115

ÚVOD

Diplomová práce s názvem „Porodní asistentka v ČR“ se zabývá problematikou porodní asistence, která je v České republice stále aktuální záležitostí a která se neustále vyvíjí a zdokonaluje. Velký význam pro rozvoj porodní asistence v ČR mají profesní organizace pro porodní asistentky. Jedná se o neziskové organizace. Prostřednictvím profesních organizací mohou porodní asistentky vyjadřovat své profesní názory, postoje, zájmy, které profesní organizace hájí a prosazuje na celostátní úrovni.¹ Na území České republiky existují dvě profesní organizace zastřešující pouze porodní asistentky, a to ČKPA a UNIPA. Již v historii je možno hledat profesní organizace pro porodní asistentky. Samy porodní babičky se snažily zlepšit své postavení, a proto zakládaly podpůrné spolky a později i další organizace.² V oblasti vzdělávání porodních asistentek v ČR došlo k významným změnám. Vzhledem k tomu, že Česká republika je zapojena do procesu tvorby společného prostoru evropského vysokoškolského vzdělávání, došlo ke změnám ve vzdělávání sester a porodních asistentek. Na základě této skutečnosti schválila vláda koncepční a strategické dokumenty a dokumenty závazné na úrovni resortu školství. Možnost studovat na vysokých školách měly všeobecné sestry a porodní asistentky od r. 1993, a to obor ošetřovatelství. Tento moment vedl k tvorbě systému komplexního vzdělávání sester a porodních asistentek včetně přípravy příslušné nové legislativy. Plně akceptovatelné bakalářské studium porodních asistentek, které je srovnatelné s mezinárodní úrovní kvalifikačního studia, probíhá v České republice od roku 2001. V současnosti je vysokoškolské vzdělávání porodních asistentek podmínkou k získání oprávnění k výkonu zdravotnického povolání.³ Porodní asistentka v ČR je samostatným, plně kvalifikovaným zdravotnickým profesionálem, který pracuje bez odborného dohledu dle zákona 96/2004 Sb. Hlavním úkolem porodní asistentky je zajistit kvalitní péči o ženy ve všech věkových kategoriích, dle svých kompetencí stanovených vyhláškou 424/2004 Sb.

---

¹ Česká konfederace porodních asistentek. *Stanovy České konfederace porodních asistentek (ČKPA)*. [online]. Dostupné z: http://www.ckpa.cz/download/dokumenty/ckpa_001.pdf

² srov. GREGUŠOVÁ, E. *Starostlivosť o ženu*, s. 333

³ srov. JAROŠOVÁ, D., *Organizace studia ošetřovatelství – distanční texty*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě - Zdravotně sociální fakulta. 2006

Téma týkající se problematiky porodní asistence, bylo vybráno na základě souvislosti s mým dočasným vzděláním v porodní asistenci. Jako porodní asistentku mě zajímá současná situace v porodní asistenci v ČR. Vnímám, že problematika okolo profesních organizací porodních asistentek, je aktuální záležitostí k řešení. Dále považuji za vhodné sledovat a informovat se o současných možnostech vzdělávání porodních asistentek. Ve své práci se zaměřuji také na problematiku legislativy v porodní asistenci. Všechny výše zmiňované záležitosti byly pojaty komplexně a začleněny do názvu diplomové práce „Porodní asistentka v ČR“.

CÍLE A HYPOTÉZY

Cíl 1- Zjistit jaký názor mají PA na činnost prof. organizace, a co o profesních organizacích vědí.

Cíl 2- Zjistit postoj PA k celoživotnímu vzdělávání.

Cíl 3- Zjistit znalosti PA v oblasti legislativy týkající se jejich profese a naplňování této legislativy na jejich pracovišti.

Hypotéza č. 1

H0 Četnost porodních asistentek, které znají legislativu je stejná jako četnost porodních asistentek, které legislativu neznají.

HA Porodních asistentek, které znají legislativu týkající se jejich profese je méně než porodních asistentek, které legislativu neznají.

Hypotéza č. 2

H0 Četnost porodních asistentek, které znají legislativu v porodní asistenci a naplňují své kompetence na pracovišti je stejná jako četnost porodních asistentek, které legislativu neznají.

HA Porodní asistentky, které znají legislativu v porodní asistenci, naplňující své kompetence na pracovišti, je více než porodních asistentek, které legislativu neznají.

TEORETICKÉ POZNATKY

1 Profesní organizace sdružující porodní asistentky

1.1 Charakteristika neziskové organizace

Charakteristika neziskových organizací zatím nebyla v české odborné literatuře přesně charakterizována. Dle **Rektořika** (2001, s. 39) lze organizace specifikovat na základě definice vyňaté ze zákona č. 586/92 Sb. jako: „Organizace charakteru právnické osoby, které nebyly zřízeny nebo založeny za účelem podnikání.“⁴ Z definice je tudíž zřejmé, že hlavním cílem neziskové organizace nejsou finanční zisky, ale spíše společenské a morální hodnoty, které mají mít přínos pro širokou veřejnost.

1.1.1 Znaky neziskové organizace

Obecné znaky neziskové organizace:

- jsou právnickými osobami
- nejsou založeny za účelem podnikání
- nejsou založeny za účelem tvorby zisku
- uspokojují konkrétní potřeby občanů a komunit
- nemusí být financovány z veřejných rozpočtů

Znaky soukromé neziskové organizace:

- nejsou řízeny z vnějšího okolí
- členství je realizováno na principu dobrovolnosti
- vytváří neformální členské struktury v rámci legislativy⁵

---

⁴ ŠIMKOVÁ, E. *Management a marketing v praxi neziskových organizací*. s.10

⁵ Srov. Tamtéž, s.11

1.1.2 Vize a poslání neziskové organizace

Jedním z významných úkolů jedince, který stojí v čele jakékoliv organizace, je udávat směr, kterým by se měli ostatní členové ubírat. Je nutné, aby každý člen byl seznámen se základními cíli a vizí organizace.⁶

Existuje spousta definic pojmu vize.

Dle **Škrlových** (2003,s.242) lze vizi definovat takto: „Vize je nejsilnějším motivátorem organizace a je nejsilnějším motorem, který nás žene vpřed i v situacích, kdy budoucnost nemusí být nejpříznivější.“⁷ Jinou definici pojmu vize uvedla **Šimková** (2009, s. 10) kde: „Vize vyjadřuje základní orientaci organizace.“⁸ Z obou definic lze vyvodit, že vize vyjadřuje určitý „náhled“ do budoucnosti organizace.

Pro úspěšnost organizace je nezbytně nutné, aby měla stanovené výstižné a silné poslání. Formulací poslání organizace určuje jedinec, stojící v čele, dlouhodobé cíle své činnosti.⁹ Z poslání vycházejí hodnoty, které organizace vyznává, dále pak informuje veřejnost o svém přínosu, motivuje své členy a v neposlední řadě určuje tvář a také image organizace.¹⁰

1.1.3 Typy neziskových organizací

Zákon o daních z příjmů 586/92 Sb. rozděluje neziskové organizace do několika typů:

- občanská sdružení včetně odborových organizací
- politické strany a hnutí
- nadace a nadační fondy
- příspěvkové organizace
- zájmové sdružení právnických osob atd.¹¹

⁶ srov.ŠIMKOVÁ, E. *Management a marketing v praxi neziskových organizací*, s.11

⁷ ŠKRLOVI, *Kreativní ošetrovatelský management*, s.242

⁸ ŠIMKOVÁ, E. *Management a marketing v praxi neziskových organizací*, s.10

⁹ srov. VLACH, *Vize, poslání a hodnoty [online]*. Dostupné z: <http://www.mira-vlach.cz/vize-poslani>

¹⁰ srov. ŠEDIVÝ,M., MEDLÍKOVÁ,O. *Úspěšná nezisková organizace*, s 23

¹¹ srov. ŠIMKOVÁ, E. *Management a marketing v praxi neziskových organizace*, s.10

Profesní organizace pro porodní asistentky jsou soukromé neziskové organizace splňující znaky výše uvedené. Vize a poslání všech profesních organizací sdružujících porodní asistentky jsou založeny na stejných principech s téměř totožnými cíli.

1.2 Profesionální organizace sdružující porodní asistentky v ČR

1.2.1 Historie profesionálních organizací pro porodní asistentky v ČR

Již v historii je možno hledat profesionální organizace pro porodní asistentky. Samy porodní babičky se snažily zlepšit své postavení, a proto zakládaly podpůrné spolky a později i další organizace. Roku 1911 se konal Mezinárodní sjezd porodních asistentek v Drážďanech, kterého se zúčastnila Pavla Bóhmová, bývala školní babička u prof. Rubešky. Po svém návratu vyvolala u porodních babiček nadšení a touhu mít vlastní stavovskou organizaci. Roku 1913 měla Zemská jednota již 900 členek. Začaly vydávat také svůj časopis Věstník, který byl věnovaný zájmům porodních babiček. Časopis měl dva hlavní úkoly: pomocí odborných článků udržet a rozšířit vědomosti porodních babiček, starat se o stavovskou organizaci a bojovat o lepší postavení porodních babiček. Časopis byl jediným zdrojem odborných informací pro babičky. Roku 1919 se všechny spolky v Čechách a na Moravě sloučily v Ústřední jednotu porodních asistentek. Roku 1923 byla Jednota porodních asistentek pozvána na sjezd do Antverp Mezinárodním svazem porodních asistentek, kde byla vyzvána ke spolupráci a dostalo se jí uznání za příkladnou práci. Jednota se stala členem Mezinárodního svazu porodních asistentek r. 1923 na druhém sjezdu v Antverpách. Roku 1923 bylo již v Ústřední jednotě organizováno téměř 4000 porodních asistentek.¹²

---

¹² srov. GREGUŠOVÁ, E. *Starostlivost' o ženu*, s. 333

1.2.2 ČKPA – Česká konfederace porodních asistentek

Název této organizace je platný od 1.1. 2006, zkratka je ČKPA. Od r. 1996 do r. 2006 se organizace nazývala Česká asociace porodních asistentek - ČAPA. ČKPA je demokratickou organizací, která funguje na principu dobrovolného kolektivního členství, působící na území České republiky se sídlem v Olomouci. Sdružuje a zastřešuje porodní asistentky v ČR. ČKPA je členem Mezinárodní konfederace porodních asistentek - International Confederation of Midwives (ICM), Národní koalice zdravotnických pracovníků - nelékařských profesí (NKZP) a také Evropské asociace porodních asistentek (EMA). Současnou prezidentkou organizace je Mgr. Věra Vránová, Ph.D.

Cílem ČKPA je:

- řídit a zastřešovat činnost všech profesních sdružení porodních asistentek v ČR a vytvořit jednotnou reprezentaci českých porodních asistentek.
- vystupovat ve vztahu k orgánům státní správy v resortech zdravotnictví a školství, zdravotním pojišťovnám, organizacím ostatních zdravotnických pracovníků, a také k organizacím porodních asistentek v zahraničí
- vyjadřovat názory a hájit profesní zájmy porodních asistentek na celostátní úrovni
- účastnit se jednání o vytváření a implementaci zdravotní politiky, legislativních, administrativních a regulačních mechanismů, upravujících vzdělávání a výkon profese porodní asistentky
- vyzvednout a upevnit profesní hrdost, prestiž a postavení porodní asistentky v systému zdravotní péče v ČR jako samostatného zdravotnického pracovníka, jehož náplň činností, kompetence, a také odpovědnost vychází z mezinárodní definice porodní asistentky a směrnic EU
- podílet se na systému celoživotního vzdělávání porodních asistentek a dbát na odbornou způsobilost. Šířit „umění“ být porodní asistentkou na základě dlouhodobých zkušeností z praxe i nejnovějších poznatků vědy a výzkumu

- dohlížet na kvalitu, komplexnost, dostupnost a hospodárnost zdravotní péče
- posílit primární komunitní péči poskytovanou ženám, jejich dětem a rodinám
- dbát na dodržování mezinárodního etického kodexu porodních asistentek
- dbát na dodržování kodexu práv pacientů
- respektovat právo ženy na předávání potřebných informací a na právo volby místa, způsobu a poskytovatele zdravotní péče
- podporovat odpovědnost ženy za vlastní zdraví i za zdraví svého dítěte

ČKPA spolupracuje s organizacemi:

- orgány státní správy v resortech zdravotnictví a školství
- zdravotními pojišťovnami
- odbornými, profesními, zaměstnavatelskými a odborovými zdravotnickými organizacemi, ženskými organizacemi a organizacemi pacientů
- organizacemi porodních asistentek v zahraničí

Podmínky členství:

Členem ČKPA se na základě písemné žádosti může stát každá porodní asistentka a profesní sdružení porodních asistentek v ČR.

Podmínky vzniku profesních sdružení porodních asistentek:

- územní příslušnosti (podle místa výkonu povolání), tzn. sdružení porodních asistentek v jednotlivých krajích
- specializované způsobilosti (specifických zájmů), např. sdružení soukromých porodních asistentek poskytujících komunitní péči
- případně i jiného principu

Povinnosti členů:

- úplně a pravdivě vyplnit všechny údaje požadované v žádosti o přijetí do ČKPA, informovat orgány ČKPA neprodleně o změnách v uvedených údajích
- dodržovat stanovy, jednací a volební řád a zásady hospodaření ČKPA
- podporovat dosažení cílů a realizaci programu ČKPA
- platit členské příspěvky ve stanovené výši a termínu

Práva členů:

- volit své reprezentanty do orgánů ČKPA
- podílet se na rozhodování o činnosti a hospodaření ČKPA
- být informován o činnosti a hospodaření ČKPA
- na radu a pomoc v otázkách týkajících se vzdělávání a výkonu profese porodní asistentky

Vznik a zánik členství:

- členství vzniká podáním a přijetím přihlášky ke členství v ČKPA
- členství zaniká vyloučením pro neplnění povinností člena, oznámí-li člen písemnou formou své rozhodnutí ukončit členství v ČKPA, zánikem člena, zánikem ČKPA ¹³

---

¹³ srov. Česká konfederace porodních asistentek. *Stanovy České konfederace porodních asistentek (ČKPA)* [online], Dostupné z: http://www.ckpa.cz/download/dokumenty/ckpa_001.pdf.

1.2.3 UNIPA – Unie porodních asistentek

UNIPA - Unie porodních asistentek je neziskovou organizací se sídlem v Praze. Sdružení působí na celém území ČR. Jedná se o demokratickou profesní organizaci, která na principu dobrovolného individuálního členství sdružuje porodní asistentky v České republice. Sdružení je právnickou osobou dle zákona č 83/1990Sb. ve znění pozdějších předpisů, která vystupuje svým jménem a nese plnou odpovědnost za své jednání. UNIPA vznikla 11.11.2005 a důvody jejího vzniku měly ryze personální charakter. Přes různá dřívější prohlášení o potřebnosti jednotné profesní organizace je zcela evidentní, že založení organizace nevedla ke sjednocení porodních asistentek, ale naopak k dalšímu nešťastnému tříštění jejich sil.¹⁴ Současnou prezidentkou organizace je paní Königsmarková.

Cíle organizace:

- sdružovat porodní asistentky v České republice
- podporovat a napomáhat uznání profese porodní asistentky, jako vzdělaného a zodpovědného zdravotnického pracovníka, poskytovatele primární péče o ženu a dítě
- prosazovat zájmy porodních asistentek, zejména v oblasti pracovních a sociálních podmínek
- podílet se na tvorbě a rozvoji koncepce primární péče o ženu a dítě
- tvořit a pořádat vzdělávací programy pro porodní asistentky a další osoby zabývající se péčí o ženy a jejich děti a rodiny v souvislosti s rodičovstvím, programy zdravotní výchovy a poradenství pro ženy a jejich rodiny, obzvláště v souvislosti s rodičovstvím
- poskytovat poradenství a informace v oboru porodní asistence
- poskytovat ženám informace, na jejichž základě se mohou rozhodnout o místě, způsobu a poskytovateli zdravotní péče

---

¹⁴ srov. Česká konfederace porodních asistentek. Vyjádření ČKPA ke vzniku UNIE PA [online], Dostupné z: http://www.ckpa.cz/source/file/dokumenty/ckpa_010.pdf

- podporovat odpovědnost ženy za vlastní zdraví i za zdraví jejího dítěte
- hájit zájmy žen a prohlubovat povědomí o rovných příležitostech a uplatnění žen ve společnosti
- podporovat členské aktivity

K dosažení svých cílů užívá organizace:

- informační aktivity směrem k porodním asistentkám a souvisejícím profesím o péči o ženu a dítě v systému péče o ženu a dítě na celostátní i mezinárodní úrovni
- sběr informací, analýz, výzkumů, vydávání informačních materiálů a jejich distribuci
- pořádání a organizování odborných kurzů, seminářů, odborných konferencí, diskuzí a konzultací
- partnerství s dalšími institucemi, které se zabývají potřebami oboru, a výměnu zkušeností s tuzemskými i zahraničními organizacemi s podobnými cíli
- aktivní spolupráci se státními orgány, exekutivními i legislativními
- organizování tiskových konferencí a dalších společenských akcí odbornými společnostmi v oblasti péče o ženu a její rodinu v souvislosti s rodičovstvím

Při své činnosti Sdružení spolupracuje s:

- odbornými společnostmi v oblasti péče o ženu a její rodinu v souvislosti s rodičovstvím
- občanskými sdruženími podporujícími shodné zájmy
- státními orgány všech úrovní
- zdravotními pojišťovnami a všemi, kteří o spolupráci projeví zájem¹⁵

---

¹⁵ srov. Unie porodních asistentek. *Stanovy občanského sdružení* [online], Dostupné z: <http://www.unipa.cz/stanovy/index.htm>

1.2.4 Gynekologicko - porodnická sekce České asociace sester

Gynekologicko - porodnická sekce česká asociace sester tvoří jednu z mnoha sekcí České asociace sester, což je odborná, dobrovolná, nezisková, nepolitická organizace s právní subjektivitou se sídlem v Praze. Členy sekce jsou porodní asistentky. Gynekologicko - porodnická sekce pořádá pravidelné odborné vzdělávací akce, semináře, konference. Účastní se aktivně mezinárodních kongresů, symposií jak v ČR tak v zahraničí. Současnou prezidentkou organizace ČAS je Mgr. Dana Jurásková, Ph.D., MBA.¹⁶

---

¹⁶ srov. Česká asociace sester. *O společnosti ČAS* [online], Dostupné z: http://www.cna.cz/o_spolecnosti

1.2.5 POUZP – Profesní a odborová unie zdravotnických pracovníků

Profesní a odborová unie zdravotnických pracovníků (POUZP) je dobrovolné sdružení, které sdružuje fyzické osoby s odbornou nebo specializovanou způsobilostí vykonávající zdravotnické povolání. Odborová organizace sdružující zaměstnance zdravotnických zařízení a zařízení sociálních služeb. POUZP je politicky, ekonomicky a organizačně nezávislá na orgánech státní moci, správy a všech ostatních organizacích, s nimiž spolupracuje při prosazování společných zájmů. Organizace se podílí na realizaci vzdělávacích aktivit. Unie je právnickou osobou a je oprávněna nabývat majetkových práv. Základní organizace je taktéž právnickou osobou. Unie je organizována na principu územním (základní organizace) a profesním (odborné sekce).

Hlavním posláním POUZP je:

- ochrana a obhajování práv, potřeb a zájmů členů v oblasti ekonomické, mzdové, pracovně-právní a sociální
- kolektivní vyjednávání a předkládání návrhů zaměstnavatelů orgánům státní moci a správy a dalším organizacím a institucím
- prosazování a obhajoba práv a zájmů členů na základě využívání zákonných prostředků, včetně stávky
- prosazování náležitého uplatnění společenského a profesního postavení zdravotnických pracovníků

Členství v POUZP

Členství v Unii je kolektivní a individuální. Nejvyšším orgánem je Valná hromada, kterou svolává Rada POUZP zpravidla jednou za čtyři roky. Jedinou povinností člena Unie je odevzdat 1% z čistého měsíčního platu na ústředí POUZP, přičemž má tento člen všechny výhody plynoucí z členství.¹⁷

---

¹⁷ srov. Profesní a odborová unie zdravotnických pracovníků. *Poslání a činnost* [online], Dostupné z: <http://www.pouzp.cz/text/cs/poslani-a-cinnost.aspx>

1.2.6 Nynější situace profesních organizací porodních asistentek v ČR

Snaha o vytvoření jednotné profesní organizace pro porodní asistentky v ČR je aktuální problematikou k řešení. Porodní asistentky se často setkávají v praxi s řadou problémů, a těmi jsou především konflikt profesních zájmů porodních asistentek a gynekologů – lékařů, všeobecných sester, dul, laktačních poradců a jiných neoficiálních profesí. To, co porodní asistenci nejvíce oslabuje v jejím rozvoji, je přetrvávající nedostatek profesní uvědomělosti, hrdosti a sounáležitosti porodních asistentek. Pokud mají být porodní asistentky schopny účinně hájit své profesní zájmy, je nezbytné, aby měly jednotnou a silnou profesní organizaci v ČR a o členství v této organizaci měly porodní asistentky zájem. Příklad si mohou porodní asistentky vzít u českých lékařů - gynekologů, kteří nejenom že velmi silně hájí své profesní zájmy, ale jsou organizováni až trojnásobně (všichni v ČLK, většina v ČGPS, a někteří v SSG). V historii sdružování porodních asistentek měly porodní asistentky až do r. 1948 jednotnou profesní organizaci s téměř 3000 členkami. Nynější situace je velice nepřehledná a pro obor porodní asistence nevýhodná. Vzhledem k tomu, že existuje více organizací zastřešujících porodní asistentky, dochází ke „tříštění sil“, které je nutné, pro obhajobu profesních zájmů a vůbec vývoj oboru jako takového, spojit. Proto se r. 2008 uskutečnilo v Praze u Apolináře setkání ČKPA, UNIPA a ČGPS, na které vyzvala ČKPA ostatní zúčastněné k jednání a společnému postupu s cílem vytvořit v ČR jednotnou, demokratickou a silnou profesní organizaci porodních asistentek. Tato jednotná organizace by hájila zájmy všech porodních asistentek a poskytovala jim potřebné informace, radu a pomoc v otázkách vzdělávání a praxe. Základnou pro tuto jednotnou organizaci by byla ČKPA, která již učinila vstřícné kroky nutné k této změně. Na výše zmíněném setkání v Praze vyzvala ČKPA porodní asistentky, které jsou členkami ČGPS, aby z tohoto sdružení vystoupily a staly se členkami existujících krajských sdružení ČKPA. Dále pak nabídla členství porodním asistentkám, které jsou členkami POUZP a sdružení UNIPA členství v ČKPA.

Profesní organizaci ČAS a POUZP bylo nabídnuta konstruktivní spolupráce a korektní vztahy ve smyslu profesních zájmů všech nelékařských profesí. V závěru vyjednávání však nedošlo ke shodě ČKPA s UNIPA a ČGPS i přesto, že cíle těchto sdružení jsou takřka jednotné. Zásadní neshoda vyplynula z osobních problémů členek vedení. Dalším významným setkáním, které mělo hlavní myšlenku konstruktivní spolupráce na naplňování profesních zájmů všech nelékařských profesí, bylo dr. Vránové – prezidentky ČKPA s dr. Juráskovou, prezidentkou ČAS. Výsledkem jednání byla oboustranná shoda a domluva na spolupráci ve smyslu podpory a společného „tažení“ ČAS a ČKPA v záležitostech profesních zájmů všech nelékařských profesionálů ve zdravotnictví.¹⁸

---

¹⁸ srov. Výkonný výbor ČKPA. Výzva k vytvoření jednotné profesní organizace porodních asistentek – setkání u Apolináře Praha 11.4.2008 [online], Dostupné z:<http://www.ckpa.cz>

1.3 Profesionální organizace sdružující porodní asistentky mimo území ČR

1.3.1 ICM - Mezinárodní konfederace porodních asistentek

Mezinárodní konfederace porodních asistentek byla založena v r.1919 jako Unie porodních asistentek s cílem zlepšovat služby, které byly poskytovány ženám

a dětem. ICM má nyní 99 členů a sdružuje porodní asistentky z 88 zemí ve čtyřech oblastech: Afrika, Asie a Tichomoří, Severní a Jižní Americe a Evropě. Organizace vydává časopis Mezinárodní Porodní asistentka, který zajišťuje komunikaci mezi porodními asistentkami na celém světě. Časopis je možno shlédnout také na internetových stránkách ICM. Posláním ICM je rozšiřovat cíle a úsilí porodních asistentek v dosažení lepších podmínek pro ženy ve fertilním období, jejich děti s rodinami, ať žijí kdekoliv.¹⁹ ICM je oficiálně uznaná OSN jako mezinárodní organizace porodních asistentek se statutem NGO (nevládní organizace) a spolupracuje se všemi kanceláři OSN při podpoře Bezpečného mateřství a strategiích primární péče o rodiny světa. ICM spolupracuje také s UNICEF tak, aby bylo dosaženo společných cílů v péči o matky a děti na celém světě. Partneři ICM jsou: UNFPA - United Nations Populations Fund, PMNCH - Partnership Maternal Newborn and Child health, WRA - White Ribbon Alliance, WHO - World Health Organization, FIGO - International Federation of Gynaecologists and Obstetricians, JHpiego Newsletter: JHpost.²⁰ Úsilí konfederace je rozvíjet úlohu porodní asistentky jako samostatného pracovníka, který poskytuje odbornou péči na svou vlastní zodpovědnost. Konfederace projevila snahu podporovat, ve vztahu k vládám, asociace porodních asistentek na celém světě. ICM bude porodní asistenci zastupovat na mezinárodní úrovni v mezinárodních organizacích, na oficiálních setkání a v přímém kontaktu s vedením těchto organizací. Bude bojovat za snížení mateřské a novorozenecké

---

¹⁹ srov. Mezinárodní konfederace porodních asistentek. *Historie ICM*. [online], Dostupné z: <http://www.internationalmidwives.org>

²⁰ srov. Tamtéž.

úmrtnosti a bude usilovat o celosvětový rozvoj porodní asistence a postavení porodních asistentek na celém světě.²¹

Hlavní činnosti ICM

- kongresy

Mezinárodní kongresy se konají každé tři roky. O jejich uskutečnění se rozhoduje šest let dopředu. Spolupřadatelem je vždy ICM spolu s jedním ze svých členských sdružení. V posledních 50 letech bylo místem konání kongresů: Jeruzalém, Kobe, Manila, Santiago, Sydney, Vancouver, Washington a mnoho dalších evropských měst. Kongresy se zaměřují především na problematiku týkající se všech porodních asistentek celého světa a na vědeckou oblast.²² Nejbližší kongresy - r. 2011 Durban , r. 2014 Praha

- setkání pracovních skupin Bezpečné mateřství
- posílení úlohy porodní asistentky
- publikace - Časopis - Mezinárodní Porodní asistentka²³

1.3.2 EMA – Evropská asociace porodních asistentek

Vznikla v roce 2001 a byla vytvořena z organizace European Midwives Liasson Committee a jejím cílem bylo sdružovat porodní asistentky všech států Evropy. Evropská asociace porodních asistentek je mezinárodní neziskovou a nevládní organizací porodních asistentek zastupující organizace z členských států Evropské unie (EU), Evropského hospodářského prostoru (EHP) a kandidátských zemí EU.²⁴ Jedním z hlavních cílů organizace je sjednotit

²¹ srov. KONIGSMARKOVÁ , I. *Porodní asistentka regulovaná profese EU*. s.28

²² srov. Mezinárodní konfederace porodních asistentek. *Historie ICM*. [online], Dostupné z: <http://www.internationalmidwives.org>

²³ srov. KONIGSMARKOVÁ , I. *Porodní asistentka regulovaná profese EU*. s.26

²⁴ srov. Evropská asociace porodních asistentek. EMA [online], Dostupné z: <http://www.rcm.org.uk/college-archive/international/ema/>

požadavky na vzdělávání porodních asistentek v Evropě a podpora zdravého přirozeného porodního procesu s nezastupitelnou funkcí porodní asistentky.²⁵

Záměry a cíle:

- ustanovení kvalitní porodnické péče prostřednictvím dostatečného vzdělávání a podpoření praxe porodních asistentek
- podpořit šíření znalostí v porodnictví
- podpořit obecné a reprodukční zdraví žen
- ovlivňovat předpisy týkající se vzdělávání a praxe porodních asistentek v celé Evropě
- plně podporovat přidružené národní asociace porodních asistentek v celé Evropě

K dosažení svých cílů EMA:

- bude prostřednictvím Evropského fóra pro zdraví regulovat schvalování odborných a právních předpisů v oblasti porodní asistence
- bude hájit profesní zájmy porodních asistentek ve všech zemích Evropy prostřednictvím spolupráce s příslušnou organizací porodních asistentek dané země
- bude se snažit působit na Evropskou komisi nebo jiné vhodné organizace v zájmu porodní asistence
- bude pomáhat členským organizacím v posílení jejich postavení ve své zemi prostřednictvím konzultace a poskytování podpory při jednání s příslušnými vládami a nevládními orgány²⁶

---

²⁵ srov. KONIGSMARKOVÁ, I. *Porodní asistentka regulovaná profesí EU*. s.9

²⁶ srov. Evropská asociace porodních asistentek. EMA [online], Dostupné z: <http://www.rcm.org.uk/college-archive/international/ema/>

2 Kvalifikační, specializační a jiné formy celoživotního vzdělávání v porodní asistenci

2.1 Vysokoškolské vzdělávání

Vysoká škola je instituce, která poskytuje terciární vzdělávání a vytváří tudíž nejvyšší článek vzdělávací soustavy. Je jedinou institucí, která má právo udělovat akademické tituly. Na základě vymezených znalostí, dovedností, způsobilostí, jejich vztahu k QF EHEA (Rámec kvalifikací pro Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání, přijat v Bergenu 14. května 2005) a EQF (Evropský rámec kvalifikací pro celoživotní učení ze dne 23. dubna 2008), provádějí národní deskriptory přiřazení jednotlivých typů studijních programů v terciárním vzdělávání k cyklům QF EHEA a úrovním EQF. Tyto cykly vytvářejí kvalifikační úroveň českého kvalifikačního rámce. Kvalifikační rámec bychom pak mohli definovat jako nástroj pro klasifikaci kvalifikací podle obecně vymezených výstupů z učení.²⁷

V českém terciárním vzdělávání rozlišujeme následující studijní programy:

- program krátkého cyklu – jedná se o projektovaný typ studijního programu, k jehož zavedení je třeba nová legislativa
- bakalářský studijní program
- magisterský studijní program – uskutečňuje se především v rámci druhého cyklu (postgraduální), ale je možno ho uskutečnit jako dlouhý cyklus integrující nároky pregraduálního i postgraduálního vzdělávání
- doktorský studijní program²⁸

---

²⁷ srov. NANTL, J., ČERNÍKOVSKÝ, P. Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání 1. díl – Národní deskriptory, s. 29

²⁸ srov. Tamtéž, s. 28

Dle Nantla a Černíkovského (2010) je možno definovat studijní programy jako: „Soubory výstupů z učení, které jsou příslušnou institucí terciárního vzdělávání formulovány tak, aby naplnily profil kvalifikace a současně vyhověly předepsané kvalifikační úrovni dle českého kvalifikačního rámce.“²⁹

Současném vysokoškolském vzdělávání prodělalo, na základě vstupu ČR do EU, koncepci, která má za cíl přivést české terciární vzdělávání na úroveň srovnatelnou s mezinárodním evropským systémem vysokého školství. V této souvislosti došlo k vytváření tzv. Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání. Na utváření toho prostoru mají významný podíl Sorbonnská, Boloňská, Mnichovská deklarace a Lisabonská úmluva.

Boloňský proces - Sorbonnská a Boloňská deklarace

Na počátku celého procesu stála Sorbonnská deklarace, tzv. Společná deklarace o harmonizaci budování Evropského systému vysokého školství ve spolupráci 4 ministrů - Francie, Německa, Itálie a Spojeného království, na Pařížské Sorboně 25. května 1998. Deklarace podotýká nutnost posílit a vytvořit intelektuální, kulturní, sociální technický rozměr našeho kontinentu a musí to být hlavně univerzity, které budou podstatné při budování této dimenze.³⁰ V dalších částech Evropy došlo k velkému ohlasu této iniciativy, a to vedlo k tomu, že v červnu 1999 podepsali zástupci 29 států v Boloni tzv. Boloňskou deklaraci. Přihlásili se tak ke společnému cíli vytvořit do roku 2010 Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání. Konkrétní plán k jeho dosažení zahrnoval zejména:

- přijetí srozumitelných a srovnatelných stupňů vysokoškolského vzdělávání a přílohy k diplomu
- přijetí systému 2 cyklového vzdělávání - pregraduální a postgraduální

²⁹ NANTL, J., ČERNÍKOVSKÝ, P., Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání 1. díl – Národní deskriptory, s. 29

³⁰ srov. Společná deklarace o harmonizaci výstavby Evropského systému vysokého školství ve spolupráci 4 ministrů - Francie, Německa, Itálie a Spojeného království. *Sorbonnská deklarace* [online], Dostupné <http://www.bologna.msmt.cz/files/DeklaraceSorbonna.pdf>

- vypracování systémů kreditů jako prostředek podpory všestranné studentské mobility³¹

Mnichovská deklarace

V červnu 2000 byl uskutečněn významný krok ke zlepšení pozice ošetřovatelství a porodní asistence v Evropě. Zástupci ministerstev zdravotnictví evropských států zde podepsali tzv. Mnichovskou deklaraci, která se zabývá posilováním úlohy sester a porodních asistentek v péči o zdraví lidu. Mnichovskou deklaraci podepsali i zástupci Ministerstva zdravotnictví České republiky. Zástupci vlád přislíbili všeobecným sestřím a porodním asistentkám:

- zlepšení kvalifikačního a dalšího vzdělávání a přístup k vysokoškolskému vzdělávání v ošetřovatelství a porodní asistenci
- vytvářet pro sestry, porodní asistentky a lékaře příležitosti ke společnému studiu na pregraduální i postgraduální úrovni, aby tak byla zajištěna větší spolupráce a interdisciplinární pracovní přístup v zájmu kvalitnější péče o pacienty
- podporovat výzkum a diseminaci informací k rozvinutí vědění a „evidence base“ přístupu – založeném na důkazech v ošetřovatelské praxi a v praxi porodní asistence
- podporu rozvoje komunitního ošetřovatelství a porodní asistence
- posilovat roli sester a porodních asistentek ve veřejném zdravotnictví, v podpoře zdraví a vývoji komunity
- umožnit pracovat sestřím a porodním asistentkám jako „nezávislým a současně vzájemně závislým kvalifikovaným odborníkům“
- stanovit, že počáteční vzdělávání v oborech ošetřovatelství a porodní asistence bude poskytováno pouze na jedné úrovni, tedy jako bakalariát

³¹ srov. Evropská prostor vysokoškolského vzdělávání. Společné prohlášení ministrů školství evropských států na setkání v Boloni dne 19.června 1999 [online],
Dostupné z <http://www.bologna.msmt.cz/files/DeklaraceBologna.pdf>

Evropská strategie WHO pro vzdělávání v ošetrovatelství a porodní asistenci podporuje uvedené závazky ministrů a společně s Mnichovskou deklarácí bude sloužit ke zkvalitnění ošetrovatelské péče a péče porodních asistentek v rámci širší Evropy.³² Hodnocení postupu jednotlivých států při plnění Mnichovské deklarace se konalo na konferenci 13.3.2003 v Madridu. Byla zde svolána konference hlavních sester evropských států. Jako pozorovatelé byli pozváni zástupci profesních organizací jednotlivých států. Poradkyně ředitele kanceláře pro Evropu WHO sdělila přítomným, že jen některé ze států, které s Mnichovskou deklarácí souhlasily a svým podpisem souhlas stvrdily, také činí kroky k posílení sesterské profese a k posílení profese porodních asistentek.

I přes veškeré sliby, které zástupci vlád stvrdili svým podpisem, se v České republice setkáváme spíše se snahou oslabit profesi sester a zvláště profesi porodních asistentek mimo jiné i tím, že je snaha zamezit jejich působení v plném rozsahu činností, pro které byly vzdělány.³³

Lisabonská úmluva

Tzv. Úmluva o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání v evropském regionu z 11.dubna 1997. Jedná se o důležitý nástroj Boloňské deklarace, jehož cílem je vytvoření evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání. Výstupem této úmluvy je srovnatelnost a kompatibilita akademických titulů, standardů a norem v celé Evropě.³⁴

---

³² srov. PETRŽÍLKOVÁ, L. *Postoj porodních asistentek k dalšímu vzdělávání*. České Budějovice, 2007. bakalářská práce (Bc.). JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH. Zdravotně sociální fakulta [online] [cit. 2011-01-07], Dostupné z: <http://theses.cz/id/vkd4z3/>

³³ srov. Česká konfederace porodních asistentek. *Konference Madrid - 13.-15.3.2003* [online], Dostupné z: www.ckpa.cz/source/file/zahranicni_okenko/001.doc

³⁴ srov. Úmluva o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání v evropském regionu z 11.dubna 1997 [online], Dostupné z <http://www.bologna.msmt.cz/files/LisbonConvention.pdf>

2.1.1 Bakalářské studium - kvalifikační

Bakalářské studium bylo v České republice zavedeno zákonem 172/1990 o vysokých školách. Jedná se o ucelenou část vysokoškolského studia. Bakalářský program je přípravou na magisterský program nebo na výkon povolání. Jedná se o pregraduální studium. Délka studia je stanovena na 3 roky a představuje obsahově ucelenou část vysokoškolského studia, které je zakončeno obhajobou bakalářské práce a státní závěrečnou zkouškou. Absolventům bakalářského studijního programu se vydává diplom, dodatek k diplomu (tzv. Diploma Supplement) a přiznává se jim akademický titul „bakalář“ (Bc.). Dodatek k diplomu vychází z modelu Evropské komise, Rady Evropy a organizací UNESCO/CEPES a je vydáván vysokou školou. Vzhledem k tomu, že Česká republika je zapojena do procesu tvorby společného prostoru evropského vysokoškolského vzdělávání, došlo ke změnám ve vzdělávání sester a porodních asistentek. Na základě této skutečnosti schválila vláda koncepční a strategické dokumenty a dokumenty závazné na úrovni resortu školství. Možnost studovat na vysokých školách měly všeobecné sestry a porodní asistentky od r. 1993, a to obor ošetřovatelství. Tento moment vedl k tvorbě systému komplexního vzdělávání sester a porodních asistentek včetně přípravy příslušné nové legislativy. Plně akceptovatelné bakalářské studium porodních asistentek, které je srovnatelné s mezinárodní úrovní kvalifikačního studia, probíhá v České republice od roku 2001. V současnosti je vysokoškolské vzdělávání porodních asistentek podmínkou k získání oprávnění k výkonu zdravotnického povolání.³⁵ Bakalářský program porodní asistence je možno studovat prezenční nebo kombinovanou formou. Zájemce o studium na vysoké škole musí úspěšně absolvovat přijímací zkoušky. Požadavkem k přijetí ke studiu je absolvování střední školy ukončené maturitní zkouškou. V případě kombinované formy studia je vyžadováno předchozí středoškolské vzdělání v daném oboru, či předchozí praxe.³⁶

---

³⁵ srov. JAROŠOVÁ, D., Organizace studia ošetřovatelství – distanční texty. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě - Zdravotně sociální fakulta. 2006

³⁶ srov. Webové stránky UP Olomouc. *Informace o studiu* [online], Dostupné z: <http://www.upol.cz/fakulty/fzv/uchazeci-o-studium/>

Pravidla a podmínky pro vytvoření studijního plánu

Pro vytvoření studijního plánu je hlavním kritériem výsledné znalosti a dovednosti tzv. rámcová kompetenční kritéria stanovená směrnicemi a dokumenty Evropské komise (80/154/EHS, 80/155/EHS, 81/1057/EHS, 89/48/EEC, 92/51/EEC, XV/E/8481/4/97-DE). Na základě těchto kritérií je možno sestavit studijní plán, který se skládá z teoretických a klinických předmětů. Studijní plán uznává i minimální nároky uvedených směrnic Evropské komise (nejméně tříletý studijní program nebo 4600 hodin teorie a praxe – teoretická část nesmí být menší než jedna třetina a praktická část nesmí být menší než jedna polovina studijního programu).³⁷ Důležitým momentem bylo založení, v roce 1980 z rozhodnutí Rady 80/156/EHS, Poradního výboru pro vzdělávání porodních asistentek. [Advisory Committee on the Training of Midwives – ACTM]³⁸ Jeho úkolem je: „napomáhat k zajištění srovnatelně vysokého standardu vzdělávání porodních asistentek v rámci Společenství.“³⁹

Hlavním cílem bakalářského studia oboru Porodní asistentka je získat během tří let úplnou teoretickou a praktickou kvalifikaci, která je potřebná pro budoucí uplatnění v praxi. Absolventi získají odborné znalosti a dovednosti a schopnost pracovat samostatně.⁴⁰

Povinnosti studenta

Vzdělávací program k získání diplomu, osvědčení nebo jiného dokladu o formálních kvalifikacích v porodní asistenci sestává ze dvou částí.

---

³⁷ srov. VRÁNOVÁ, KUDLOVÁ, HALMO. *Deník odborné praxe v porodní asistenci*. s. 13

³⁸ srov. WALLACE, M. Evropská unie - *Standardy pro obory ošetrovatelství a porodní asistenci* [online], Dostupné z: <http://fzs.osu.cz/uom/dokumenty/uom-publikace/trendy-2002.pdf>

³⁹ WALLACE, M. Evropská unie - *Standardy pro obory ošetrovatelství a porodní asistenci* [online], Dostupné z: <http://fzs.osu.cz/uom/dokumenty/uom-publikace/trendy-2002.pdf>

⁴⁰ srov. VRÁNOVÁ, KUDLOVÁ, HALMO. *Deník odborné praxe v porodní asistenci*.s. 11

A. Teoretická a technická výuka

Obecné předměty

1. Základy anatomie a fyziologie
2. Základy patologie
3. Základy bakteriologie, virologie a parazitologie
4. Základy biofyziky, biochemie a radiologie
5. Pediatrie se zvláštním zaměřením na novorozence
6. Hygiena, zdravotní výchova, preventivní lékařství, včasná diagnostika onemocnění
7. Výživa a dietetika se zvláštním zaměřením na ženy, novorozence a malé děti
8. Základy sociologie a otázky socio-medicínského charakteru
9. Základy farmakologie
10. Psychologie
11. Principy a metody výuky (edukace)
12. Zdravotnická a sociální legislativa a organizace ve zdravotnictví
13. Profesionální etika a legislativní aspekty profese
14. Sexuální výchova a plánování rodičovství
15. Právní ochrana matky a dítěte

(a) Předměty specifické pro aktivity porodních asistentek

1. Anatomie a fyziologie
2. Embryologie a vývoj plodu
3. Těhotenství, porod a šestinedělí
4. Gynekologická a porodnická patologie
5. Příprava na porod a rodičovství, včetně psychologických aspektů
6. Příprava k porodu (včetně znalosti a použití technického vybavení v porodnictví)
7. Analgezie, anestezie a resuscitace
8. Fyziologie a patologie novorozence
9. Péče o novorozence a dohled nad ním
10. Psychologické a sociální faktory

B. Praktické a klinické vzdělávání
(toto vzdělávání bude probíhat za odpovídajícího dohledu)

1. Poradenství poskytované nastávajícím matkám, včetně alespoň 100 prenatálních vyšetření
2. Sledování a péče o alespoň 40 těhotných
3. Samostatné vedení alespoň 40 porodů, kde není k dispozici dostatečný počet rodiček a nelze této kvóty dosáhnout, lze ji snížit na minimum 30 porodů za předpokladu, že bude student(ka) asistovat u dalších 20 porodů
4. Asistence u jednoho nebo dvou porodů koncem pánevním
5. Zkušenosti s epiziotomií a uvedení do problematiky chirurgického šití
6. Sledování a péče o 40 žen s rizikovým těhotenstvím
7. Alespoň 100 postnatálních vyšetření a vyšetření fyziologických novorozenců
8. Sledování a péče o matky a novorozence, včetně novorozenců narozených před nebo po termínu, novorozenců s nižší porodní hmotností a zdravotně postižených novorozenců
9. Péče o ženy s patologickým stavem v oblasti gynekologie a porodnictví a o nemocné novorozence
10. Základní znalosti z péče o pacientky s obecně patologickými případy v medicíně a chirurgii⁴¹

Cíle vzdělávání v oboru porodní asistentka se dělí do několika dílčích cílů, a to:

- Cíle týkající se přímého vztahu ke klientce/pacientce
- Cíle týkající se profesního rozvoje oboru porodní asistentka
- Cíle týkající se jednotlivých úrovní a oblastí systému péče o zdraví⁴²

---

⁴¹ srov. WALLACE, M. Evropská unie - *Standardy pro obory ošetrovatelství a porodní asistenci* [online], Dostupné z: <http://fzs.osu.cz/uom/dokumenty/uom-publikace/trendy-2002.pdf>

⁴² srov. VRÁNOVÁ, KUDLOVÁ, HALMO. *Deník odborné praxe v porodní asistenci*. s. 13

Podmínky ukončení studia

Podmínkou uzavření studia je dosažení cílů studijního programu a získání předepsaného počtu kreditů v předepsané skladbě (tj. předměty povinné, povinně volitelné a volitelné) a splnění předepsaných studijních povinností do doby dané maximální možnou délkou studia. Pro úspěšné vykonání státní závěrečné zkoušky je nutné:

- Obhajoba předložené bakalářské práce.
- Zkouška z předmětů:
  - Teorie porodní asistence
  - Porodní asistence – porodnictví, neonatologie, gynekologie
  - Ošetřovatelství
  - Humanitní vědy⁴³

Profil absolventa

Znalostí a dovedností, které jsou výstupními výchovně vzdělávacími cíli, tj. profesních kompetencí, vychází z Evropské strategie SZO pro vzdělávání tzv. regulovaných nelékařských profesí (všeobecných sester a porodních asistentek).

Strategie pro vzdělávání vznikly v roce 1998, dále se na stanovení profesních kompetencí porodní asistentky podílí direktiv Evropské komise (80/154/EHS, 80/155/EHS z roku 1980, 81/1057/EHS z roku 1981, 89/48/EEC z roku 1988, 92/51/EEC z roku 1992, doporučení Evropské komise XV/E/8391/396-DE, a také XV/E/8481/4/97-DE). Výstupní znalosti a dovednosti porodních asistentek jsou zkoncipovány do základních kompetenčních kritérií, které jsou uvedené v dokumentech Evropské komise. Profesní vzdělání porodní asistentka má rozsáhlý systémový základ v ošetřovatelství v porodní asistenci a po ukončení studia umožňuje porodním asistentkám nástup do praxe více specializací (podle toho, na kterou oblast péče o ženu a služeb se absolventka zaměří) např. v nemocnici, v primární péči v rodině, v komunitě, atd. Profesní kvalifikace porodní

---

⁴³ srov. Ministerstvo zdravotnictví ČR. *Metodický pokyn k vyhlášce 39/2005 Sb. pro studijní obor porodní asistentka* [online]. Dostupné z http://www.mzcr.cz/Odbornik/dokumenty/metodicky-pokyn-porodni-asistentka_2304_947_3.html

asistentka tak plní významný ekonomický požadavek – flexibilitu na trhu práce. Kvalifikační studijní program umožňuje porodním asistentkám i tzv. euro-registraci.⁴⁴

Kompetence porodní asistentky

Pojem kompetence umožňuje zachytit přechod mezi světem vzdělávání a světem práce. Definicí tohoto pojmu existuje velké množství. Veteška a Tureckiová (2008) uvádějí, že: „Kompetence je výstupem vzdělávání a zároveň požadavkem pro vstup do praxe.“⁴⁵ Kompetence porodní asistentky vychází z evropské direktivy 80/155/EHS z roku 1980. Praxe porodních asistentek je povinna řídit se Mezinárodním etickým kodexem porodních asistentek. Dle vyhlášky 424/2004 Sb. porodní asistentka vykonává činnosti podle § 3 odst.1 a dále poskytuje a zajišťuje bez odborného dohledu a bez indikace základní a specializovanou ošetrovatelskou péči těhotným, rodičím ženám a šestinedělkám prostřednictvím ošetrovatelského procesu.⁴⁶

2.1.2 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 6. července 2005 o uznávání odborných kvalifikací

Tato smlouva představuje odstranění překážek volného pohybu osob a služeb mezi členskými státy. To umožňuje, že příslušníci členských států mají možnost vykonávat povolání jako osoba samostatně výdělečně činná nebo jako zaměstnanec v jiném členském státě než v tom, ve kterém získali odbornou kvalifikaci. Kromě toho stanoví, že budou přijaty směrnice, které upravují vzájemné uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o kvalifikaci. Svoboda pohybu a vzájemné uznávání dokladů o dosažené kvalifikaci porodních asistentek by měla být založena na zásadě automatického uznávání těchto dokladů. V členských státech by měl být přístup k povolání porodní asistentky podmíněn získáním dané kvalifikace, která zaručí, že dotyčná osoba absolvovala odbornou

⁴⁴ srov. VRÁNOVÁ, KUDLOVÁ, HALMO. *Deník odborné praxe v porodní asistenci*. s. 14

⁴⁵ VETEŠKA, J., TURECKIOVÁ, M. 2008. Kompetence ve vzdělávání. s. 5

⁴⁶ srov. Vyhláška 424/2004 Sb. *Porodní asistentka* [online],
Dostupné z www.helcom.cz/download/integrace/037zdrav.pdf

přípravu splňující minimální požadavky. Hostitelské členské státy přiznávají dotyčným osobám právo užívat akademické tituly a jejich zkratky, které nabyly v domovských členských státech. Hostitelský členský stát může požadovat doplnění získaného titulu názvem a sídlem zařízení nebo zkušební komise, které jej udělily. Je možné, aby byl akademický titul domovského členského státu zaměněn s titulem, který platí v hostitelském členském státě, ale to vyžaduje další odbornou přípravu. Členské státy uznávají následující doklad o dosažené kvalifikaci porodní asistentky, doplněn potvrzením, které osvědčuje že občané členských států vykonávali činnosti porodní asistentky v souladu se zákonem po níže uvedené dobu:

- diplom bakaláře porodní asistence (dyplom licencjata położnictwa) - po dobu nejméně tří po sobě následujících let v průběhu pěti let předcházejících dni vydání osvědčení;
- diplom porodní asistentky (diplom położnej) - s postsekundárním vzděláním získaným na odborné zdravotnické škole - po dobu nejméně pěti po sobě následujících let v průběhu sedmi let předcházejících dni vydání osvědčení.⁴⁷

Tento systém zajišťuje srozumitelnost, transparentnost a objektivnost. Určitou obavou je možnost, že se nestihnou v soustavě pružně měnit nové kompetence a pracovní pozice, které vznikají na trhu práce.⁴⁸

2.1.3 Vyhláška č. 39/2005 Sb.

Tato vyhláška zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství. Vyhláška stanoví minimální požadavky na studijní programy, jejichž studiem se získává odborná způsobilost k výkonu nelékařského zdravotnického povolání; tyto minimální požadavky jsou seznamem teoretických a praktických oblastí nezbytných pro výkon regulované činnosti. Vyhláška upravuje všeobecné požadavky a speciální požadavky pro jednotlivá povolání (všeobecná sestra,

⁴⁷ srov. Úřední věstník Evropské unie. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 6. července 2005 [online], Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:255:0022:0142:CS:PDF>

⁴⁸ srov. Další vzdělávání ve světě migrujícího trhu práce – sborník z mezinárodní konference 12.12.2008. K problematice systémového uznávání dalšího profesního vzdělávání.s.86

porodní asistentka, ergoterapeut, radiologický asistent atd.)⁴⁹ Metodický pokyn k vyhlášce č. 39/2005 Sb. byl uveřejněn ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví 2009 v částce 3 v podobě národního vzdělávacího standardu pro regulované nelékařské povolání porodní asistentka.⁵⁰

---

⁴⁹ srov. Vyhláška č. 39/2005 Sb. [online], Dostupné z www.sagit.cz › www.sagit.cz › [Zákony](#)

⁵⁰ srov. Ministerstvo zdravotnictví ČR. *Metodický pokyn – porodní asistentka* [online], Dostupné z http://www.mzcr.cz/Odbornik/dokumenty/metodicky-pokyn-porodni-asistentka_2304_947_3.html

2.2 Navazující magisterské studium

Navazující magisterský studijní program představuje studium se standardní délkou 2 roky. Toto studium se považuje za postgraduální a patří již do celoživotního vzdělávání. Studium je ukončeno obhajobou diplomové práce a vykonáním státní závěrečné zkoušky. Absolventům navazujícího magisterského studia se vydává diplom, dodatek k diplomu (tzv. Diploma Supplement) a přiznává se jim akademický titul „magistr“ (Mgr.) Absolvent bakalářského studia porodní asistence má možnost dále studovat v navazujících studijních programech, a to: Management zdravotnictví, Ošetřovatelství ve vybraných klinických oborech a Učitelství odborných předmětů pro zdravotnické školy. Jako jediný přímo navazující obor v porodní asistenci nabízí vysoké školy v České republice obor Komunitní péče v porodní asistenci.⁵¹

Komunitní péče v porodní asistenci

Jedná se o dvouletý navazující magisterský studijní program, který připravuje porodní asistentky a sestry ke specializované způsobilosti Komunitní péče v porodní asistenci. Teoretická příprava je zaměřená zejména na zdokonalování a prohlubování znalostí z vědních oborů, které byly absolvovány v pregraduálním profesním studiu. Studium poskytuje nové teoretické poznatky z oborů nezbytných pro vykonávání porodnicko-ošetřovatelské péče o ženy a novorozence, jejich rodiny a příslušné komunity. Praktická příprava nabízí studentům zkvalitnění dosažených dovedností a schopností v porodnicko-ošetřovatelských činnostech. Pro poskytování profesionální porodnicko - ošetřovatelské péče ženám s fyziologickým těhotenstvím, v období porodu a po porodu a také péči o fyziologického novorozence, jejich rodiny a příslušné komunity. Absolvování odborného modulu s manažerským zaměřením umožní porodní asistentce vykonávat roli manažera ve zdravotnických službách a především v komunitní péči. Studium umožní absolventovi vykonávat manažerské role a funkce, organizovat a řídit zdravotnické instituce a lidské zdroje. Bude se efektivně podílet na rozvoji profesního oboru porodní asistence.

⁵¹ srov. Webové stránky UP Olomouc. *Informace o studiu* [online], Dostupné z: <http://www.upol.cz/fakulty/fzv/uchazeci-o-studium/>

Absolventi se uplatní především v samostatném organizování, řízení a realizaci individuální porodnicko - ošetrovatelské péče, kterou poskytují klientkám a jejich rodinám v rámci komunitní péče. Studenti budou mít dovednosti v oblasti role manažera ve zdravotnických službách a v institucích se zaměřením na komunitní péči, domácím prostředí, v ambulantních zdravotnických zařízeních a v centrech předporodní přípravy. Absolvent bude schopen samostatného poskytování individuální porodnicko - ošetrovatelské péče klientkám a jejich rodinám v rámci komunitní zdravotní péče a jejího metodického řízení. Používat vědecky zdůvodněných metod v porodní asistenci. Umět využít výsledků výzkumu v praxi porodní asistence. Bude schopen vykonávat manažerské role a funkce v porodnicko-ošetrovatelské a zdravotní péče a podílet se na vytváření a zavádění systému hodnocení kvality zdravotní péče do praxe. Dále se bude podílet na vytváření standardů zdravotní péče a následné kontrole jejich plnění.⁵²

Uvedený obor Komunitní péče pro porodní asistentky je v současnosti možno studovat na LF Ostravské univerzity v Ostravě. O otevření tohoto oboru usiluje i Fakulta zdravotnických věd Univerzity Palackého v Olomouci. Mimo jiné se také snaží o získání akreditace dalších navazujících magisterských studijních programů Specializace ve zdravotnictví, a to obory:

- Ošetrovatelská péče v interních oborech a organizace a řízení zdravotnictví
- Intenzivní péče a organizace a řízení zdravotnictví
- Ošetrovatelská péče v pediatrii a organizace a řízení zdravotnictví

Cílem fakulty je otevřít tyto obory již v akademickém roce 2011/2012 v rámci dodatečně vyhlášeného přijímacího řízení.⁵³

---

⁵² srov. Webové stránky LF Ostravské univerzity v Ostravě. Studijní programy - Ústav ošetrovatelství a porodní asistence [online], Dostupné z <http://fzs.osu.cz/uom/index.php?kategorie=35512&id=6168>

⁵³ srov. Webové stránky UP Olomouc. *Informace o studiu* [online], Dostupné z: <http://www.upol.cz/fakulty/fzv/uchazeci-o-studium/>

2.3 Doktorské studium

Doktorský studijní program v porodní asistenci není v současnosti v ČR možno studovat. Pro porodní asistentky se nabízí možnost studia programu Ošetřovatelství. Doktorský studijní program prezentuje studium s běžnou délkou 3 roky. Studium probíhá podle osobního studijního plánu pod vedením školitele. Studijní obor je možno studovat v prezenční a kombinované formě. Významným cílem studia je připravit absolventy k samostatné vědecké činnosti, ke kultivaci vysoce odborně specializovaného vědění v teoretickém a praktickém bádání v ošetřovatelství. Studium je zakončeno státní doktorskou zkouškou a obhajobou disertační práce, jimiž student dokazuje připravenost k samostatné činnosti v oblasti výzkumu a vývoje. Absolventům studia v doktorských studijních programech náleží akademický vědecký titul „Ph.D.“ uváděný za jménem. Studium připraví absolventy k metodické a manažerské roli v péči o zdraví, v předcházení onemocnění a v péči o nemocné ve zdravotnických institucích a v komunitní ošetřovatelské péči jak primární, tak v sekundární a terciární zdravotní péči. Absolventi se zaměřují na ošetřovatelství jako na vědu, a také na její metodologii. Mají dovednosti v oblasti vědeckého bádání a samostatné tvůrčí činnosti v oboru ošetřovatelství. Jsou schopni aplikovat mezinárodní klasifikační systémy v ošetřovatelské teorii a praxi, podílet se na implementaci praxe založené na důkazech v ošetřovatelské a zdravotní péči a ve výuce ošetřovatelských profesionálů. Podílí se na vytváření, úpravě a evaluaci klinických doporučených postupů v ošetřovatelství. Mohou se uplatnit ve výzkumné práci s důrazem na aplikaci do ošetřovatelské praxe, ve výukové činnosti v rámci terciárního vzdělávání ošetřovatelských studijních programů, při implementaci mezinárodních klasifikací ošetřovatelství do praxe, v manažerských pozicích ve vzdělávacích institucích nebo ve státních a nestátních ziskových a neziskových organizacích s ošetřovatelskou problematikou.⁵⁴ Doktorské studium je možno v ČR studovat na Fakultě zdravotnických věd v Olomouci, Fakultě zdravotnických studií Univerzity v Pardubicích, Ústavu ošetřovatelství a porodní asistence na Ostravské univerzitě v Ostravě.

---

⁵⁴ srov. Webové stránky LF Ostravské univerzity v Ostravě. Studijní programy - Ústav ošetřovatelství a porodní asistence [online], Dostupné z <http://fzs.osu.cz/uom/index.php?kategorie=35512&id=6168>

2.4 Přehled vysokých škol umožňujících vzdělání v porodní asistenci

Vzhledem k požadavkům vyplývajících z legislativy Evropské unie je obor porodní asistentka nutné studovat na vysoké škole. V ČR se v současnosti vyskytuje 12 vzdělávacích institucí, kterým bylo uděleno souhlasné stanovisko Ministerstva zdravotnictví, umožňujících studium oboru porodní asistentka. Jsou jimi:

- Lékařská fakulta, Ostravská univerzita - Ostrava
- Masarykova univerzita Brno - FN Brno
- Fakulta zdravotnických věd, Univerzita Palackého v Olomouci - Olomouc
- Fakulta zdravotnických studií, Univerzita Pardubice
- Zdravotně sociální fakulta Jihočeské univerzity - České Budějovice
- Vysoká škola v Plzni, o.p.s. - Plzeň
- Ústav zdravotnických studií UJEP - Ústí nad Labem
- Vysoká škola polytechnická Jihlava, Ústav zdravotnických studií
- Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta zdravotnických studií
- Vysoká škola zdravotnická o.p.s. Praha
- Univerzita Karlova v Praze, Lékařská fakulta v Hradci Králové
- Univerzita Tomáše Bati - Univerzitní institut - Zlín ⁵⁵

---

⁵⁵ srov. Ministerstvo zdravotnictví ČR. *Stanoviska MZ pro zdr. obory VŠ* [online], Dostupné z http://www.mzcr.cz/Odbornik/obsah/zdravotnicke-obory-vs_2103_3.html

2.5 Uplatnění porodní asistentky v praxi

Po úspěšném absolvování studia vykonává porodní asistentka odborné činnosti v jednotlivých oblastech systému (primární, sekundární a terciární péče) týkající se zdraví žen, novorozenců, rodin a komunit. Porodní asistentka může uplatnit svou odbornost ve státních i nestátních (lůžkových i ambulantních) zařízeních a institucích.⁵⁶ Možnost uplatnění porodní asistentky:

- v centrech reprodukční medicíny
- v centrech pro budoucí matky
- na porodních sálech
- na novorozeneckých odděleních
- na oddělení šestinedělí
- na gynekologických odděleních
- v gynekologicko- porodnických ordinacích
- v privátní praxi

---

⁵⁶ srov. VRÁNOVÁ, KUDLOVÁ, HALMO. *Deník odborné praxe v porodní asistenci*. s. 13

2.6 Specializační studium

Pro člověka má významnou hodnotu zdraví, které představuje základní potenciál pro společnost. Aby se mohla společnost rozvíjet v oblasti sociální i ekonomické, potřebuje zdravou populaci. Lepších životních i pracovních podmínek, kvalitnější zdravotní péče i zkvalitnění sociální ochrany, lze dosáhnout vysoké odborné vzdělanosti zdravotnických pracovníků. Pro zvýšení kvality zdravotní péče je nezbytná kvalitní odborná způsobilost zdravotnických pracovníků, ale také jejich celoživotní vzdělávání. Specializační studium je jednou z forem celoživotního vzdělávání. Významem specializačního vzdělávání zdravotnických pracovníků je získání specializované způsobilosti k výkonu specializovaných činností příslušného zdravotnického povolání dle § 48–145, vyhlášky č. 424/2004 Sb.⁵⁷

Specializační vzdělávání zdravotnických pracovníků má v ČR velmi dobrou úroveň a dlouholetou tradici. Rozvoj veřejného zdravotnictví u nás si stále více vyžadoval další zvyšování odborné úrovně zdravotnických pracovníků. První cílená organizace dalšího vzdělávání sester byla zahájena ve Středisku pro další vzdělávání středních zdravotnických pracovníků v Brně a v Bratislavě již v roce 1960.⁵⁸

Podmínky pro zařazení do specializačního studia

Žádost o zařazení do oboru specializačního vzdělávání podává uchazeč na ministerstvu, přičemž může svěřit tuto činnost pověřené organizaci. Podmínkou zahájení specializačního studia je získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání. Tuto skutečnost dokládá žadatel v podobě úředně ověřené kopie dokladů o získané odborné způsobilosti, popřípadě o získané specializované způsobilosti (§ 60) nebo zvláštní odborné způsobilosti (§ 64), nebo o jejím uznání. Dokládá se také průkaz odbornosti. Žadatelé, kteří nemají českou příslušnost, musejí přiložit k žádosti rozhodnutí ministerstva o uznání způsobilosti

⁵⁷ srov. NCO NZO v Brně, MZ ČR. *Specializační vzdělávání* [online]. Dostupné z <http://www.ieducare.com/soubory/File/specializacnivzdelavani.pdf>

⁵⁸ srov. VORLÍČKOVÁ, H., Ošetřovatelství má u nás tradici od středověku, Zdravotnické noviny, 2002, č. 11, s. 136

k výkonu zdravotnického povolání na území České republiky. Při splnění podmínek zařadí ministerstvo uchazeče do specializačního vzdělávání do 30 dnů po obdržení žádosti a zároveň uchazeči oznámí termín začátku vzdělávání. Od 1.10.2010 bude možné podávat žádosti přes aplikaci Evidence zdravotnických pracovníků na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví.⁵⁹ V případě, že si uchazeč akreditované zařízení nevybral nebo má akreditované zařízení plnou kapacitu, doporučí ministerstvo, popřípadě pověřená organizace, uchazeči jiné vhodné akreditované zařízení. Pokud účastník absolvoval část studia dříve, je možno požádat ministerstvo, aby účastníkovi toto studium započítlo. Ministerstvo, popřípadě pověřená organizace, má možnost započítat i moduly absolvované v rámci jiného specializačního vzdělávání, certifikovaného kurzu či část dříve absolvovaného studia, pokud jsou tyto součástí příslušného vzdělávacího programu.⁶⁰

Průběh specializačního studia

Za průběh specializačního vzdělávání odpovídá akreditované zařízení; pokud se na specializačním vzdělávání podílí více akreditovaných zařízení, odpovídá za plán a organizaci praktické i teoretické výuky akreditované zařízení určené ministerstvem v akreditaci. Akreditované zařízení přidělí každému účastníkovi specializačního vzdělávání školitele. Školitele musí vykonávat zaměstnanec akreditovaného zařízení, který má specializovanou způsobilost v příslušném oboru a je zapsán v Registru zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Školitel průběžně prověřuje teoretické a praktické dovednosti a znalosti účastníka vzdělávání. Účastník specializačního vzdělávání je povinen absolvovat odbornou praxi na pracovišti akreditovaného zařízení v rozsahu, který odpovídá určenému vzdělávacímu programu. K ověřování znalostí v průběhu studia a k ukončení modulu mohou být zvoleny různé formy vhodné pro vzdělávání dospělých. Termíny pro ukončení modulů zveřejní akreditované zařízení. Celkový prospěch se vyjadřuje: prospěl/a – neprospěl/a.

⁵⁹ srov. MZ ČR. *Metodický pokyn k zákonu č. 96_2004 Sb.* [online], Dostupné z http://www.mzcr.cz/Odbornik/dokumenty/specializacni-vzdelavani_1765_935_3.html

⁶⁰ srov. NCO NZO v Brně, MZ ČR. *Specializační vzdělávání* [online], Dostupné z <http://www.ieducare.com/soubory/File/specializacnivzdelavani.pdf>

Ukončení specializačního studia

Specializační vzdělávání se ukončuje atestační zkouškou před oborovou komisí podle zkušebního řádu, který je vymezený prováděcím právním předpisem. Ministerstvo zřizuje oborové atestační komise jako svůj poradní orgán a její členy jmenuje a odvolává ministr zdravotnictví na základě návrhu profesních sdružení, odborných společností a akreditovaných zařízení. Podmínkou přihlášení se k atestační zkoušce je získání počtu kreditů stanoveného vzdělávacím programem příslušného oboru a splnění všech studijních povinností. Zdravotnickým pracovníkům, kteří úspěšně vykonali atestaci, vydá ministerstvo diplom o specializaci v příslušném oboru. Další možností ukončení studia je jeho zanecháním nebo, v případě nesplnění studijních povinností, vyloučením.⁶¹

Obory spec. vzdělávání pro porodní asistentky

Dne 18. 02. 2010 nabylo účinnosti Nařízení vlády č. 31/2010 Sb. o oborech specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí, kterým se zrušuje Nařízení vlády č. 463/2004 Sb.. Došlo ke vzniku nových oborů specializačního vzdělávání a novému označení odbornosti nelékařských zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí. Změna vedla také k redukci a sloučení oborů specializačního vzdělávání (dále jen SV). Současně dochází ke snížení hodinové dotace všech specializačních vzdělávacích programů.

Došlo k následujícím změnám:

- Ošetrovatelská péče v gynekologické intenzivní péči - dřívější název SV
Intenzivní péče v porodní asistenci – současný název SV
Porodní asistentka pro intenzivní péči – označení odbornosti specialistů

---

⁶¹ srov. MZ ČR. *Metodický pokyn k zákonu č. 96_2004 Sb.* [online], Dostupné z http://www.mzcr.cz/Odbornik/dokumenty/specializacni-vzdelavani_1765_935_3.html

- Perioperační péče - dřívější název SV
Perioperační péče v gynekologii a porodnictví - současný název SV
Porodní asistentka pro perioperační péči - označení odbornosti specialistů
- Komunitní péče v porodní asistenci - dřívější název SV
Komunitní péče v porodní asistenci - současný název SV
Porodní asistentka pro komunitní péči - označení odbornosti specialistů
- Ošetrovatelská péče v intenzivní péči o novorozence a kojence
- starý obor, již neexistuje ⁶²

---

⁶² srov. MZ ČR. *Specializační vzdělávání* [online],
Dostupné z http://www.mzcr.cz/Odbornik/dokumenty/specializacni-vzdelavani_1765_935_3.html

2.7 Jiné možnosti a formy celoživotního vzdělávání v porodní asistenci

Dle zákona č. 96/2004 Sb. je definováno celoživotní vzdělávání jako: průběžné obnovování, zvyšování, prohlubování a doplňování vědomostí, dovedností a způsobilosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků v příslušném oboru v souladu s rozvojem oboru a nejnovějšími vědeckými poznatky.

Dále zákon definuje formy celoživotního vzdělávání:

- a) specializační vzdělání navazující na získanou odbornou způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka,
- b) certifikované kurzy,
- c) inovační kurzy,
- d) odborné stáže v akreditovaných zařízeních,
- e) účast na školicích akcích, odborných konferencích, kongresech nebo sympoziích,
- f) publikační, pedagogická a vědecko-výzkumná činnost,
- g) samostatné studium odborné literatury,
- h) vysokoškolské studium – Bc., Mgr.⁶³

Samostudium je velmi důležitá součást vzdělání, které je v systému za aktivitu celoživotního vzdělávání považován, ale není mu přidělena žádná kreditní hodnota. V souvislosti s rozvojem informačních technologií je pro porodní asistentky zajímavý nástroj vzdělání tzv. e-learning, který nejen šetří čas a finanční prostředky, ale je i didakticky efektivní.

---

⁶³ srov. Zákon 96/2004 Sb. *Celoživotní vzdělávání* [online], Dostupné <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?cd=76&typ=r&zdroj=sb04096>

Pro organizátory vzdělávání je nejjednodušší organizovat semináře nebo odborné kurzy. Odborný program musí být nejméně 2 hodiny dlouhý a musí být pořádaný zdravotnickým zařízením nebo jinou právnickou nebo fyzickou osobou. Program se musí týkat oboru činnosti nelékařského zdravotnického pracovníka. Pokud organizuje akci neakreditované zařízení, započítá se tato akce do kreditního systému na základě souhlasného stanoviska profesního sdružení vyžádaného pořadatelem školící akce. Tato forma vzdělávací aktivity je hodnocena 1 kreditním bodem. Odborná konference, kongres nebo sympozium je vzdělávací akce organizovaná v délce alespoň 4 hodin. K této akci vydává souhlasné stanovisko odborná společnost, program akce se musí týkat oboru činnosti nelékařského zdravotnického pracovníka. Konference je hodnocena za každý den 3 kredity, nejvýše však 10 kredity. Přednesení přednášky je hodnoceno 15 kreditními body, spoluautorství 10 kreditními body. Počet kreditních bodů přiděluje vzdělávací akci organizátor akce podle vyhlášky 423/2004 Sb. a vydává také certifikát.

Motivace porodních asistentek k celoživotnímu vzdělávání je různá. Bohužel jsou mezi porodními asistentkami i takové, které se snaží pouze získat kreditní body, aniž by hodnotily obsah, kvalitu a potřebnost předaných informací. Je diskutabilní, zda je nastavený formální systém celoživotního vzdělávání optimální. Ovšem každý právní předpis prochází v praxi vývojem a i v tomto případě budou jistě v budoucnu realizovány jeho změny.⁶⁴

---

⁶⁴ srov. JURÁSKOVÁ, D. Celoživotní vzdělávání sester a kreditní systém. *Medicína pro praxi* [online], 2006, č. 5. Dostupné z: <http://www.medicinapropraxi.cz/pdfs/med/2006/05/11.pdf> /

3 Legislativa v porodní asistenci

3.1 Zákon 96/2004 Sb.

Zákon 96/2004 hovoří: o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zdravotních zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). Tento zákon stanovuje v části první, hlava I, § 3, způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka. Tuto způsobilost získá ten, kdo:

- má odbornou způsobilost podle tohoto zákona, nebo jemuž byla uznána odborná kvalifikace k výkonu zdravotnického povolání v souladu s ustanoveními hlavy VII nebo VIII tohoto zákona,
- je zdravotně způsobilý,
- je bezúhonný.

Dále hlava druhá, díl první, § 6 tohoto zákona stanovuje odbornou způsobilost k výkonu povolání porodní asistentky bez odborného dohledu. Tato odborná způsobilost se získává absolvováním:

- a) nejméně tříletého akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu porodních asistentek,
- b) tříletého studia v oboru diplomovaná porodní asistentka na vyšších zdravotnických školách, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004,⁶⁵
- c) střední zdravotnické školy v oboru ženská sestra nebo porodní asistentka, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 1996/1997.

---

⁶⁵ srov. Zákon 96/2004 Sb. [online], Dostupné <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?cd=76&typ=r&zdroj=sb04096>

Porodní asistentka, která získala odbornou způsobilost podle písm. c), může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání porodní asistentky. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem. Za výkon povolání porodní asistentky se považuje poskytování zdravotní péče v porodní asistenci, to je:

- zajištění nezbytného dohledu, poskytování péče a rady ženám během těhotenství, při porodu a šestinedělí, pokud probíhají fyziologicky,
- vedení fyziologického porodu a poskytování péče o novorozence; součástí této zdravotní péče je také ošetrovatelská péče o ženu na úseku gynekologie,
- ve spolupráci s lékařem se podílí na preventivní, léčebné, diagnostické, rehabilitační, neodkladné nebo dispenzární péči.

Pokud způsobilost k výkonu porodní asistentky získal muž, je oprávněn používat označení odbornosti porodní asistent. Praktické vyučování v oboru uvedeném v odstavci 1 písm. a) musí být prováděno v akreditovaném zařízení.

Zákon 96/2004 Sb., hlava šestá, § 66, 67, 68, 69 hovoří o osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu a podmínky jeho vydání (dále jen osvědčení). Získáním osvědčení opravňuje porodní asistentku:

- a) k výkonu povolání bez odborného dohledu (§ 4 odst. 3),
- b) k vedení praktického vyučování ve studijních oborech a v akreditovaných kvalifikačních kurzech, ve specializačním vzdělávání a v certifikovaných kurzech. (§ 66)⁶⁶

Na základě písemné žádosti porodní asistentky rozhodne Ministerstvo o vydání osvědčení, které trvá po dobu 6 let, za předpokladu, že splní podmínky pro výkon povolání bez odborného dohledu stanovené tímto zákonem. Obsahem této žádosti jsou:

---

⁶⁶ srov. Zákon 96/2004 Sb. [online], Dostupné z <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?cd=76&typ=r&zdroj=sb04096>

a) doklady o získané způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání v příslušném oboru, zdravotní způsobilost a výpis z rejstříku trestů - u zdravotnického pracovníka, který požádal o vydání osvědčení do 18 měsíců ode dne získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, doklady o získané způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání v příslušném oboru,

b) u ostatních zdravotnických pracovníků, kteří požádali o vydání osvědčení po uplynutí 18 měsíců ode dne získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, doloží doklady:

1. uvedené v písmenu a),

2. o výkonu zdravotnického povolání v příslušném oboru minimálně 1 rok z období posledních 6 let, a to v rozsahu minimálně poloviny stanovené týdenní pracovní doby nebo minimálně 2 roky výkonu zdravotnického povolání z období posledních 6 let v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby, a dále získání 40 kreditů z celoživotního vzdělávání z období posledních 6 let,

3. o složení zkoušky, kterou se ověřuje způsobilost k výkonu příslušného povolání bez odborného dohledu v souladu s nejnovějšími poznatky v oboru, pokud zdravotnický pracovník nesplnil podmínky uvedené v bodu 2 (§ 67).

Ministerstvo rozhodne o vydání osvědčení do 30 dnů, v případě konání zkoušky do 90 dnů po obdržení žádosti. Porodní asistentka, která získala osvědčení, může ke své odbornosti připojit označení "Registrovaný/á" (§ 68).⁶⁷ Platnost osvědčení může být porodní asistentce prodloužena na období dalších 6 let, pokud požádá o jeho prodloužení nejpozději 120 dnu před skončením platnosti osvědčení a pokud splní podmínky - viz obsah písemné žádosti k vydání osvědčení bod b). Pokud tyto podmínky splní, vyžaduje se od ní pouze předložení dokladů o celoživotním vzdělávání a výkonu povolání nebo složení zkoušky (§ 69). Porodní asistentka, která získala osvědčení, je vedena v Registru zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu a hostujících osob, který je součástí Národního zdravotnického informačního systému.⁶⁸

⁶⁷ srov. Zákon 96/2004 Sb. [online], Dostupné z <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?cd=76&typ=r&zdroj=sb04096>

⁶⁸ srov. Zákon 96/2004 Sb. [online], Dostupné z <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?cd=76&typ=r&zdroj=sb04096>

V listopadu r. 2010 byla ustanovena, na základě příkazu ministra zdravotnictví, pracovní komise k transformaci nelékařských zdravotnických povolání. Smyslem a úkolem pracovní komise je příprava reformních kroků, které povedou k vytvoření nové koncepce ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů a ke změně zákona č. 96/2004 Sb. a navazujících prováděcích předpisů. Komise bude vycházet ze 6 - letých zkušeností získaných s aplikací zákona v praxi. Nyní je připravován návrh, v souvislosti s registračním obdobím, které se bude měnit ze současných 6 let na 10 let.⁶⁹

---

⁶⁹ srov. MZ ČR. Pracovní komise pro transformaci NLZP 2 [online],
Dostupné z http://www.mzcr.cz/dokumenty/pracovni-komise-k-transformaci-nelekarskych-zdravotnickych-povolani-v-ceske-republice_4515_949_3.html

3.2 Vyhláška 424/2004 Sb.

Tato vyhláška stanovuje činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků v souladu s právem Evropských společenství. Část druhá, § 3, stanovuje činnosti zdravotnického pracovníka s odbornou způsobilostí.

- Porodní asistentka bez odborného dohledu a bez indikace v rozsahu své odborné způsobilosti:
  - a) poskytuje zdravotní péči ve shodě s právními předpisy a standardy,
  - b) dbá na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu,
  - c) vede zdravotnickou dokumentaci a další dokumentaci a pracuje s informačním systémem zdravotnického zařízení,
  - d) v souladu se svou odbornou způsobilostí poskytuje klientkám informace případně pokyny lékaře,
  - e) podílí se na praktickém vyučování ve studijních oborech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání zajišťováno, středními zdravotnickými školami v akreditovaných zdravotnických studijních programech, na vysokých školách v České republice a ve vzdělávacích programech akreditovaných kvalifikačních kurzů,
  - f) porodní asistentka se podílí na přípravě standardu.⁷⁰
- Porodní asistentka dle § 5 poskytuje a zajišťuje bez odborného dohledu a bez indikace základní a specializovanou ošetrovatelskou péči těhotným, rodícím ženám a šestinedělkám prostřednictvím ošetrovatelského procesu.

Přitom zejména:

- a) poskytuje poučení o životosprávě v těhotenství a při kojení, přípravě na porod, ošetření novorozence a o antikoncepci,
- b) poskytuje rady a pomoc v otázkách sociálně - právních, popřípadě takovou pomoc zprostředkuje,

---

⁷⁰ srov. Vyhláška 424/2004 Sb. [online], Dostupné z <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?cd=76&typ=r&zdroj=sb04424>

- c) provádí návštěvy v rodinách těhotných, šestinedělek a gynekologicky nemocných, sleduje jejich zdravotní stav,
- d) podílí se na edukaci ženy v péči o novorozence, a to včetně podpory kojení a předcházení jeho komplikacím,
- e) diagnostikuje těhotenství, předepisuje, doporučuje nebo provádí vyšetření, která jsou nutná ke sledování fyziologického těhotenství,
- f) sleduje ženy s fyziologickým těhotenstvím a poskytuje jim informace o prevenci možných komplikací; v případě zjištěného rizika předává ženu do péče lékaře se specializovanou způsobilostí.

V oboru gynekologie a porodnictví

- a) sleduje stav plodu v děloze všemi vhodnými klinickými i technickými prostředky, přičemž rozpoznává u matky, plodu nebo novorozence příznaky patologií, které vyžadují zásah lékaře, a pomáhá mu v případě zásahu; při nepřítomnosti lékaře provádí neodkladná opatření,
  - b) připravuje rodičky k porodu a pečuje o ně ve všech dobách porodních, vede fyziologické porody, včetně případného nástřihu hráze; v neodkladných případech vede i porody v poloze koncem pánevním; neodkladným případem se rozumí vyšetřovací nebo léčebný výkon nezbytný k záchraně života nebo zdraví,
  - c) ošetřuje porodní a poporodní poranění a pečuje o šestinedělky,
  - d) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení léčivých přípravků, manipulaci s nimi a jejich dostatečnou zásobu,
  - e) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu,⁷¹
  - f) poskytuje bez odborného dohledu a bez indikace ošetřovatelskou péči fyziologickým novorozencům prostřednictvím ošetřovatelského procesu, provádí jejich první ošetření, včetně případného zahájení okamžité resuscitace.
- Porodní asistentka se podílí pod odborným dohledem porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru nebo všeobecné sestry

⁷¹ srov. Vyhláška 424/2004 Sb. [online], Dostupné z <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?cd=76&typ=r&zdroj=sb04424>

se specializovanou způsobilostí v oboru, případně zaměření, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem, na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče.

- Porodní asistentka pod přímým vedením lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru gynekologie a porodnictví

a) asistuje při komplikovaném porodu,

b) asistuje při gynekologických výkonech,

c) instrumentuje na operačním sále při porodu císařským řezem.

- Porodní asistentka se specializovanou působností smí vykonávat činnosti dle § 5 viz. výše a § 4 (tj. činnosti všeobecné sestry se specializovanou působností). § 61 až 64 popisují jednotlivé specializace porodních asistentek a jejich činnosti

a) Porodní asistentka pro perioperační péči – vykonává činnosti podle § 60 při péči o pacientky v oboru gynekologie porodnictví před, v průběhu a bezprostředně po operačním výkonu. Přitom vykonává činnosti sestry pro perioperační péči.

b) Porodní asistentka pro intenzivní péči – vykonává činnosti podle § 60 při péči o pacientky v oboru gynekologie a porodnictví starší 10 let, u kterých dochází k selhání základních životních funkcí nebo toto selhání hrozí. Přitom vykonává činnosti sestry pro intenzivní péči.⁷²

c) Porodní asistentka pro komunitní péči - vykonává činnosti podle § 60 při poskytování primární péče, integrované péče a preventivně zaměřené ošetrovatelské péče o ženy, novorozence a jejich rodiny a o skupiny osob ve vlastním sociálním prostředí; tato skupina může být vymezena zejména společným sociálně kulturním prostředím, územím, věkem, zdravotním stavem nebo rizikovými faktory.

---

⁷² srov. Vyhláška 424/2004 Sb. [online], Dostupné z <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?cd=76&typ=r&zdroj=sb04424>

Přitom zejména :

- bez odborného dohledu a bez indikace

1. komplexně analyzuje zdravotní a sociální situaci žen, novorozenců a jejich rodin z hlediska koordinace poskytované zdravotní a sociální péče v oblasti péče o ženu a dítě a spolupracuje s odpovědnými orgány,

2. hodnotí zdravotní rizika skupiny osob z hlediska reprodukčního zdraví žen a novorozenců a podílí se na sestavování priorit jejich řešení na základě epidemiologických a statistických dat a výsledků výzkumů, připravuje a realizuje projekty podpory zdraví žen,

3. provádí poradenskou činnost v oblasti reprodukčního zdraví a plánovaného rodičovství, sexuálně přenosných chorob, epidemiologické ochrany a sexuálního zneužívání;

- bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo odborného pracovníka v ochraně veřejného zdraví

1. podílí se na vytváření bezpečného a vhodného prostředí a eliminaci existujících rizik z hlediska reprodukčního zdraví a zdraví žen a novorozenců,

2. zajišťuje cíleně preventivní programy, včetně zajištění screeningu,

- bez odborného dohledu na základě indikace lékaře se specializací v oboru gynekologie a porodnictví provádí ultrazvukové vyšetření plodu.⁷³

---

⁷³ srov. Vyhláška 424/2004 Sb. [online], Dostupné z <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?cd=76&typ=r&zdroj=sb04424>

3.3 Vyhláška 4/2010 Sb.

Vyhláška ze dne 17.12.2009, kterou se mění vyhláška č. 423/2004 Sb., kterou se stanoví kreditní systém pro vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu zdravotnických pracovníků. Na základě tohoto systému jsou ohodnoceny jednotlivé formy celoživotního vzdělávání stanoveným počtem kreditů. Jednotlivé formy celoživotního vzdělávání jsou ohodnoceny následujícím počtem kreditů:

- certifikované kurzy, inovační kurzy,
  - nejde-li o pedagogickou činnost náleží 4 kredity, nejvíce však 12 kreditu za jednu akci celoživotního vzdělávání.
- vysokoškolské studium – Bc., Mgr.
  - náleží za každý ukončený semestr studia nebo za každých 6 měsíců studia v případě, že se studium nečlení na semestry, 25 kreditu.
- účast na odborných konferencích a kongresech, sjezdech nebo sympoziích odborného charakteru,
  - každý den účasti 4 kredity, nejvýše však 12 kreditů za jednu akci, přednesení vlastní přednášky, autorství posteru nebo aktivní účast na soutěžích souvisejících s výkonem zdravotnického povolání 10 kreditů, spoluautorství na přednášce nebo přednesení cizí přednášky 5 kreditů a spoluautorství na posteru 4 kredity.
- účast na mezinárodním kongresu
  - 5 kreditů, nejvýše však 15 kreditů.
- za publikační činnost
  - za odborný článek autorovi 15 kreditů, spoluautorovi 10 kreditů, za publikaci v časopise s hodnotou Impact Factor náleží navýšení 100 % a za publikaci v recenzovaném časopise náleží navýšení o 30 %, autorovi odborné publikace, učebnice, skript nebo jiné učební pomůcky (výukový CD-ROM) 25 kreditů a spoluautorovi odborné publikace, učebnice, skript nebo učební pomůcky 20 kreditů.
- za pedagogickou činnost
  - náleží 2 kredity za vyučovací hodinu nebo přednesení odborného sdělení, nejvíce však 25 kreditů za registrační období.

- za vědecko- výzkumnou činnost
- 25 kreditů.
- za odbornou stáž a výkon odborné praxe v akreditovaném zařízení
- 3 kredity za každý započatý den, nejvíce však 15 kreditů za jednu stáž.
- za účast na seminářích, nejedná-li se o pedagogickou činnost
- 1 kredit.
- vypracování metodiky
- 20 kreditů.

Při kombinaci druhů účastí na jednotlivých formách celoživotního vzdělávání se kredity sčítají. Účast na celoživotním vzdělávání se dokládá záznamem v průkazu odbornosti provedeným pořadatelem nebo potvrzením, které je též vydáno pořadatelem. Potvrzení o absolvování celoživotního vzdělávání obsahuje:

- a) datum konání akce,
- b) název akce a formu celoživotního vzdělávání,
- c) délku trvání a druh účasti v jednotlivých dnech u vícedenních vzdělávacích akcí, číslo jednací vydaného souhlasného stanoviska včetně názvu profesního sdružení a povolání, pro která bylo souhlasné stanovisko vydáno,
- d) jméno a příjmení účastníka akce,
- e) datum narození účastníka akce.⁷⁴

---

⁷⁴ srov. Vyhláška 4/2010 Sb. [online], Dostupné z http://www.nconzo.cz/c/document_library/get_file?uuid=811cd5fb-dde4-40f1-809f-31ad55c8274b&groupId=10900

METODIKA PRÁCE

4 Východiska průzkumného šetření

V průzkumném šetření je věnována pozornost problematice porodní asistence v ČR, konkrétně: profesním organizacím pro porodní asistentky, celoživotnímu vzdělávání porodních asistentek a legislativě v porodní asistenci. Šetření je provedeno dotazníkovou metodou.

Zkoumaný soubor

Respondentky byly porodní asistentky pracující ve státním i nestátním sektoru, na území České republiky. Konečný počet respondentek, které vyplnily celý dotazník a splnily tak požadavky pro zařazení do průzkumného šetření, byl 158.

Organizace průzkumného šetření

Šetření probíhalo na území celé ČR. Průzkumné šetření bylo zahájeno v listopadu r.2010 a trvalo do ledna r. 2011. Dotazník byl zveřejněn na webových stránkách ČKPA. Dále byl dotazník umístěn na Porodnicko-gynekologické oddělení v Uherskohradištské nemocnici a.s., Porodnicko-gynekologické oddělení v Litomyšlské nemocnici a.s. Dotazník byl také rozeslán porodním asistentkám prostřednictvím emailu.

Užité metody

K získání potřebných dat byla vybrána metody dotazníku, která nejlépe splňovala požadavky na získání přesných dat. V úvodu byly porodním asistentkám sděleny pokyny pro vyplnění dotazníku. Anonymita dotazníku byla zajištěna pomocí obálek, do kterých porodní asistentky vyplněné dotazníky vkládaly. Jeho vyplnění bylo zcela dobrovolné.

Formy položek v dotazníku

Formy položek v dotazníku jsou:

- **otázky uzavřené:** označit správnou odpověď, položka 8, 11, 12, 16, 17, 24, 25, 27, 28
- **otázky polouzavřené:** výběr z nabídnutých alternativ a možnost doplnit, položka 1, 2, 3, 5, 7, 9, 10, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 29, 30, 31, 32
- **otázky otevřené:** ponechává volnost odpovědi, vlastní vyjádření, položka 4, 6

Charakteristika položek

Jednotlivé formy položek jsou charakterizovány takto:

- Položka 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 zjišťuje názor porodních asistentek na problematiku profesních organizací
- Položka 9, 10,.....22 zjišťuje postoj porodních asistentek k celoživotnímu vzdělávání
- Položka 24, 25, 26, 27, 28 zjišťuje znalosti porodních asistentek v oblasti legislativy v porodní asistenci

Zpracování získaných dat

Vyplněné dotazníky byly zpracovány programem Microsoft Word, Microsoft Excel operačního systému Windows. Jednotlivé zpracované položky jsou znázorněny v tabulkách a grafech, doplněné komentářem. Pro statistické ověření hypotéz byla použita statistická metoda pro analýzu nominálních dat, a to: Test dobré shody chí-kvadrát a Test nezávislosti chí- kvadrát pro čtyřpolní tabulku. Vypočítané hodnoty byly znázorněny v kontingenčních tabulkách, pomocí programu Microsoft Excel operačního programu Windows.

5 Výsledky průzkumného šetření

5.1 Vyhodnocení dotazníku

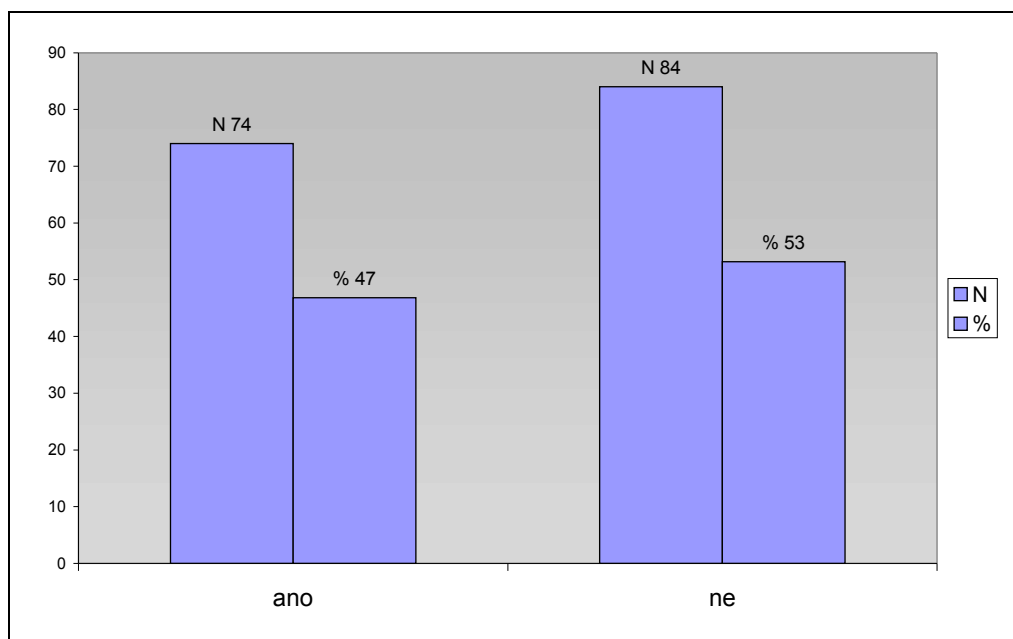
Položka 1

Jste člen/kou profesní organizace porodních asistentek?

Tabulka 1 Členství PA v profesní organizaci

Členství PA v profesní organizaci	N	%
ano	74	47
ne	84	53
Σ	158	100

Graf 1 Členství PA v profesní organizaci

Analýzou dat jsme zjistili, že z dotazovaných 158 respondentek (100%) jsou členy profesní organizace 74 respondentek (47%). 84 respondentek (53%) uvedlo, že členy profesní organizace nejsou.

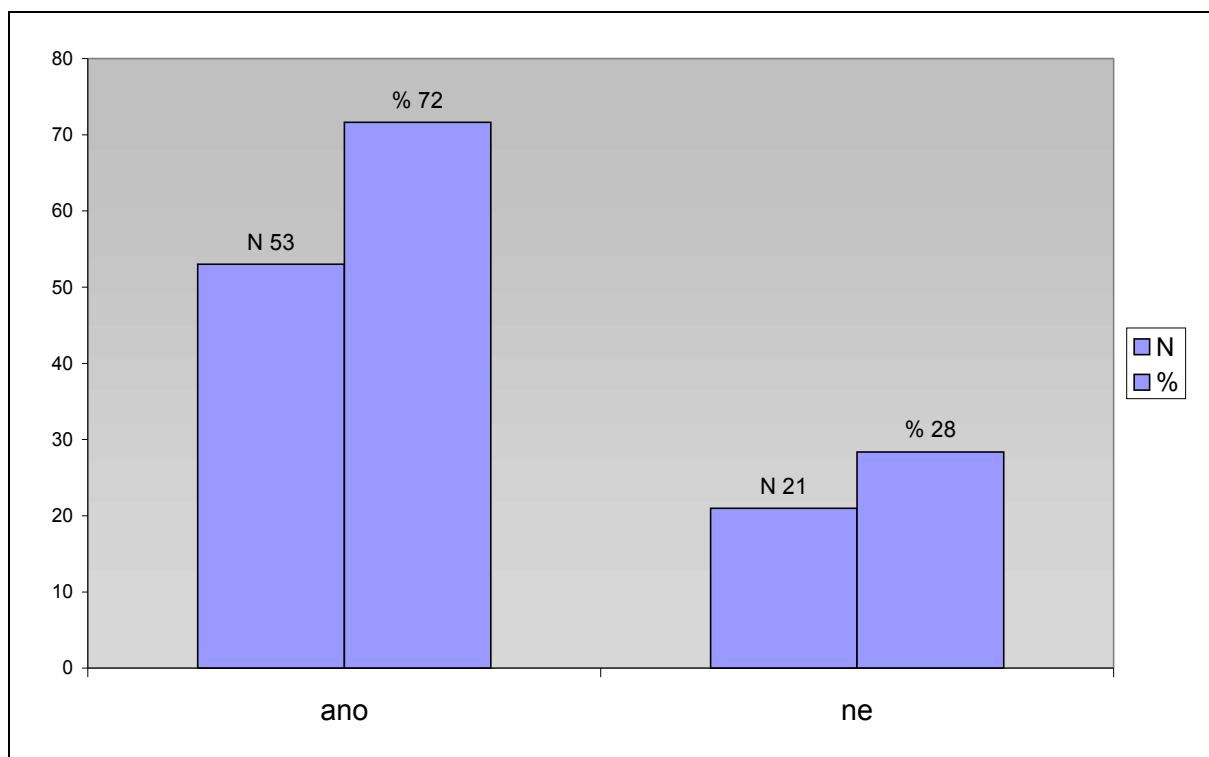
Položka 2

Pokud jste člen/kou profesní organizace - splnila svou činností Vaše očekávání?

Tabulka 2 Spokojenost s činností profesní organizace

Spokojenost s činností profesní organizace	N	%
ano	53	72
ne	21	28
Σ	74	100

Graf 2 Spokojenost s činností profesní organizace

Analýzou dat jsme zjistili, že ze 74 respondentek (100%) je 53 respondentek (72%) spokojeno s činností profesní organizace a 21 respondentek (28%) naopak není spokojeno s činností prof. organizace.

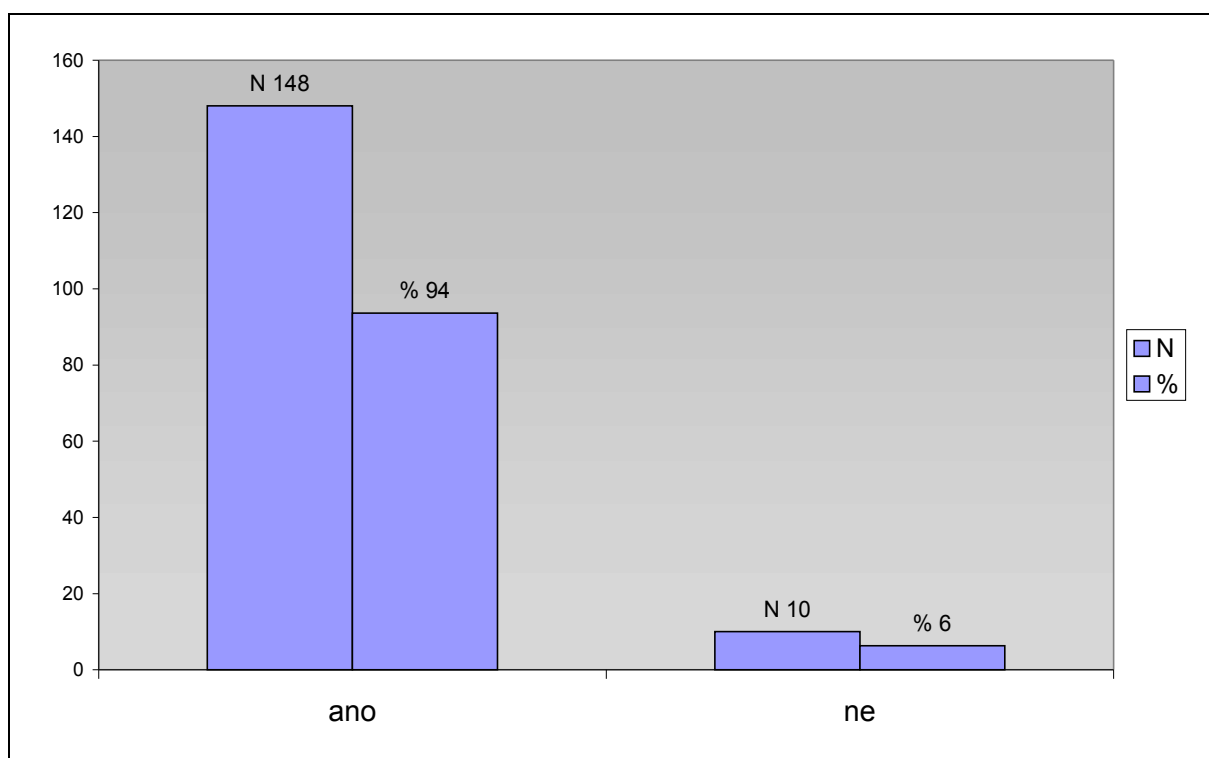
Položka 3

Myslíte si, že by profesní organizace měla pracovat pro všechny porodní asistentky, nebo jen pro své členy?

Tabulka 3 Práce profesní organizace pro všechny porodní asistentky v ČR

Práce profesní organizace pro všechny porodní asistentky	N	%
ano	148	94
ne	10	6
Σ	158	100

Graf 3 Práce profesní organizace pro všechny porodní asistentky v ČR

Analýzou dat jsme zjistili, že 148 respondentů (94%) si myslí, že profesní organizace by měla pracovat pro všechny porodní asistentky v ČR a zbývajících 10 respondentek (6%) tento názor nesdílí.

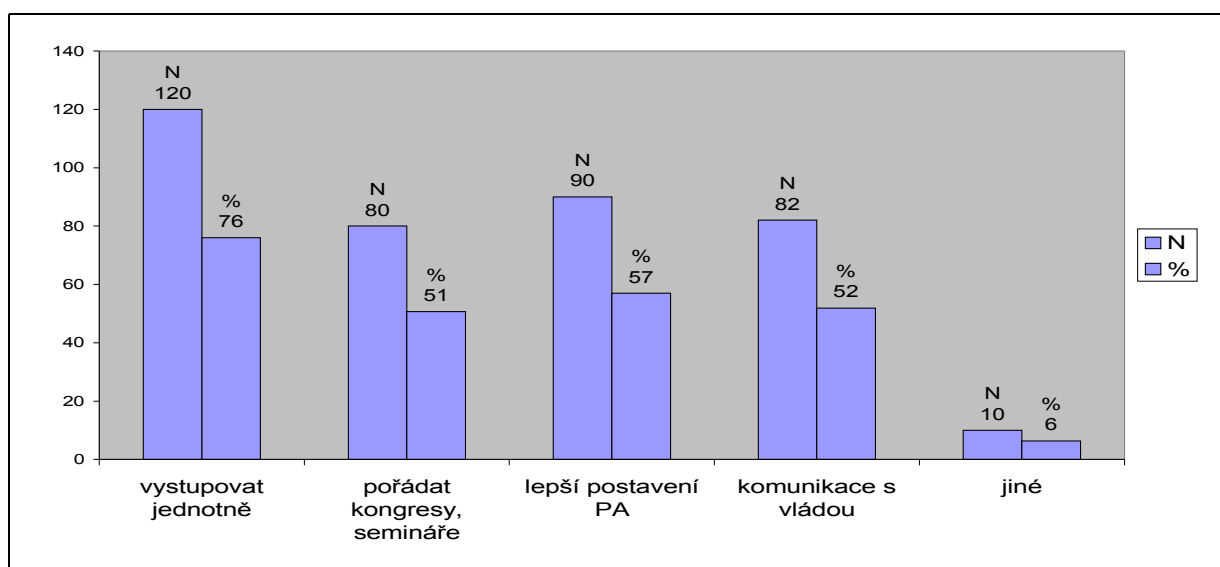
Položka 4

Co by podle Vás měla profesní organizace dělat pro všechny por. asistentky v ČR?

Tabulka 4 Činnosti vykonávané profesní organizací pro všechny PA v ČR

Činnosti vykonávané prof. organizací pro všechny PA v ČR	N	%
vystupovat jednotně	120	76
pořádat kongresy, semináře	80	51
lepší postavení PA	90	57
komunikace s vládou	82	52
jiné	10	6

Graf 4 Činnosti vykonávané profesní organizací pro všechny PA v ČR

Analýzou dat jsme zjistili, že mezi nejčastější odpovědi této položky patřilo: vystupovat jednotně – 120 respondentek (76%), dále pořádat kongresy a semináře - 80 respondentek (51%), zajistit lepší postavení porodní asistentky - 90 respondentek (57%), zprostředkovávat komunikaci s vládou - 82 respondentek (52%). 10 respondentek (6%) vyjádřilo jiný názor.

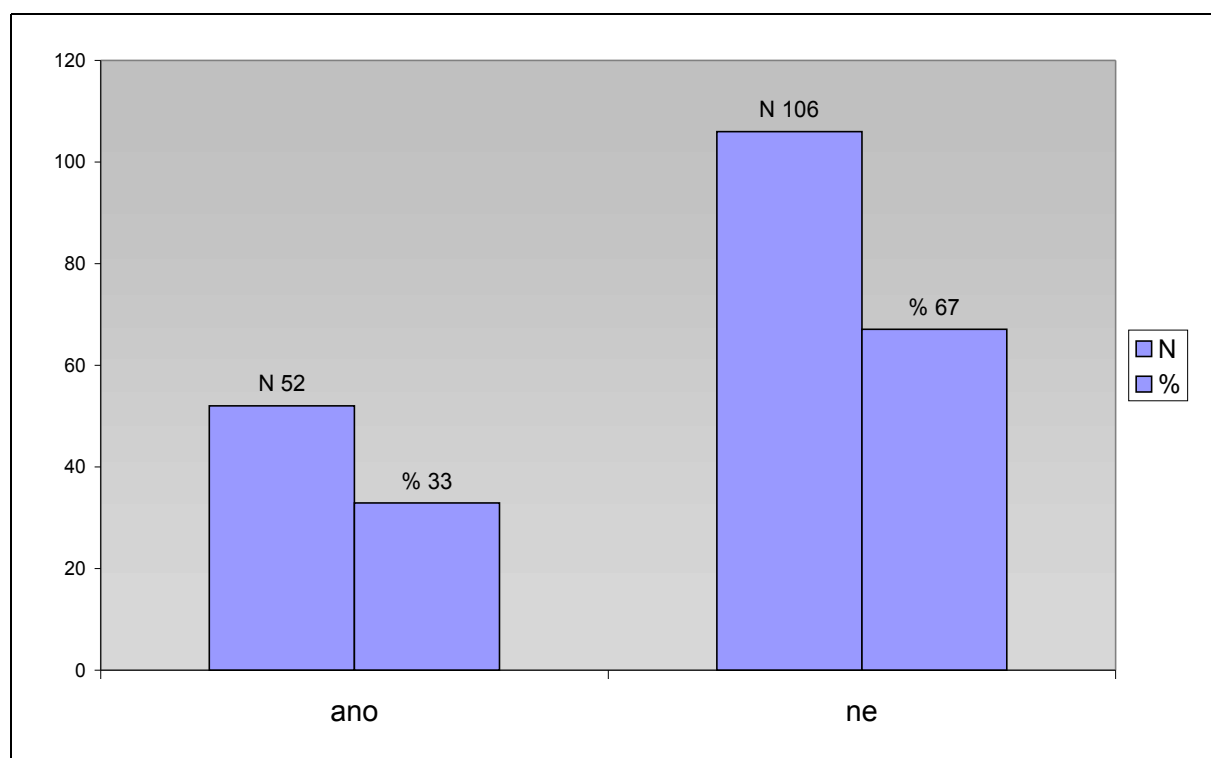
Položka 5

Myslíte si, že by mělo být členství v profesní organizaci povinné?

Tabulka 5 Povinné členství v profesní organizaci

Povinné členství v prof.organizaci	N	%
ano	52	33
ne	106	67
Σ	158	100

Graf 5 Povinné členství v profesní organizaci

Analýzou dat jsme zjistili, že 52 respondentek (33%) si myslí, že by členství v profesní organizaci mělo být povinné. 106 respondentek (67%) si naopak myslí, že by členství nemělo být povinné.

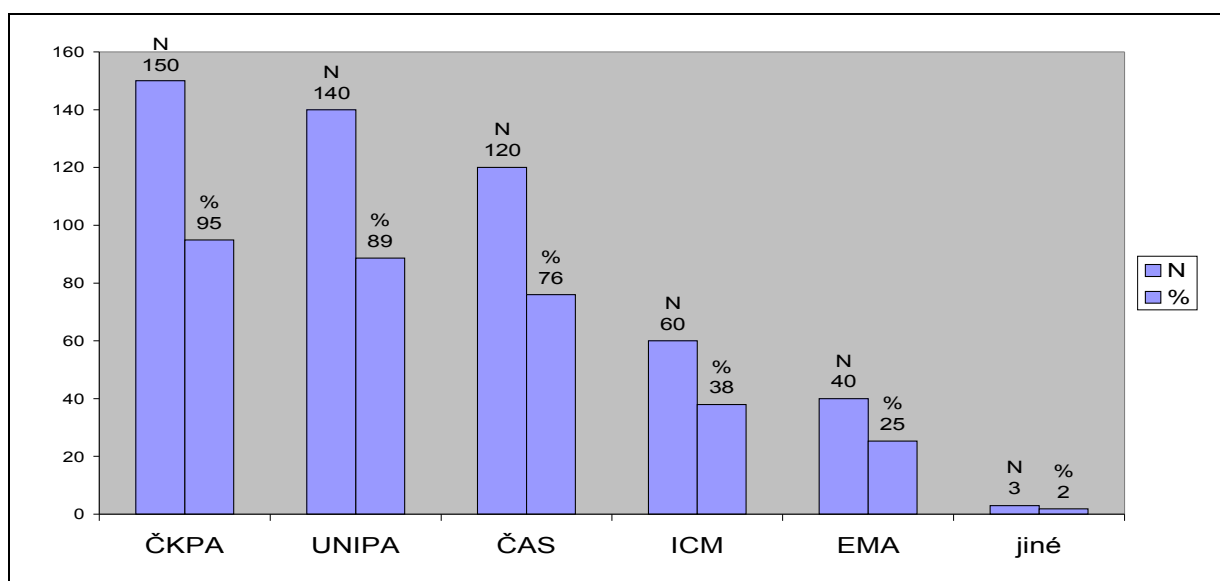
Položka 6

Které profesní organizace, sdružující por. asistentky (i mimo ČR) znáte?

Tabulka 6 Povědomí o existenci profesních organizací sdružující PA

Povědomí o existenci prof.organizací sdružující PA	N	%
ČKPA	150	95
UNIPA	140	89
ČAS	120	76
ICM	60	38
EMA	40	25
jiné	3	2

Graf 6 Povědomí o existenci profesních organizací sdružující PA

Analýzou dat jsme zjistili, že nejvíce uváděly respondentky profesní organizaci ČKPA - napsalo 150 respondentek (95%), jako druhou v pořadí uváděly UNIPA - napsalo 140 respondentek (89%), 120 respondentek (76%) uvedlo ČAS. Jako mezinárodní organizace uvedlo 60 respondentek (38%) ICM a 40 respondentek (25%) uvedlo EMA. 3 respondentky (2%) uvedly ještě jiné profesní organizace.

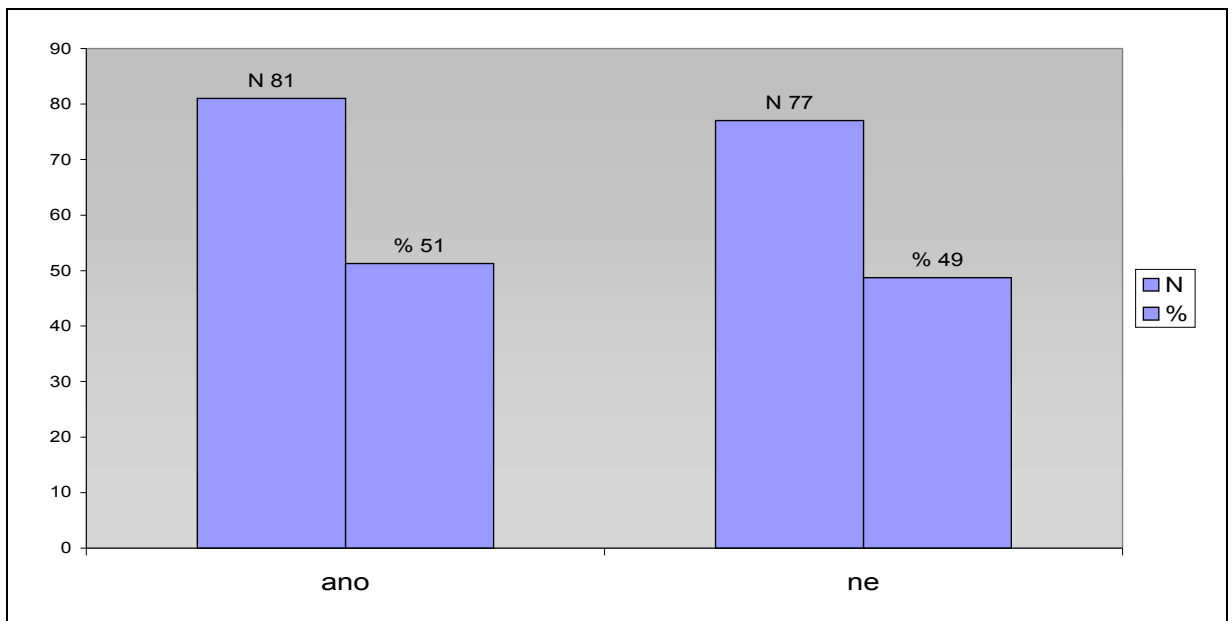
Položka 7

Znáte program a cíle profesní organizace sdružující porodní asistentky?

Tabulka 7 Znalost programu a cílů profesní organizace sdružující PA

Znalost programu a cílů prof.organizace sdružující PA	N	%
ano	81	51
ne	77	49
Σ	158	100

Graf 7 Znalost programu a cílů profesní organizace sdružující PA

Analýzou dat jsme zjistili, že 81 respondentek (51%) zná program a cíle prof. organizace porodních asistentek a 77 respondentek (49%) program a cíle nezná.

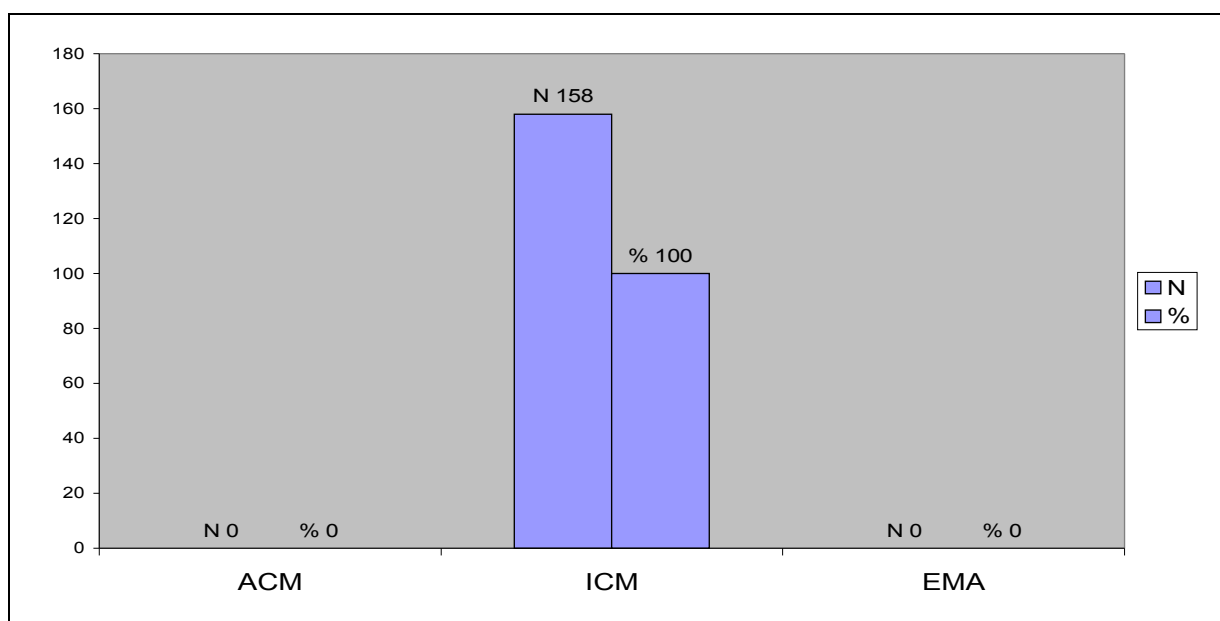
Položka 8

Mezinárodní konfederace porodních asistentek má zkratku

Tabulka 8 Znalost zkratky ICM

Znalost zkratky ICM	N	%
ACM	0	0
ICM	158	100
EMA	0	0
Σ	158	100

Graf 8 Znalost zkratky ICM

Analýzou dat jsme zjistili, že všech 158 respondentek (100%) označily správnou odpověď, a to že Mezinárodní konfederace porodních asistentek má zkratku ICM.

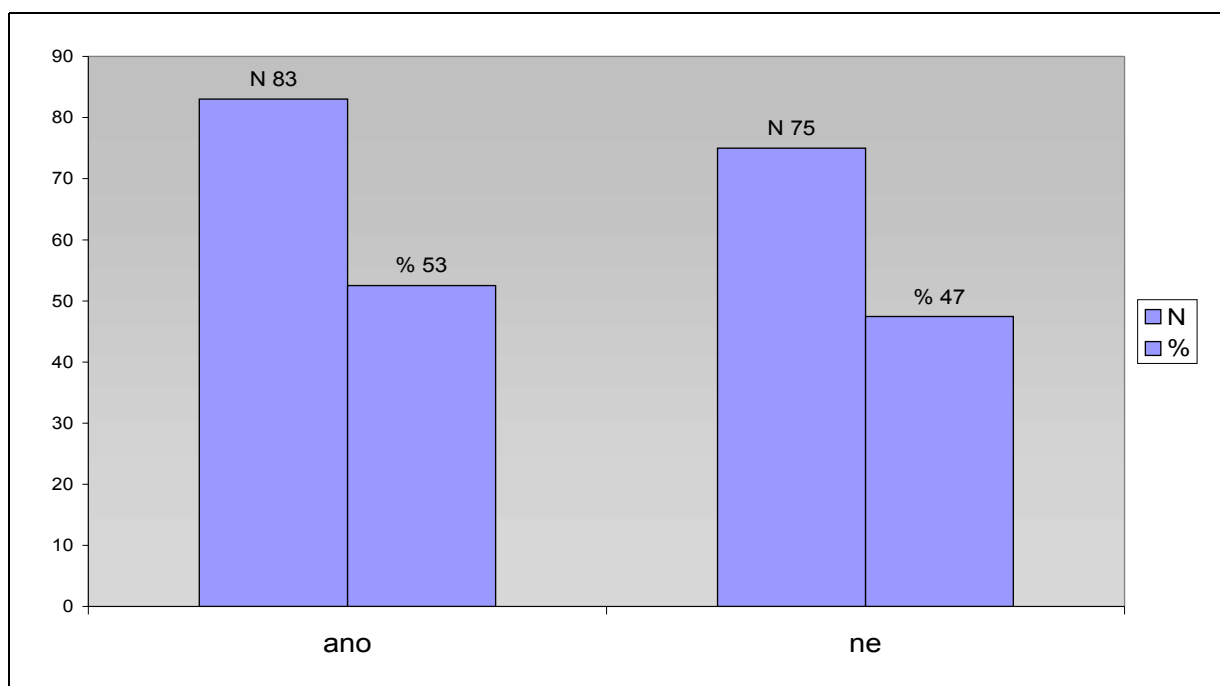
Položka 9

Víte, že ČKPA připravuje na r. 2014 celosvětové shromáždění por. asistentek v Praze?

Tabulka 9 Povědomí PA o celosvětovém shromáždění PA v Praze v r. 2014

Povědomí PA o celosvětovém shromáždění PA v Praze v r. 2014	N	%
ano	83	53
ne	75	47
Σ	158	100

Graf 9 Povědomí PA o celosvětovém shromáždění PA v Praze v r. 2014

Analýzou dat jsme zjistili, že 83 respondentek (53%) má povědomí o konání celosvětového shromáždění PA v Praze r. 2014 a 75 respondentek (47%) o této akci neví.

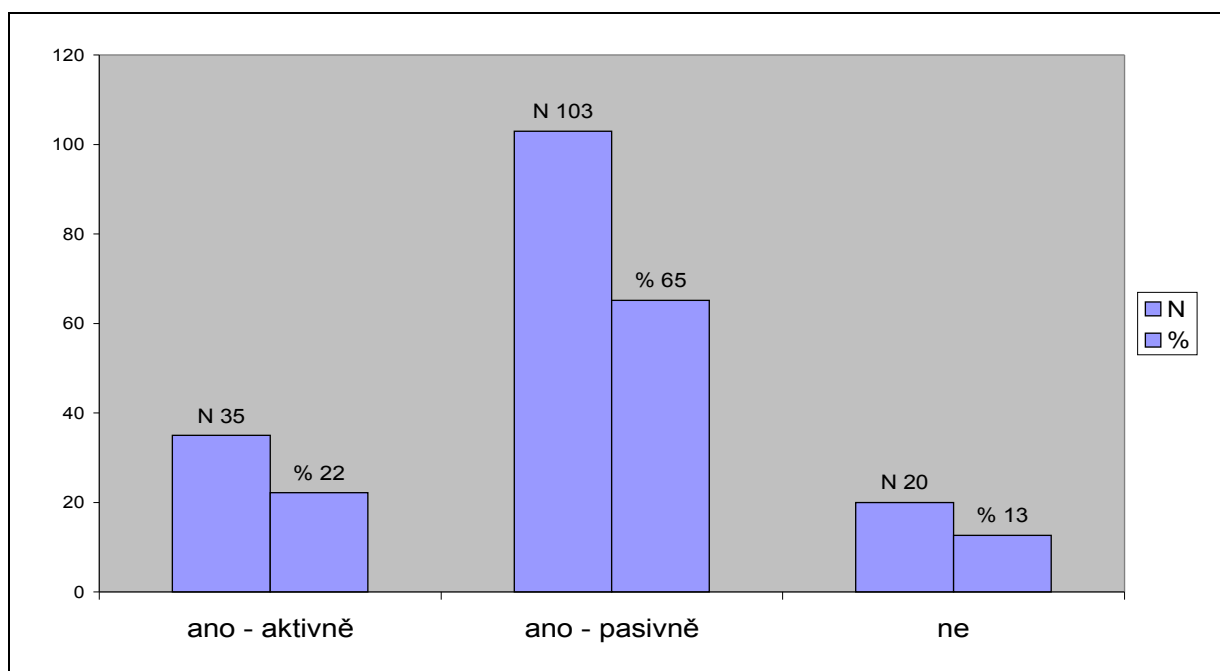
Položka 10

Chtěl/a byste se tohoto shromáždění zúčastnit?

Tabulka 10 Přání PA zúčastnit se shromáždění v r. 2014

Přání PA zúčastnit se shromáždění v r. 2014	N	%
ano - aktivně	35	22
ano - pasivně	103	65
ne	20	13
Σ	158	100

Graf 10 Přání PA zúčastnit se shromáždění v r. 2014

Analýzou dat jsme zjistili, že celosvětového shromáždění PA v r. 2014 by se chtělo 35 respondentek (22%) zúčastnit aktivně. 103 respondentek (65%) má zájem se zúčastnit pasivně a 20 respondentek (13%) o tuto akci nemá zájem.

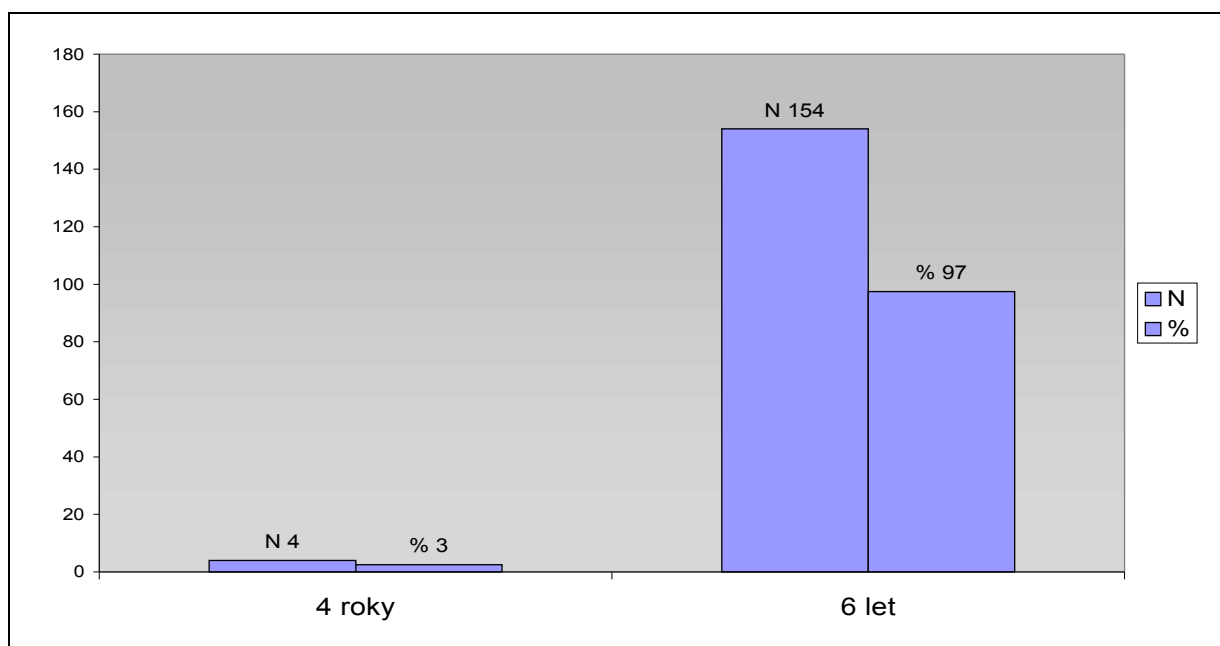
Položka 11

Registrační období, na které se vydává osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, trvá?

Tabulka 11 Znalost doby trvání registračního období k vydání/prodloužení osvědčení

Znalost doby trvání registračního období k vydání/prodloužení osvědčení	N	%
4 roky	4	3
6 let	154	97
Σ	158	100

Graf 11 Znalost doby trvání registračního období k vydání/prodloužení osvědčení

Analýzou dat jsme zjistili, že 154 respondentek (97%) odpovědělo správně, že registrační období trvá 6 let. 4 respondentky (3%) odpověděly, že registrační období trvá 4 roky.

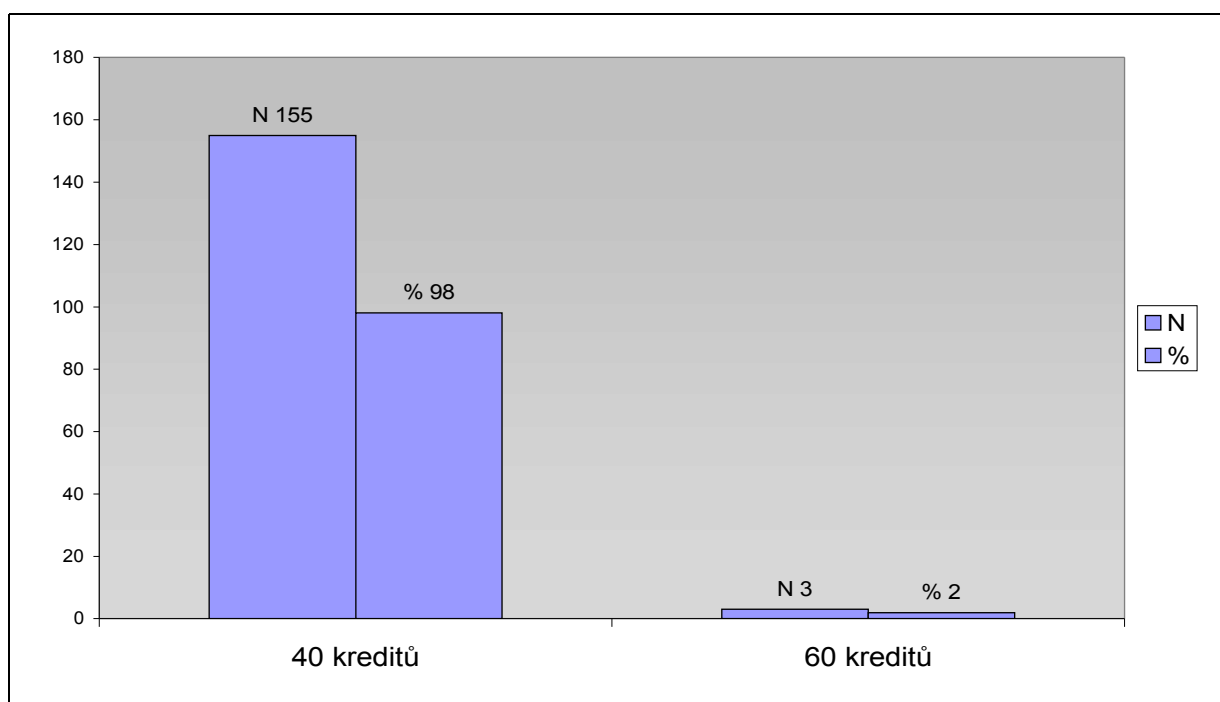
Položka 12

Kolik kreditů byste měl/a získat za registrační období?

Tabulka 12 Znalost hodnoty kreditů nutných k prodloužení osvědčení

Znalost hodnoty kreditů nutných k prodloužení osvědčení	N	%
40 kreditů	155	98
60 kreditů	3	2
Σ	158	100

Graf 12 Znalost hodnoty kreditů nutných k prodloužení osvědčení

Analýzou dat jsme zjistili, že 155 respondentek (98%) odpovědělo správně, a to že za registrační období je nutno získat 40 kreditů. 3 respondentky (2%) odpověděly, že je nutno získat 60 kreditů.

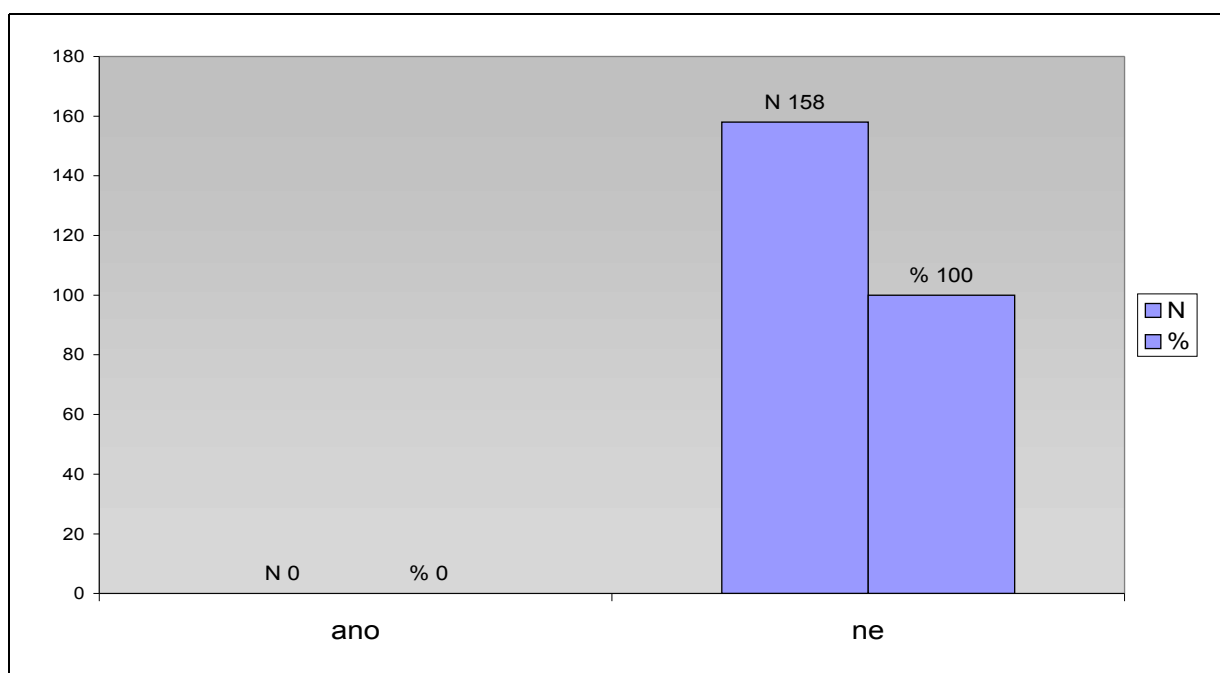
Položka 13

Je pro Vás obtížné získat za registrační období stanovený počet kreditů?

Tabulka 13 Obtížnost získání požadovaného počtu kreditů za registrační období

Obtížnost získání požadovaného počtu kreditů za registrační období	N	%
ano	0	0
ne	158	100
Σ	158	100

Graf 13 Obtížnost získání požadovaného počtu kreditů za registrační období

Analýzou dat jsme zjistili, že pro všech 158 respondentek (100%) není obtížné získat požadovaný počet kreditů za registrační období.

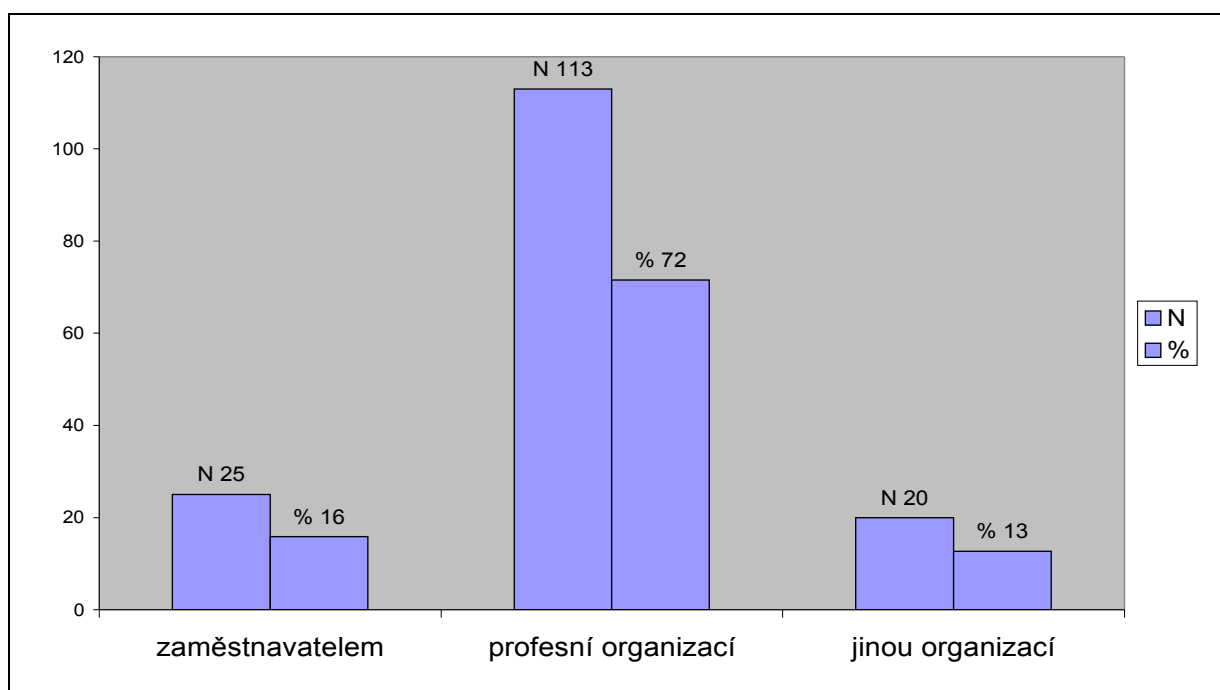
Položka 14

Nejčastěji navštěvujete akce organizované

Tabulka 14 Preferovanost organizátorů vzdělávacích akcí

Preferovanost organizátorů vzdělávacích akcí	N	%
zaměstnavatelem	25	16
profesní organizací	113	72
jinou organizací	20	13
Σ	158	100

Graf 14 Preferovanost organizátorů vzdělávacích akcí

Analýzou dat jsme zjistili, že nejvíce jsou mezi respondentkami preferovány akce, které jsou organizované prof. organizací 113 respondentek (72%). Na druhém místě, 25 respondentek (16%), označilo akce organizované zaměstnavatelem. 20 respondentek (13%) označilo, že navštěvují akce organizované jinou organizací.

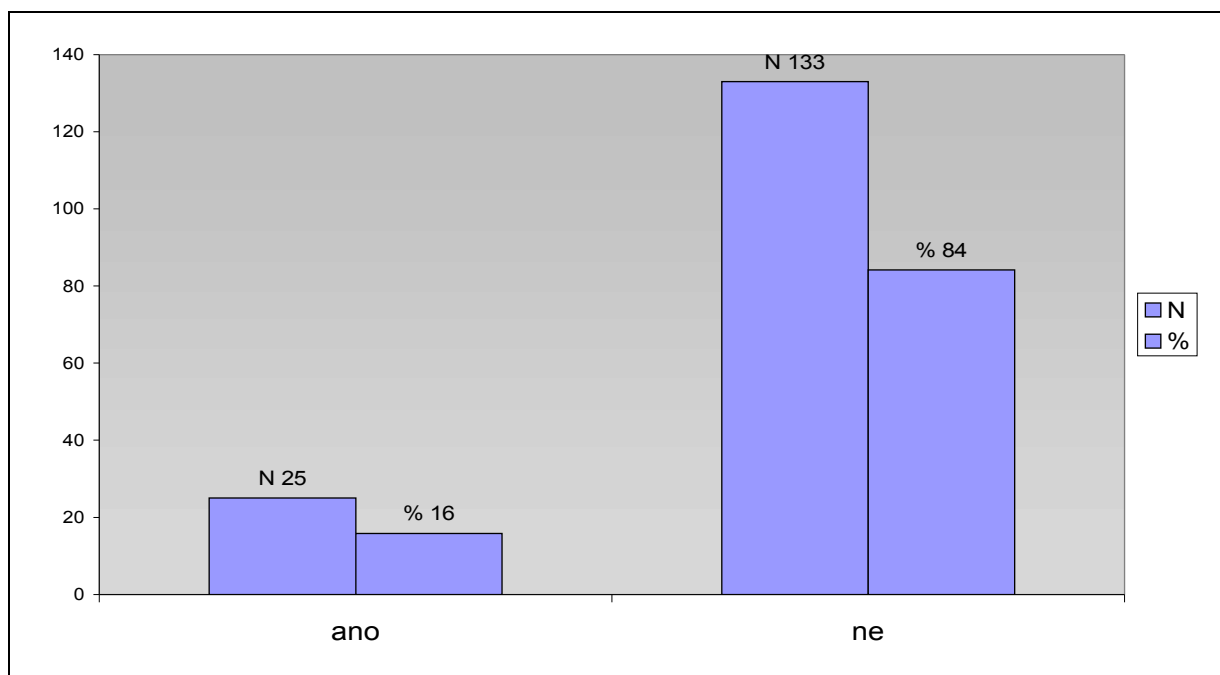
Položka 15

Myslíte si, že by bylo vhodné po každé vzdělávací akci nejprve prověřit získané znalosti, a poté udělit kredity?

Tabulka 15 Prověřování znalostí po vzdělávací akci

Prověřování znalostí po vzdělávací akci	N	%
ano	25	16
ne	133	84
Σ	158	100

Graf 15 Prověřování znalostí po vzdělávací akci

Analýzou dat jsme zjistili, že 133 respondentek (84%) si myslí, že by nebylo vhodné po vzdělávací akci prověřovat znalosti. 25 respondentek (16%) si naopak myslí, že by to vhodné bylo.

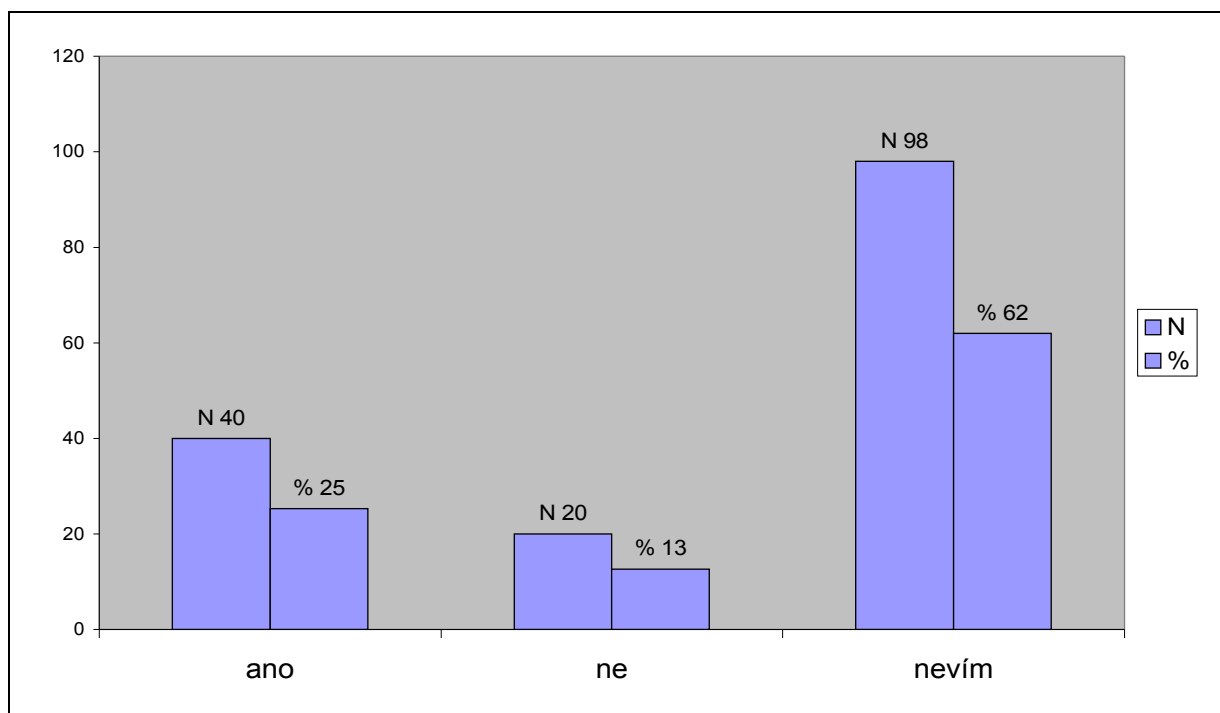
Položka 16

Hovoří vyhláška 423/ 2004 o kreditním systému, pro vydání osvědčení k výkonu zdrav. povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu zdrav. pracovníků?

Tabulka 16 Znalost znění vyhlášky 423/2004 Sb

Znalost znění vyhlášky 423/2004 Sb.	N	%
ano	40	25
ne	20	13
nevím	98	62
Σ	158	100

Graf 16 Znalost znění vyhlášky 423/2004 Sb

Analýzou dat jsme zjistili, že 40 respondentek (25%) zná znění vyhlášky 423/2004 Sb. 20 respondentek (13%) odpovědělo, že tato vyhláška nehovoří o kreditním systému, pro vydání osvědčení k výkonu zdrav. povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu zdrav. pracovníků. A 98 respondentek (62%) si nejsou jisté zněním této vyhlášky.

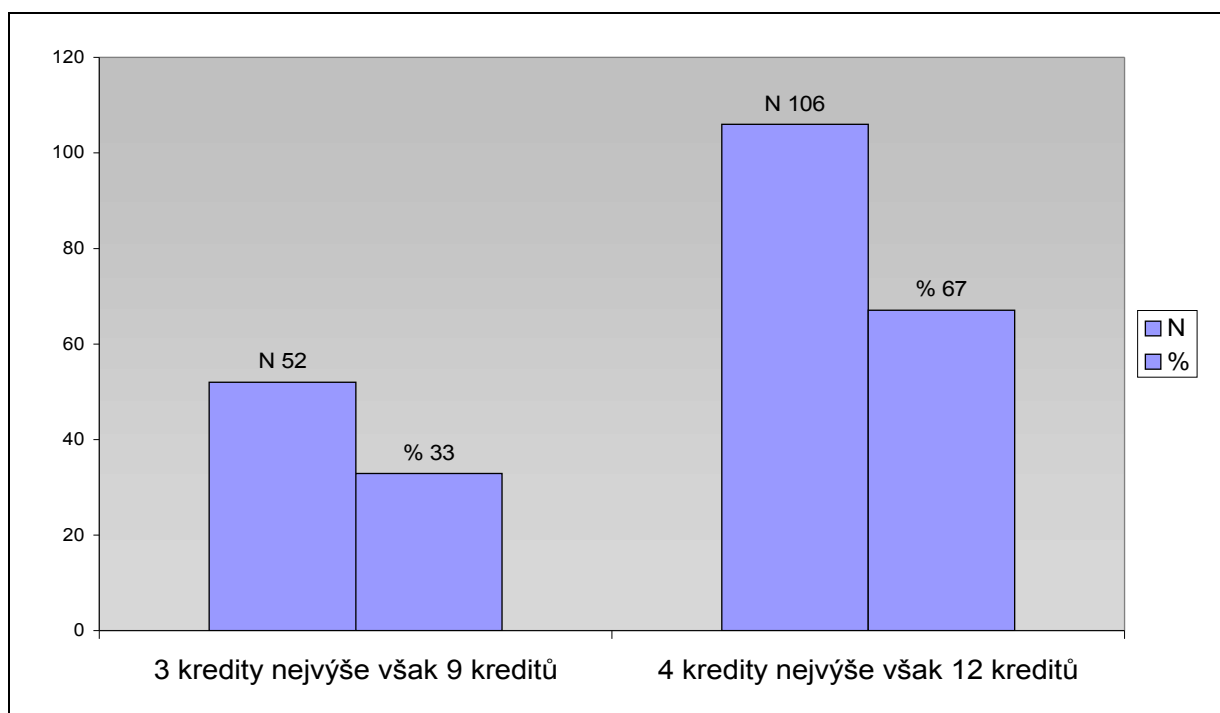
Položka 17

Za účast na kongresu, odborné konferenci, sjezdu nebo sympoziu náleží za každý den účasti?

Tabulka 17 Znalost počtu kreditů udělených za účast na kongresu, konferenci, aj.

Znalost počtu kreditů udělených za účast na kongresu, konferenci, aj.	N	%
3 kredity nejvýše však 9 kreditů	52	33
4 kredity nejvýše však 12 kreditů	106	67
Σ	158	100

Graf 17 Znalost počtu kreditů udělených za účast na kongresu, konferenci, ...

Analýzou dat jsme zjistili, že 106 respondentek (67%) odpovědělo správně, a to že za účast na kongresu, konferenci náleží za každý den účasti 4 kredity nejvýše však 12 kreditů. 52 respondentek (33%) odpovědělo chybně, a to že za účast náleží 4 kredity nejvýše však 12 kreditů.

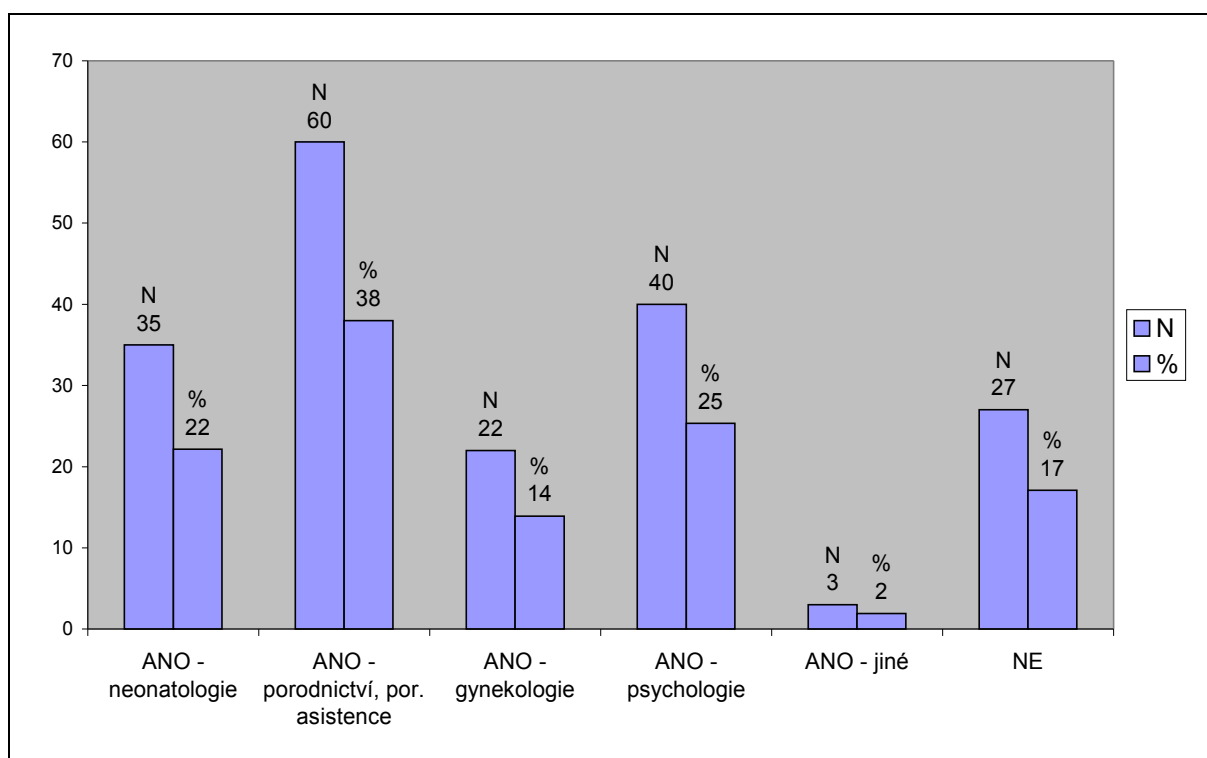
Položka 18

Přál/a byste si, aby bylo v rámci celoživotního vzdělávání více přednášek zaměřeno na téma...?

Tabulka 18 Volba tématu přednášek v rámci celoživotního vzdělávání PA

Volba tématu přednášek v rámci celoživotního vzdělávání PA	N	%
ANO - neonatologie	35	22
ANO - porodnictví, por. asistence	60	38
ANO - gynekologie	22	14
ANO - psychologie	40	25
ANO - jiné	3	2
NE	27	17

Graf 18 Volba tématu přednášek v rámci celoživotního vzdělávání PA

Analýzou dat jsme zjistili, že nejvíce porodních asistentek, 60 respondentek (38%), má zájem o témata týkajícího se porodnictví a porodní asistence. Na druhém místě mají porodní asistentky, 40 respondentek (25%), zájem o témata týkající se psychologie. Dále 35 respondentek (22%) má zájem dovědět se více o neonatologii. 22 respondentek (14%) oblast gynekologie a 3 respondentky (2%) vyjádřily i zájem o jiná témata. Zbývajícím 27 respondentkám (17%) nabízená témata přednášek vyhovují.

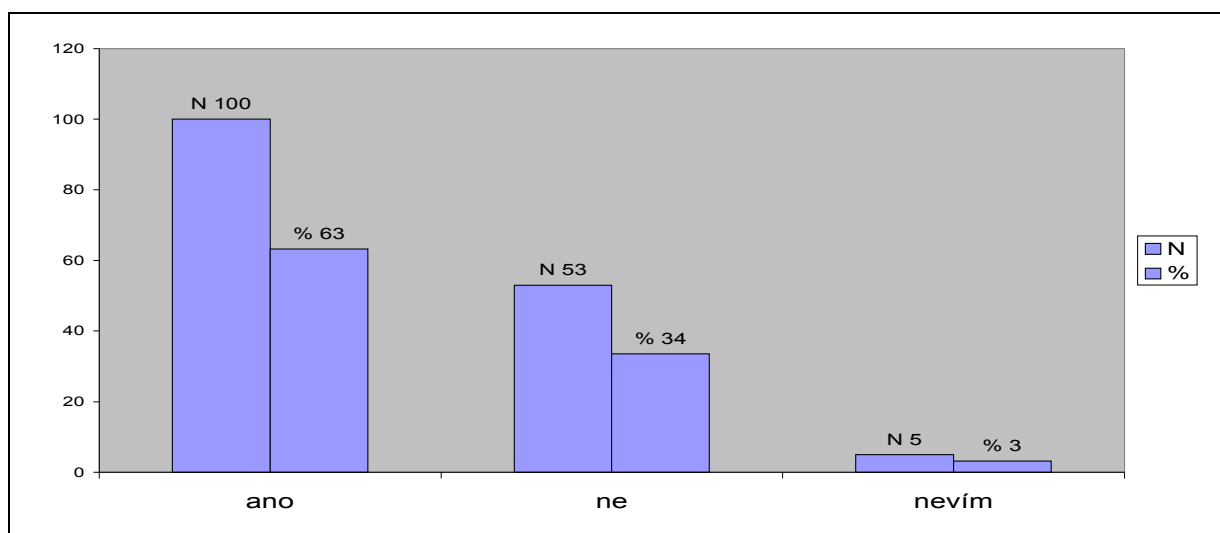
Položka 19

Volíte si v rámci celoživotního vzdělávání akce, které mají udělené souhlasné stanovisko od profesní organizace?

Tabulka 19 Preferovanost volby vzdělávacích akcí, které mají udělené souhlasné stanovisko od profesní organizace

Preferovanost volby vzdělávacích akcí, které mají udělené souhlasné stanovisko od profesní organizace	N	%
ano	100	63
ne	53	34
nevím	5	3
Σ	158	100

Graf 19 Preferovanost volby vzdělávacích akcí, které mají udělené souhlasné stanovisko od profesní organizace

Analýzou dat jsme zjistili, že 100 respondentek (63%) preferuje při volbě tyto vzdělávací akce, které mají udělené souhlasné stanovisko od prof. organizace. 53 respondentek (34%) odpovědělo, že nepreferuje tyto akce. 5 respondentek (3%) odpovědělo, že neví, zda-li si volí tyto akce.

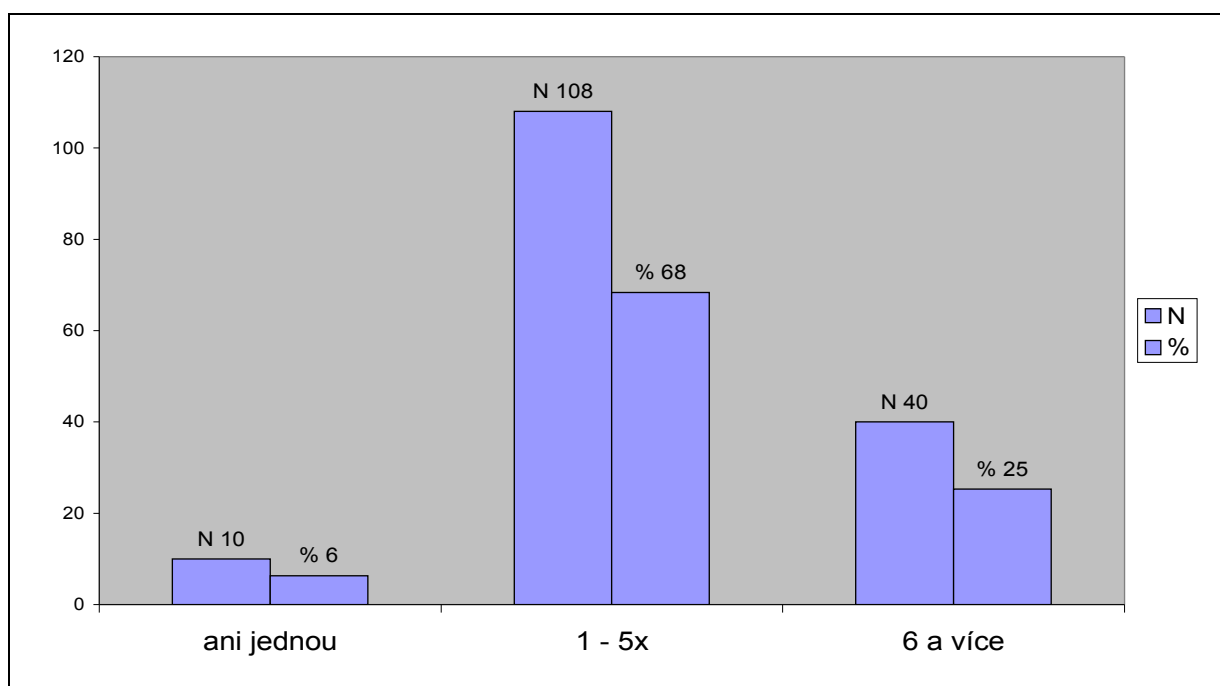
Položka 20

Kolikrát ročně navštěvuje vzdělávací akce?

Tabulka 20 Roční frekvence navštěvování vzdělávacích akcí

Roční frekvence navštěvování vzdělávacích akcí	N	%
ani jednou	10	6
1 - 5x	108	68
6 a více	40	25
Σ	158	100

Graf 20 Roční frekvence navštěvování vzdělávacích akcí

Analýzou dat jsme zjistili, že 108 respondentek (68%) navštěvuje vzdělávací akce 1- 5x ročně. 40 respondentek (25%) 6 a více x ročně. 10 respondentek uvedlo, že ani jednou za rok.

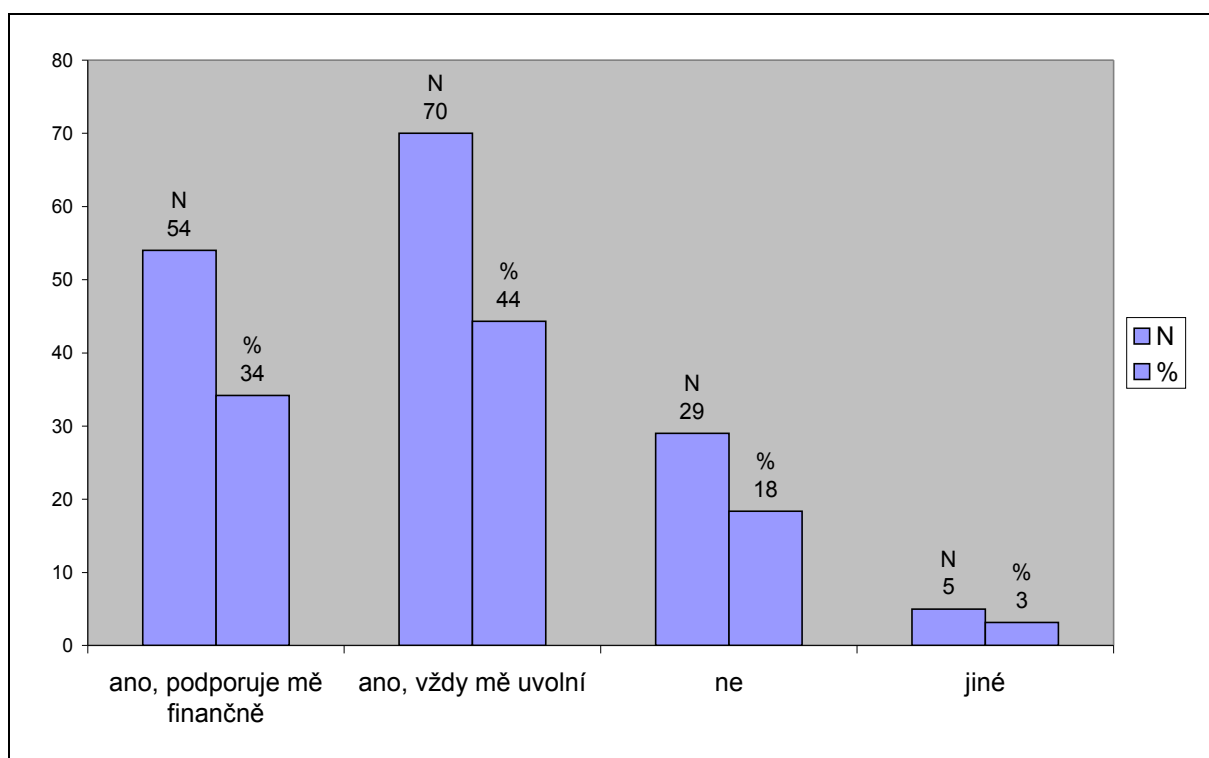
Položka 21

Podporuje Vás zaměstnavatel ve vzdělávání?

Tabulka 21 Podpora zaměstnavatelem ve vzdělávání

Podpora zaměstnavatelem ve vzdělávání	N	%
ano, podporuje mě finančně	54	34
ano, vždy mě uvolní	70	44
ne	29	18
jiné	5	3
Σ	158	100

Graf 21 Podpora zaměstnavatelem ve vzdělávání

Analýzou dat jsme zjistili, že 54 respondentek (34%) uvedlo, že je ve vzdělávání zaměstnavatel podporuje finančně, 70 respondentek (44%) uvedlo, že je zaměstnavatel vždy uvolní. 29 respondentek (18%) zaměstnavatel ve vzdělávání nepodporuje a 5 respondentek (3%) uvedlo jiné možnosti.

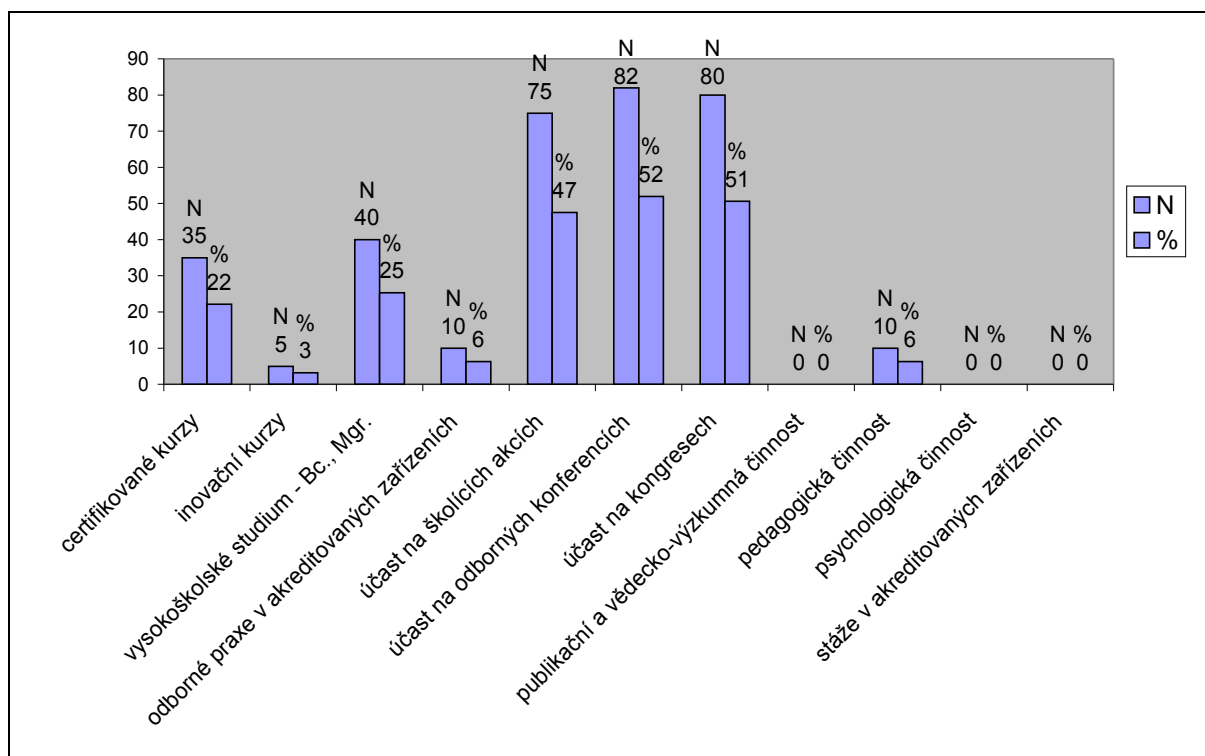
Položka 22

Jako hlavní forma pro vzdělávání, pořádané institucí, je pro Vás?

Tabulka 22 Hlavní forma pro vzdělávání pořádané institucemi

Hlavní zdroj pro vzdělávání pořádané institucemi	N	%
certifikované kurzy	35	22
inovační kurzy	5	3
vysokoškolské studium - Bc., Mgr.	40	25
odborné praxe v akreditovaných zařízeních	10	6
účast na školících akcích	75	47
účast na odborných konferencích	82	52
účast na kongresech	80	51
publikační a vědecko-výzkumná činnost	0	0
pedagogická činnost	10	6
psychologická činnost	0	0
stáže v akreditovaných zařízeních	0	0

Graf 22 Hlavní forma pro vzdělávání pořádané institucemi

Analýzou dat jsme zjistili, že 35 respondentek (22%) se vzdělává prostřednictvím certifikovaných kurzů. 6 respondentek (3%) uvedlo, že se vzdělává pomocí inovačních kurzů. 40 respondentek (25%) pomocí vysokoškolského studia. 10 respondentek (6%) pomocí odborné praxe v akreditovaných zařízeních. 75 respondentek (47%) se vzdělává účastí na školicích akcích. 82 respondentek (52%) účastí na odborných konferencích. 80 respondentek (51%) uvedlo, že se vzdělává účastí na kongresech. Ani jedna respondentka se nevzdělává prostřednictvím vědecko- výzkumné činnosti. 10 respondentek (6%) označilo, že se vzdělává prostřednictvím pedagogické činnosti, žádná respondentka se nevzdělává psychologickou činností a stáží v akreditovaných zařízeních.

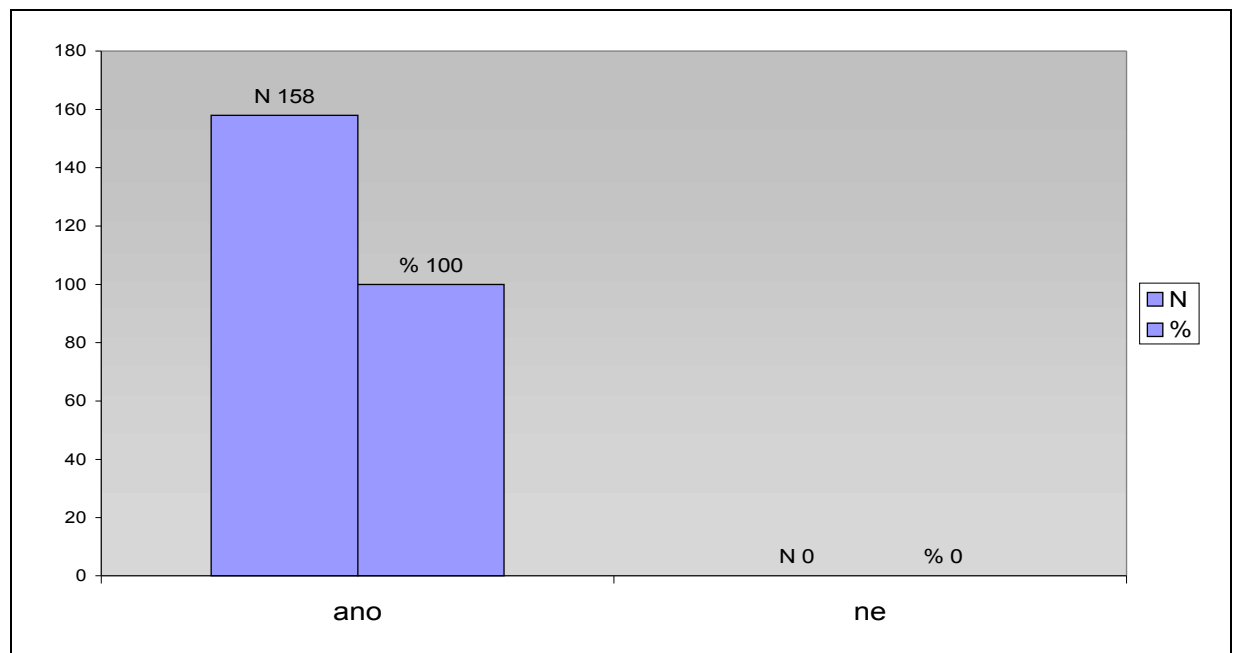
Položka 23

Vzděláváte se sam/a ve svém volném čase?

Tabulka 23 Samostudium

Samostudium	N	%
ano	158	100
ne	0	0
Σ	158	100

Graf 23 Samostudium

Analýzou dat jsme zjistili, že se ve svém volném čase vzdělává všech 158 respondentek (100%).

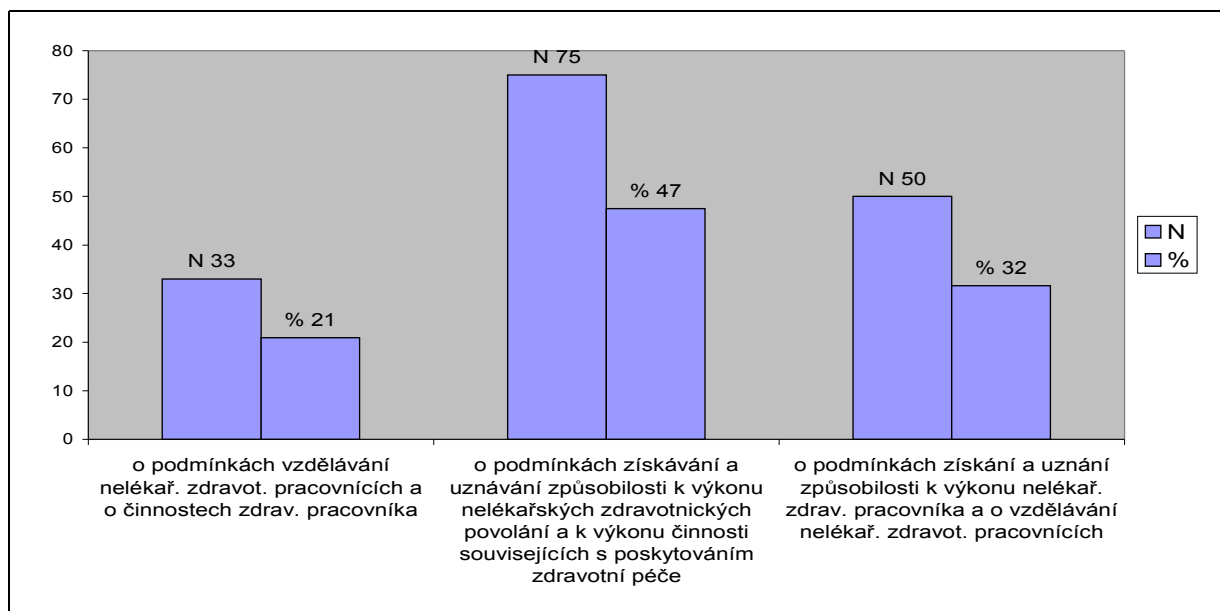
Položka 24

Zákon 96/2004 hovoří o:

Tabulka 24 Znalost znění zákona 96/2004 Sb

Znalost znění zákona 96/2004 Sb.	N	%
o podmínkách vzdělávání nelékař. zdravot. pracovnících a o činnostech zdrav. pracovníka	33	21
o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činnosti souvisejících s poskytováním zdravotní péče	75	47
o podmínkách získání a uznání způsobilosti k výkonu nelékař. zdravot. pracovníka a o vzdělávání nelékař. zdravot. pracovnících	50	32
Σ	158	100

Graf 24 Znalost znění zákona 96/2004 Sb

Analýzou dat jsme zjistili, že 75 respondentek (47%) zná znění zákona 96/2004Sb., a zbylých 83 respondentek (53%) správný název zákona nezná.

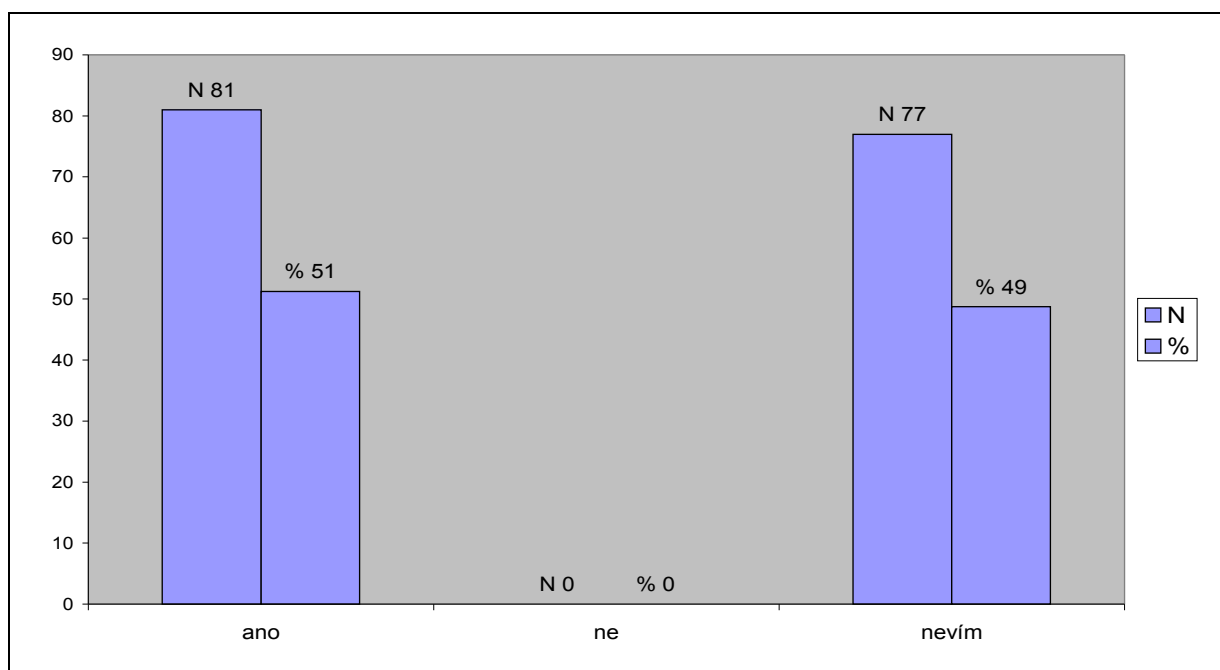
Položka 25

Jsou činnosti a kompetence PA stanoveny a dány vyhláškou 424/2004?

Tabulka 25 Znalost znění vyhlášky 424/2004 Sb.

Znalost vyhlášky 424/2004 Sb. stanovující kompetence a činnosti PA	N	%
ano	81	51
ne	0	0
nevím	77	49
Σ	158	100

Graf 25 Znalost znění vyhlášky 424/2004 Sb.

Analýzou dat jsme zjistili, že 81 respondentek (51%) zná znění vyhlášky 424/2004 Sb. 77 respondentek (49%) uvedlo, že neví, zda-li jsou činnosti a kompetence PA stanoveny a dány touto vyhláškou.

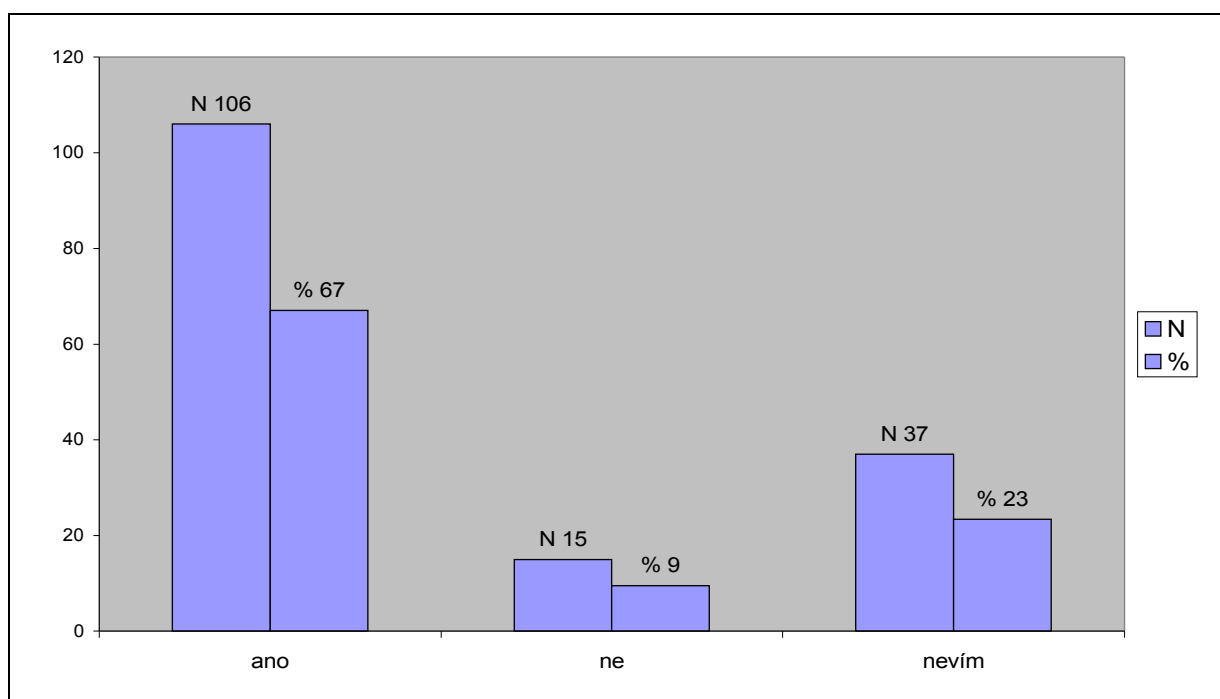
Položka 26

Jsou vyhláškou stanovené kompetence PA naplňovány na Vašem pracovišti?

Tabulka 26 Naplňování kompetencí PA na pracovišti

Naplňování kompetencí PA na pracovišti	N	%
ano	106	67
ne	15	9
nevím	37	23
Σ	158	100

Graf 26 Naplňování kompetencí PA na pracovišti

Analýzou dat jsme zjistili, že 106 respondentek (67%) uvedlo, že jsou na jejich pracovišti naplňovány kompetence porodní asistentky dle vyhlášky. 15 respondentek (9%) uvedlo, že kompetence dle vyhlášky nejsou naplňovány a 37 respondentek (23%) uvedlo, že neví, zda-li jsou kompetence PA na jejich pracovišti naplňovány.

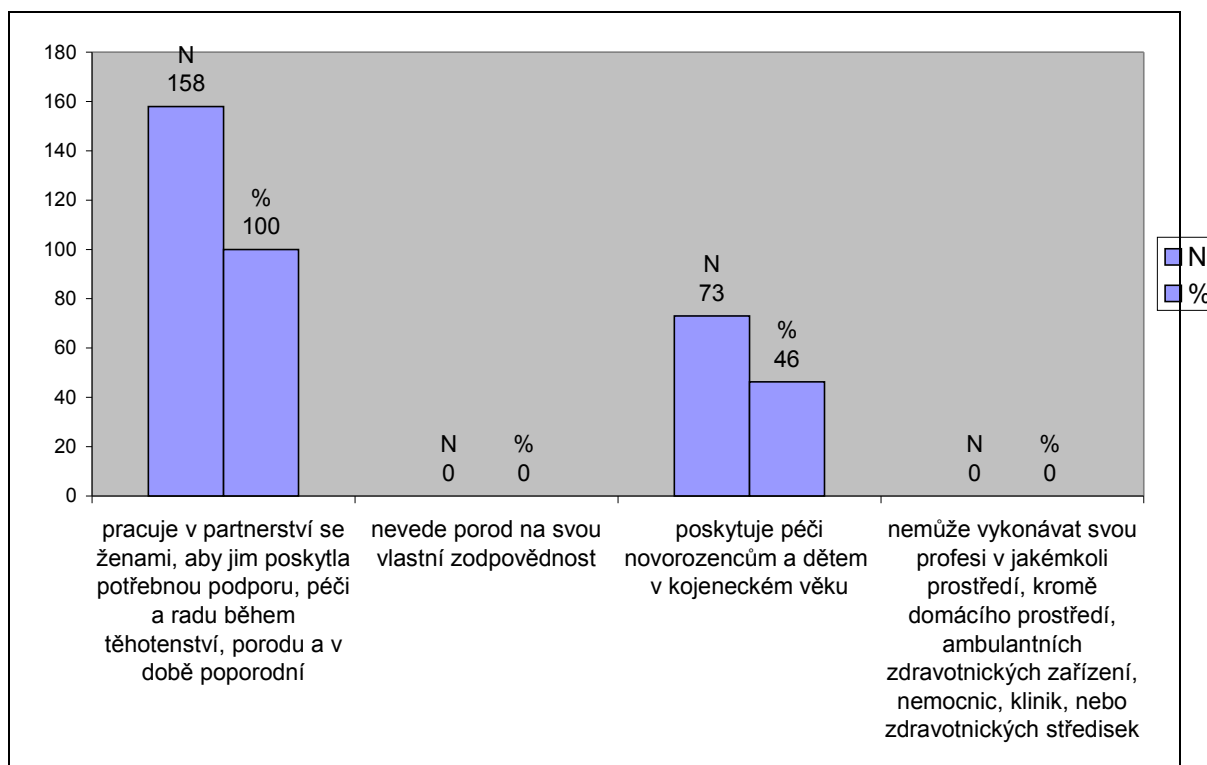
Položka 27

Porodní asistentka je uznávána jako plně zodpovědný zdravotnický pracovník a....

Tabulka 27 Znalost Mezinárodní definice PA

Znalost Mezinárodní definice PA	N	%
pracuje v partnerství se ženami, aby jim poskytla potřebnou podporu, péči a radu během těhotenství, porodu a v době poporodní	158	100
nevede porod na svou vlastní zodpovědnost	0	0
poskytuje péči novorozencům a dětem v kojeneckém věku	73	46
nemůže vykonávat svou profesi v jakémkoli prostředí, kromě domácího prostředí, ambulantních zdravotnických zařízení, nemocnic, klinik, nebo zdravotnických středisek	0	0

Graf 27 Znalost Mezinárodní definice PA

Analýzou dat jsme zjistili, že 158 respondentek (100%) označilo první správnou odpověď, že pracuje v partnerství se ženami, aby jim poskytla potřebnou podporu, péči a radu během těhotenství, porodu a v době poporodní. 0 respondentek označilo, že PA nevede porod na svou vlastní zodpovědnost. 73 respondentek (46%) vybralo také druhou správnou odpověď, že PA poskytuje péči novorozencům a dětem v kojeneckém věku. 0 respondentek vybralo možnost, že PA nemůže vykonávat svou profesi v jakémkoli prostředí, kromě domácího prostředí, ambulantních zdravotnických zařízení, nemocnic, klinik, nebo zdravotnických středisek.

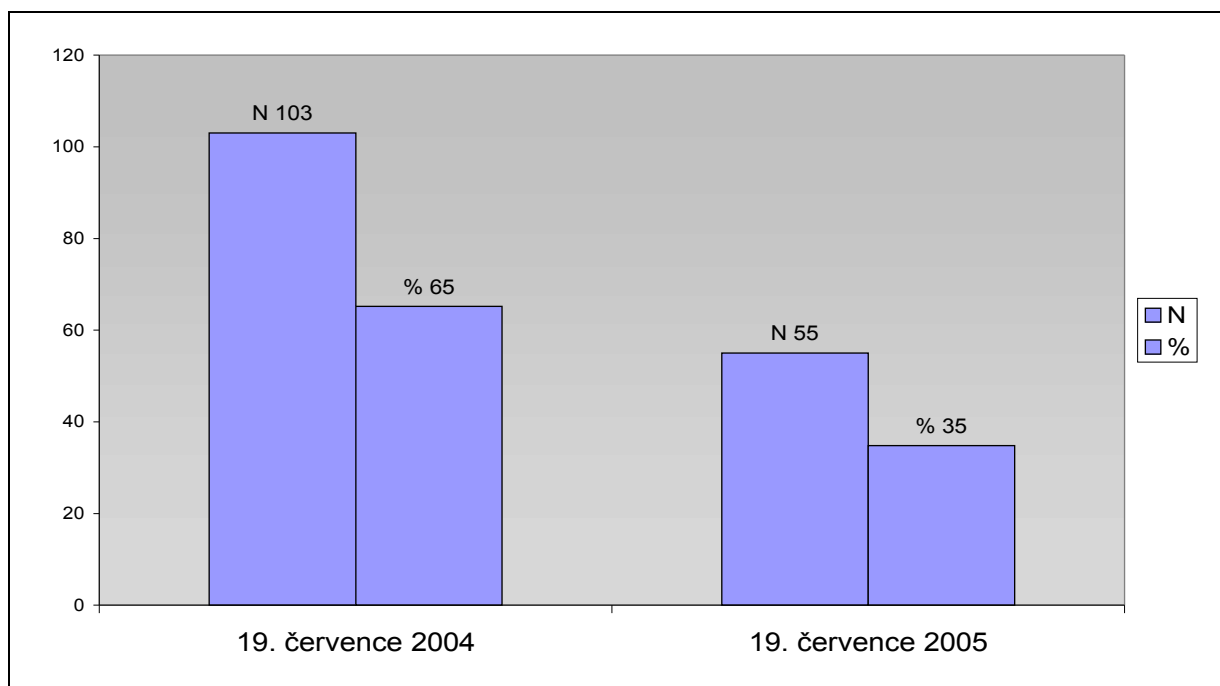
Položka 28

Mezinárodní definice PA (její poslední verze), byla přijata Mezinárodním výborem porodních asistentek

Tabulka 28 Znalost roku, ve kterém byla přijata poslední verze Mezinárodní definice PA

Znalost roku, ve kterém byla přijata poslední verze Mezinárodní definice PA	N	%
19. července 2004	103	65
19. července 2005	55	35
Σ	158	100

Graf 28 Znalost roku, ve kterém byla přijata poslední verze Mezinárodní definice PA

Analýzou dat jsme zjistili, že 53 respondentek (35%) označilo správnou odpověď, a to že Mezinárodní definice PA (její poslední verze) , byla přijata mezinárodním výborem porodních asistentek 19. července 2005. 103 respondentek (66%) označilo chybnou odpověď, a to že definice byla přijata 19. července 2004.

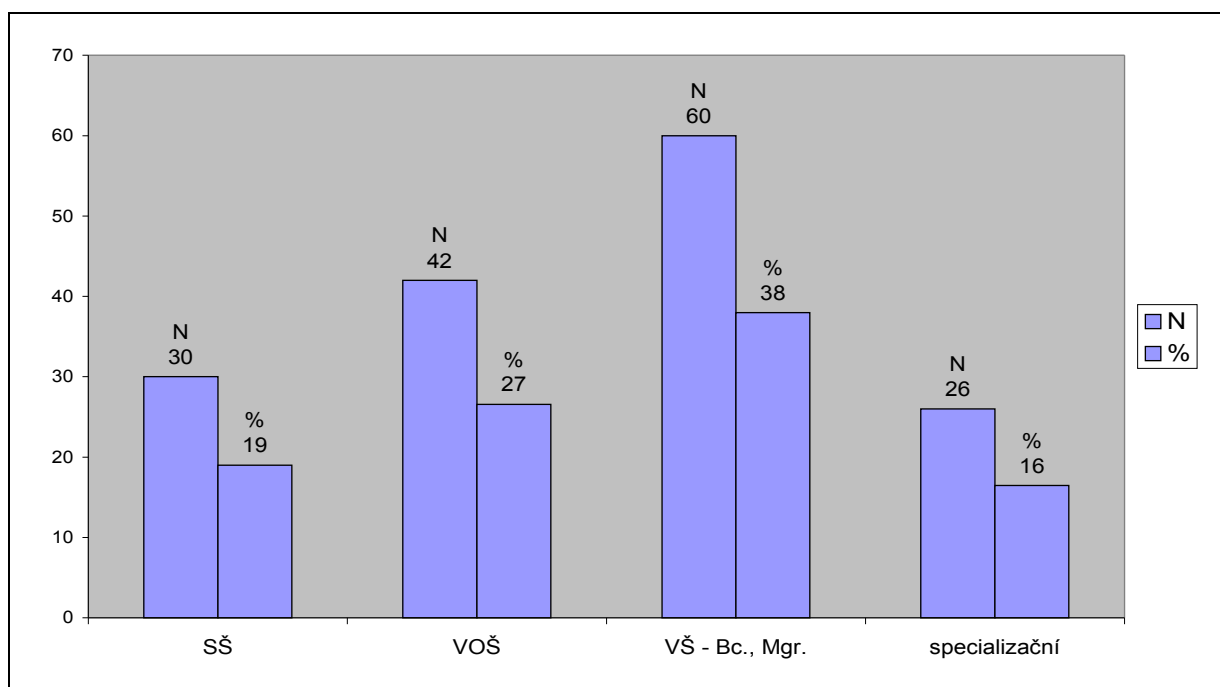
Položka 29

Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Tabulka 29 Vzdělání

Vzdělání	N	%
SŠ	30	19
VOŠ	42	27
VŠ - Bc., Mgr.	60	38
specializační	26	16
Σ	158	100

Graf 29 Vzdělání

Analýzou dat jsme zjistili, že 30 respondentek (19%) má SŠ vzdělání, 42 responderetek (27%) uvedlo, že mají absolvovanou VOŠ, 60 respondentek (38%) má VŠ vzdělání a 26 respondentek (16%) uvedlo, že absolvovalo specializační vzdělání.

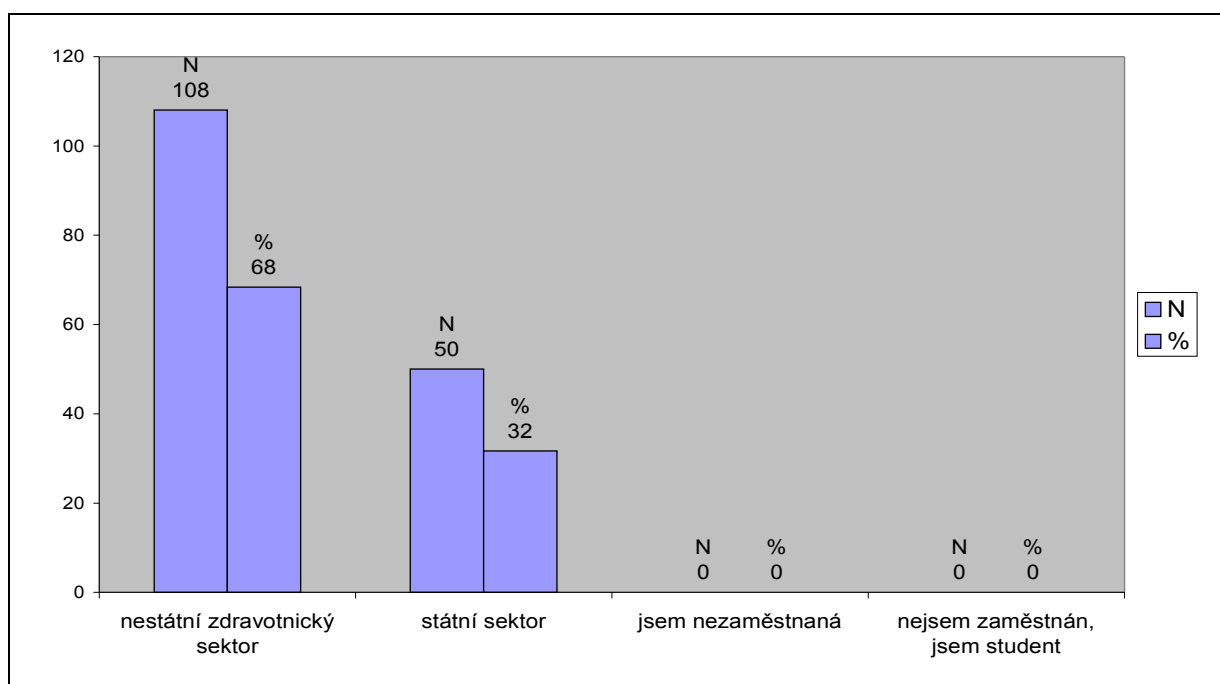
Položka 30

Nyní pracuji, jsem zaměstnán/a:

Tabulka 30 Zaměstnavatel

Zaměstnavatel	N	%
nestátní zdravotnický sektor	108	68
státní sektor	50	32
jsem nezaměstnaná	0	0
nejsem zaměstnán, jsem student	0	0
Σ	158	100

Graf 30 Zaměstnavatel

Analýzou dat jsme zjistili, že 83 respondentek (53%) je zaměstnáno ve státním zdravotnickém sektoru. 50 respondentek (32%) uvedlo, že pracuje ve státním sektoru. 0 respondentek je nezaměstnaných a 0 respondentek studuje.

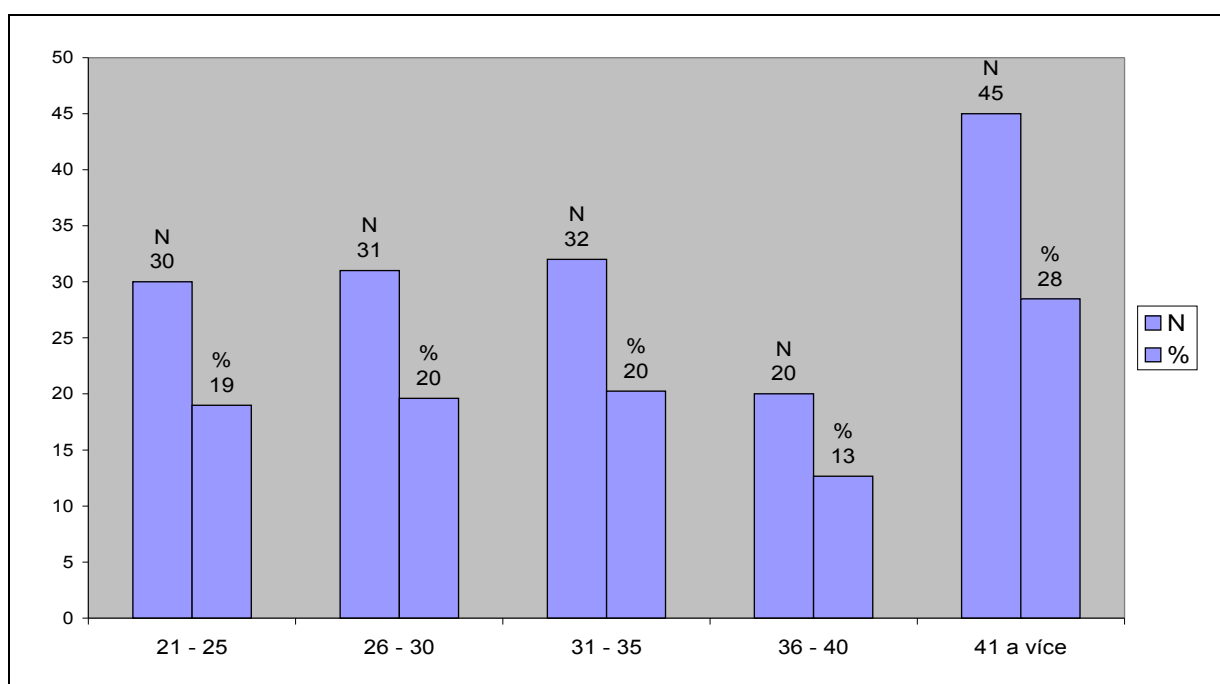
Položka 31

Kolik je Vám let?

Tabulka 31 Věk

Věk	N	%
21 - 25	30	19
26 - 30	31	20
31 - 35	32	20
36 - 40	20	13
41 a více	45	28
Σ	158	100

Graf 31 Věk

Analýzou dat jsme zjistili, že 30 respondentek (19%) má 21- 25 let, 31 respondentek (20%) uvedlo, že má 26-30 let, 32 respondentek (20%) spadá do kategorie 31-35 let, 20 respondentek (13%) má 36-40 let a nejvíce respondentek - 45 (29%) uvedlo, že má 41a více let.

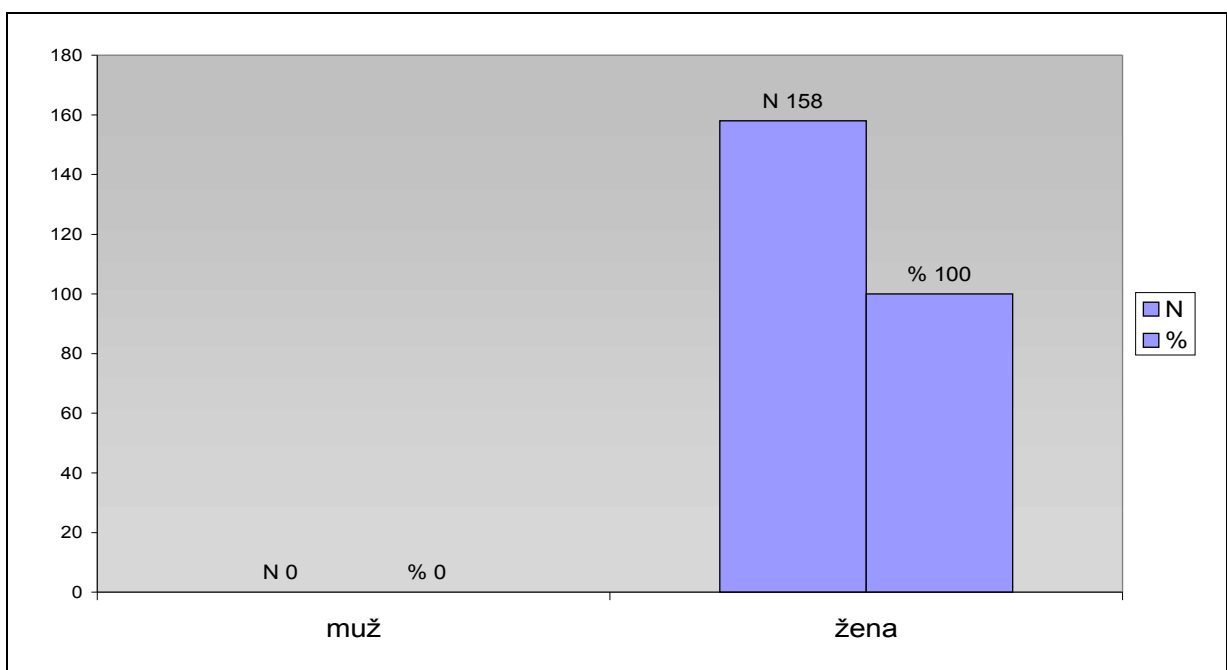
Položka 32

Vaše pohlaví

Tabulka 32 Pohlaví

Pohlaví	N	%
muž	0	0
žena	158	100
Σ	158	100

Graf 32 Pohlaví

Analýzou dat jsme zjistili, že všech 158 respondentů (100%) jsou ženy.

5.2 Statistické ověření hypotéz

Hypotéza č. 1

H₀ Četnost porodních asistentek, které znají legislativu je stejná jako četnost porodních asistentek, které legislativu neznají.

H_A Porodních asistentek, které znají legislativu týkající se jejich profese je méně, než porodních asistentek, které legislativu neznají.

Pro ověření této hypotézy, kdy porovnáváme znalosti porodních asistentek v oblasti legislativy s neznalostí legislativy, byla použita metoda - **Test dobré shody chí- kvadrát.**

Testovací kritérium

$$\chi^2 = \sum \frac{(P - O)^2}{O}$$

Zvolená hladina významnosti: 0,05

Kritická hodnota testovaného kritéria pro 1 stupeň volnosti: 3,841

Znalost legislativy	Pozorovaná četnost <i>P</i>	Očekávaná četnost <i>O</i>	<i>P</i> - <i>O</i>	$(P - O)^2$	$\frac{(P - O)^2}{O}$
zná	82	79	3	9	0,114
nezná	76	79	-3	9	0,114
	Σ 158	Σ 158			Σ 0,228

$$\chi^2 = 0,228$$

$$\chi^2_{0,05}(1) = 3,841$$

Zjišťujeme, že vypočítaná hodnota χ^2 je menší než hodnota kritická $\chi^2_{0,005}(1) = 3,84$, proto přijímáme **H0**.

Tedy výpočtem nebylo prokázáno, že by bylo více těch porodních asistentek, které legislativu v porodní asistenci neznají, tzn., že počet porodních asistentek, které znají legislativu může být stejný jako počet porodních asistentek, které legislativu neznají. Riziko omylu je v uvedeném případě menší než 5%. Rozdíl by mohl vzniknout, ale jiným způsobem testování, tzn. že citlivějším testem by eventuelně bylo možno potvrdit rozdíl.

Hypotéza č. 2

H0 Četnost porodních asistentek, které znají legislativu v porodní asistenci a naplňují své kompetence na pracovišti je stejná jako četnost porodních asistentek, které legislativu neznají.

HA Porodních asistentek, které znají legislativu v porodní asistenci, naplňující své kompetence na pracovišti, je více než porodních asistentek, které legislativu neznají.

Pro ověření této hypotézy, kdy porovnááme vztah mezi znalostmi porodních asistentek v oblasti legislativy a kompetencemi porodních asistentek na pracovišti, byla použita metoda - **Test nezávislosti chí- kvadrát pro čtyřpolní tabulku**.

Obecně

A	B	A+B
C	D	C+D
A+C	B+D	n

Testovací kritérium

$$\chi^2 = n \cdot \frac{(ad - bc)^2}{(a + b) \cdot (a + c) \cdot (b + d) \cdot (c + d)}$$

Zvolená hladina významnosti: 0,01

Kritická hodnota testovaného kritéria pro 1 stupeň volnosti: 6,635

		kompetence		Σ
		+	-	
znalost	+	72	10	82
	-	34	42	76
Σ		106	52	158

$$\chi^2 = n \cdot \frac{(72 \cdot 42 - 10 \cdot 34)^2}{82 \cdot 106 \cdot 52 \cdot 76}$$

$$\chi^2 = 158 \cdot \frac{(3024 - 340)^2}{34350,784}$$

$$\chi^2 = 158 \cdot \frac{7203,856}{34350,784}$$

$$\chi^2 = 158 \cdot 0,210$$

$$\chi^2 = 33,18$$

$$\chi^2 = 33,18 \quad \chi^2_{0,001}(1) = 6,635$$

Zjišťujeme, že vypočítaná hodnota χ^2 je větší než hodnota kritická $\chi^2_{0,001}(1) = 6,635$, proto zamítáme H_0 a přijímáme H_A .

Výpočtem byl prokázán vztah mezi znalostí legislativy a kompetencemi u porodních asistentek. Tedy, že porodních asistentek, které znají legislativu v porodní asistenci, naplňující své kompetence na pracovišti, je více než porodních asistentek, které legislativu neznají. Riziko omylu je v uvedeném případě menší než 1%.

DISKUZE

Diplomová práce poskytuje informace o problematice porodní asistence v ČR se zaměřením na profesní organizace pro porodní asistentky, celoživotní vzdělávání porodních asistentek a legislativu v porodní asistenci. Průzkumné šetření, do kterého se zapojilo 158 respondentů, probíhalo formou dotazníku.

Pro praktickou část diplomové práce byly stanoveny 2 hypotézy. První hypotéza, která byla stanovena před vlastním průzkumným šetřením zní, že: Porodních asistentek, které znají legislativu týkající se jejich profese je méně, než porodních asistentek, které legislativu neznají. Na základě statistického výpočtu byla přijata H_0 . Tedy výpočtem nebylo prokázáno, že by bylo více těch porodních asistentek, které legislativu v porodní asistenci neznají, tzn., že počet porodních asistentek, které znají legislativu může být stejný jako počet porodních asistentek, které legislativu neznají. Tento výsledek tedy nepotvrdil moji hypotézu. I přesto si myslím, že vzhledem k tomu, že ze 158 respondentek nezná dostatečně legislativu 76 respondentek, je třeba se nad tímto výsledkem zamyslet. Jako jedna z vhodných možností, která by mohla zvýšit osvětu, a to nejen v oblasti legislativy, by byl odborný časopis určený pro porodní asistentky. Dnešní doba nabízí spoustu možností jak získávat informace, nabízí se především internet. Je zde nepřehledné množství informací i ohledně legislativy. Je mezi námi ale stále velké množství porodních asistentek, které neumí s internetem pracovat a pokud ano, nedokáží se cíleně a efektivně pohybovat v oblasti zákonů a legislativy vůbec. Myslím si, že časopis, který by poskytoval přehledně a uceleně tyto informace, by byl mezi porodními asistentkami kladně vítán a mohlo by tak dojít k vyšším znalostem porodních asistentek v oblasti legislativy v porodní asistenci. Další možností by bylo prověřování znalostí, a to nejen v oblasti legislativy, vždy před prodloužením registrace. Test by byl realizován formou e-learningu. V dostatečné době před vlastním testem by byly porodním asistentkám zveřejněny okruhy problematiky, které by test obsahoval. Tato možnost by byla jednou z těch, které by vedly ke zvýšení profesionality porodních asistentek. Podobně je tomu v Nizozemí, kde registrované porodní asistentky jsou povinny se podrobovat pravidelnému přezkoumání svých znalostí.⁷⁵

---

⁷⁵ srov. Liga lidských práv. *Činnost samostatných porodních asistentek* [online], Dostupné z http://www.llp.cz/_files/file/publikace/Analyza_porodni_asistentky.pdf

Druhá hypotéza, která byla stanovena, zní: Porodních asistentek, které znají legislativu v porodní asistenci, naplňující své kompetence na pracovišti, je více než porodních asistentek, které legislativu neznají. Výpočtem byl prokázán vztah mezi znalostí legislativy a kompetencemi u porodních asistentek. Tedy, že porodních asistentek, které znají legislativu v porodní asistenci, naplňující své kompetence na pracovišti, je více než porodních asistentek, které legislativu neznají. Tento výsledek potvrdil moji hypotézu. Lze tedy konstatovat, že existuje významná závislost mezi znalostmi legislativy a naplňováním kompetencí a že profesionalita a odbornost porodních asistentek úzce souvisí se znalostmi legislativy v porodní asistenci. I v tomto případě se potvrzuje, že zvýšení znalostí u porodních asistentek v oblasti legislativy je nutno podporovat, ať už prostředky výše navrženými (odborný časopis, pravidelné přezkoušení porodních asistentek) nebo jinými vhodnými metodami. Co se týče možností naplňování kompetencí na pracovišti porodních asistentek, což zjišťuje položka č. 26, ve které bylo zjištěno, že 106 (67%) respondentek naplňuje na pracovišti své kompetence. Tento výsledek se shoduje s výsledkem bakalářské práce Kateřiny Horákové z r. 2008, která ve svém průzkumném šetření zjistila, že porodní asistentky odvádějí až 65% fyziologických porodů a v 77% se podílí na vyšetření rodičky během fyziologického porodu.⁷⁶ I přes tento výsledek lze říci, že zastoupení počtu porodních asistentek, při vykonávání svých činností dle kompetencí, je nedostatečné. Jedním z vysvětlení této skutečnosti je nedořešená problematika legislativy, která platí zvláště pro lékaře a pro porodní asistentky. Obě strany, lékaři i porodní asistentky, mají prolínavé kompetence, jejichž hranice je jaksí rozostřena.

Mezi zajímavé výsledky, které vzešly z průzkumném šetření a které považují za důležité zařadit do diskuze, byla položka č. 1, která zjišťovala, zda-li jsou porodní asistentky členy profesní organizace. Z 158 (100%) respondentů odpovědělo, že je členem profesní organizace 74 (47%) respondentek a 84 (53%) respondentek odpovědělo, že není členem žádné profesní organizace. Tento výsledek se shoduje s výsledkem bakalářské práce Lenky Petržílkové z r. 2007, kde 67 % respondentek PA uvedlo, že není členem žádné profesní organizace.⁷⁷ Toto

⁷⁶ srov. HORÁKOVÁ, K. *Kompetence porodních asistentek, zákon versus skutečnost*. Č. Bud., 2008. bakalářská práce (Bc.). JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH. Zdravotně sociální fakulta [online], Dostupné z: <http://theses.cz/id/vkd4z3/>

⁷⁷ srov. PETRŽÍLKOVÁ, L. *Postoj porodních asistentek k dalšímu vzdělávání*. České Budějovice, 2007. bakalářská práce (Bc.). JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH. Zdravotně sociální fakulta

zjištění považují za jedno z klíčových v souvislosti s lepším postavením porodní asistence a porodních asistentek v ČR. Jeden z cílů profesní organizace pro porodní asistentky je vyjadřovat názory a hájit profesní zájmy porodních asistentek na celostátní úrovni.⁷⁸ Jak mohou tedy být názory a zájmy porodních asistentek slyšeny ve vládě, mezi ostatními zdravotnickými profesionály a také mezi občany ČR, když porodní asistentky nemají zájem se sdružovat a vytvářet tak profesně pevnou skupinu, která může a chce vyjádřit své názory? Porodní asistentky, které napsaly, že nejsou členy profesní organizace, vyjádřily jako důvod, že nepovažují za důležité být členem a že je to pro ně finanční zátěž. Tento názor se neshoduje s výsledkem položky č. 4, ve které měly porodní asistentky napsat, co by profesní organizace měla dělat pro všechny porodní asistentky v ČR. Jako nejvíce vyjadřovaný názor, a to až 76% respondentek, aby vystupovala jednotně a 57% respondentek napsalo, aby zlepšila postavení porodní asistentky v ČR. Proč tedy porodní asistentky nechtějí být členy profesní organizace, když jediné v jednotnosti a síle vyjadřování názorů může být dosaženo toho, co napsaly, že si přejí? Jako jedna z možných odpovědí, která se nabízí, je, že porodní asistentky ani pořádně neznají cíle a program profesní organizace pro porodní asistentky, což dokazuje jeden z výsledků průzkumného šetření, a to položka č. 7. Ta zjišťuje, zda-li porodní asistentky znají cíle a program profesní organizace. Z 158 respondentů odpovědělo 81 (51%), že znají cíle a program profesní organizace a 77 (49%) cíle a program neznají. Domnívám se, že kdyby se porodní asistentky více seznámily s těmito cíli a programem, zjistily by, že právě to, co si přejí, patří mezi základní cíle profesní organizace a mohlo by to být lépe naplněno, kdyby vstoupily do profesní organizace a zesílily by tak možnost prosazení svých zájmů ve společnosti. Současně by bylo velmi vhodné, aby existovala jedna regulérní profesní organizace pro porodní asistentky, což by zamezilo dojmu roztříštěnosti mezi porodními asistentkami ve společnosti a zároveň by vedlo k vytvoření silné a jednotné profesní organizaci pro všechny porodní asistentky v ČR. Tento návrh podal Výkonný výbor ČKPA, který předložil ostatním profesním organizacím Výzvu

---

[online], Dostupné z: <http://theses.cz/id/vkd4z3/>

⁷⁸ srov. Česká konfederace porodních asistentek. *Stanovy České konfederace porodních asistentek (ČKPA)*. [online], Dostupné z: http://www.ckpa.cz/download/dokumenty/ckpa_001.pdf

k vytvoření jednotné profesní organizace porodních asistentek na setkání u Apolináře v Praze 11.4.2008.⁷⁹

Další zajímavý výsledek dotazníkového šetření byl v položce č.2, která zjišťuje zda-li profesní organizace splnila svou činností očekávání svých členek. Z 73 respondentek, které jsou členy profesní organizace uvedlo 53 (72%), že splnila jejich očekávání a 21 (28%) uvedlo, že nikoli. Jako nejčastější odpovědi, proč si myslí, že nesplnila jejich očekávání, uvedly respondentky, že nevydává časopis, nevidí výsledky v zastání porodních asistentek, nepodporuje samostatnost porodních asistentek,... Není tomu tak dávno, co jsem měla možnost setkat se s jednou porodní asistentkou, která vyjádřila, že nemůže na svém pracovišti vykonávat činnosti, které náleží porodní asistentce, a to z toho důvodu, že lékař tyto činnosti považuje za zbytečné..., jako např. nemůže provádět zevní vyšetření před přiložením KTG sondy na břicho ženy, s opodstatněním, že tuto informaci zjistí z průkazky těhotné, které bylo již provedeno lékařem pomocí UZ vyšetření. Kde je tedy chyba? V lékaři nebo v porodní asistentce, která si nestojí za svými činnostmi, které jako porodní asistentka musí vykonávat, ať už bylo provedeno UZ vyšetření či nikoli. Zde vzniká základní chyba, a není to jen u této porodní asistentky, že porodní asistentky se bojí stát si za svými kompetencemi a ani nemají zájem se dostávat, díky jejich prosazování, do případných nepříjemných situací. Domnívám se, že kdyby porodní asistentka vysvětlila lékaři, co má a musí jako porodní asistentka vykonávat a přesvědčila lékaře svou profesionalitou a znalostí věci, neměla by problém pracovat jako samostatný zdravotnický profesionál. Jen málo porodních asistentek si uvědomuje, že cesta k lepšímu postavení porodních asistentek začíná právě u nich samých a na jejich pracovišti. Jak může profesní organizace posílit lepší postavení porodní asistentky ve společnosti, když porodní asistentky vystupují na svém pracovišti jako členi zdravotnického týmu, kteří nemají zájem prosazovat své kompetence, které mají vymezeny vyhláškou 424/2004.⁸⁰

⁷⁹ srov. Výkonný výbor ČKPA. Výzva k vytvoření jednotné profesní organizace porodních asistentek – setkání u Apolináře Praha 11.4.2008 [online], Dostupné z: <http://www.ckpa.cz>

⁸⁰ srov. Vyhláška 424/2004 Sb. [online], Dostupné z <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?cd=76&typ=r&zdroj=sb04424>

Položka, jejichž výsledek zde chci také okomentovat, je položka č. 5, která zjišťovala, zda-li si porodní asistentky myslí, že by mělo být členství v profesní organizaci povinné. Z 158 respondentek uvedlo 52 (33%), že by mělo být povinné, a to z toho důvodu, že by vznikla silná profesní organizace, kterou by bylo více slyšet, a 106 (67%) respondentek uvedlo že nikoli. Myslím si, že v této situaci by bylo vhodné založit v ČR Komoru porodních asistentek, jejichž členství je ze zákona povinné. Příklad by si porodní asistentky mohly vzít nejen od lékařů, ale i od porodních asistentek např. ve Francii, kde všechny porodní asistentky, bez ohledu na formu výkonu tohoto povolání, jsou povinně členkami Komory porodních asistentek, která dohlíží na dodržování etických standardů této profese. Podmínkou pro zápis do Komory je dosažení příslušného vzdělání. Komora následně zajistí, že jsou porodní asistentky zavedeny do celostátního registru zdravotnického personálu. Všechny porodní asistentky musí mít číslo, pod kterým jsou vedeny ve zdravotním systému. Na základě zápisu do Komory, zápisu do celostátního registru a přiděleného čísla je porodní asistentce vydána identifikační karta zdravotníka, což je karta s čipem, kterou zdravotník musí nosit při sobě a která prokazuje jeho odbornost. Karta dále umožňuje přístup do elektronických zdravotnických dokumentací, umožňuje také přístup do elektronické pošty, elektronický podpis a přístup do elektronického systému zdravotního a sociálního zabezpečení.⁸¹

V souvislosti s celoživotním vzděláváním porodních asistentek bylo zjištěno, že porodní asistentky mají přednostně zájem o zařazení problematiky psychologie - (25%) respondentek, porodní asistence (38%) respondentek a neonatologie (22%) respondentek, do programu konferencí určeny pro porodní asistentky. Jako nejvíce upřednostňovaná forma celoživotního vzdělávání mezi porodními asistentkami byly uvedeny účast na konferencích (52%), účast na kongresech (51%) a účast na školících akcích (47%). Porodní asistentky mají zájem o samostudium, o čemž svědčí výsledek položky číslo 23, ve které uvedlo všech 158 (100%) respondentek, že se ve svém volném čase vzdělává.

---

⁸¹ srov. Liga lidských práv. *Činnost samostatných porodních asistentek* [online], Dostupné z http://www.llp.cz/_files/file/publikace/Analyza_porodni_asistentky.pdf

ZÁVĚR

Diplomová práce měla stanoveny 2 hypotézy a 3 základní cíle.

První hypotéza, kterou jsem si stanovila, zněla: „Porodních asistentek, které znají legislativu týkající se jejich profese je méně, než porodních asistentek, které legislativu neznají.“ Výpočtem nebylo prokázáno, že by bylo více těch porodních asistentek, které legislativu v porodní asistenci neznají, proto **přijímáme HO**. Počet porodních asistentek, které znají legislativu může být stejný jako počet porodních asistentek, které legislativu neznají. Riziko omylu je v uvedeném případě menší než 5%. Rozdíl by mohl vzniknout, ale jiným způsobem testování, tzn. že citlivějším testem by eventuelně bylo možno potvrdit rozdíl. **Hypotéza č. 1 ověřena.**

Druhá hypotéza, kterou jsem si stanovila, zněla: „Porodní asistentky, které znají legislativu v porodní asistenci, naplňující své kompetence na pracovišti, je více než porodních asistentek, které legislativu neznají.“ Výpočtem byl prokázán vztah mezi znalostí legislativy a kompetencemi u porodních asistentek. **Přijímáme HA**, tedy že porodních asistentek, které znají legislativu v porodní asistenci, naplňující své kompetence na pracovišti, je více než porodních asistentek, které legislativu neznají. Riziko omylu je v uvedeném případě menší než 1%. **Hypotéza č. 2 ověřena**

První cíl měl za úkol zjistit, jaký názor mají PA na činnost prof. organizace, a co o profesních organizacích vědí. Na základě odpovědí respondentek bylo zjištěno, že ze 74 respondentek (100%), které jsou členy profesní organizace, je 53 respondentek (72%) spokojeno s činností profesní organizace a 21 respondentek (28%) naopak není spokojeno s činností profesní organizace. Dále bylo zjištěno, že 148 respondentů (94%) si myslí, že profesní organizace by měla pracovala pro všechny porodní asistentky v ČR a zbývajících 10 respondentek (6%) tento názor nesdílí. Bylo zjištěno, že profesní organizace by měla v rámci práce pro všechny porodní asistentky hlavně vystupovat jednotně – 120 respondentek (76%), dále pořádat kongresy a semináře - 80 respondentek (51%), zajistit lepší postavení porodní asistentky - 90 respondentek (57%),

zprostředkovávat komunikaci s vládou - 82 respondentek (52%). 10 respondentek (6%) vyjádřilo jiný názor. Nejvíce uváděly respondentky, že jsou členy profesní organizace ČKPA - napsalo 150 respondentek (95%), jako druhou v pořadí uváděly UNIPA - napsalo 140 respondentek (89%), 120 respondentek (76%) uvedlo ČAS. 81 respondentek (51%) zná program a cíle prof. organizace porodních asistentek a 77 respondentek (49%) program a cíle nezná. Všech 158 respondentek (100%) vědělo, že Mezinárodní konfederace porodních asistentek má zkratku ICM. **Cíl číslo 1 splněn.**

Druhý cíl měl za úkol zjistit postoj PA k celoživotnímu vzdělávání. Zjistili jsme, že 83 respondentek (53%) má povědomí o konání celosvětového shromáždění PA v Praze r. 2014 a 75 respondentek (47%) o této akci neví. Tohoto shromáždění, by se chtělo 35 respondentek (22%) zúčastnit aktivně a 103 respondentek (65%) má zájem se zúčastnit pasivně. 20 respondentek (13%) o tuto akci nemá zájem. V rámci celoživotního vzdělávání má nejvíce porodních asistentek, 60 respondentek (38%), zájem o témata týkajícího se porodnictví a porodní asistence. Na druhém místě mají porodní asistentky, 40 respondentek (25%), zájem o témata týkající se psychologie. 35 respondentek (22%) má zájem dovědět se více o neonatologii. Bylo zjištěno, že nejvíce se porodní asistentky vzdělávají prostřednictvím účastí na školicích akcích 75 respondentek (47%). 82 respondentek (52%) účastí na odborných konferencích. a 80 respondentek (51%) uvedlo, že se vzdělává účastí na kongresech. **Cíl číslo 2 splněn.**

Třetí cíl měl za úkol zjistit znalosti PA v oblasti legislativy týkající se jejich profese a naplňování této legislativy na jejich pracovišti. 106 respondentek (67%) uvedlo, že jsou na jejich pracovišti naplňovány kompetence porodní asistentky dle vyhlášky a 15 respondentek (9%) uvedlo, že kompetence dle vyhlášky nejsou naplňovány. 37 respondentek (23%) uvedlo, že neví, zda-li jsou kompetence PA na jejich pracovišti naplňovány. Dále bylo zjištěno, že legislativu týkající se porodní asistence zná 82 (52%) respondentek a 76 (48%) respondentek legislativu nezná. **Cíl číslo 3 splněn.**

Doporučení pro praxi

Na základě zjištěných výsledků si dovoluji navrhnout několik námětů k zamyšlení.

- Na základě projeveného přání respondentek, a také v rámci zkvalitnění odbornosti porodních asistentek, by bylo vhodné vydávat odborný časopis určený pro porodní asistentky.
- V souvislosti se zvýšením postavení porodní asistentky ve společnosti, laické i odborné, založit Komoru porodních asistentek.
- V rámci zkvalitnění a zefektivnění celoživotního vzdělávání zavést povinné testování odborných znalostí porodních asistentek vždy ve stejných časových intervalech, a to před prodloužením registrace, e-learningovou formou.
- Vytvořit jednotnou profesní organizaci v ČR pro všechny porodní asistentky.

Literatura

- 1) Další vzdělávání ve světě migrujícího trhu práce – sborník z mezinárodní konference 12.12.2008. *K problematice systémového uznávání dalšího profesního vzdělávání*. Praha: Univerzita J. A. Komenského, 2009. 104 s. ISBN 978-80-86723-70-8.
- 2) GREGUŠOVÁ, E. *Starostlivost' o ženu*. Martin: Osveta,1992. 333 s. ISBN 80-217-0439-X.
- 3) CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu - Úvod do kvantitativně orientovaného výzkumu*. Praha: Grada, 2006. 247 s. ISBN 978-80-247-1369-4.
- 4) IVANOVÁ, K, *Etika pro vědecko-výzkumné pracovníky*, Martin Zelina Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc, 2010. ISBN: 978-80-87240-34-2.(brož.)
- 5) IVANOVÁ, K., JUŘIČKOVÁ, L. *Písemné práce na vysokých školách se zdravotnickým zaměřením*.Olomouc:UP v Olomouci, 2005. 83 s.ISBN 8244-0992-5.
- 6) JAROŠOVÁ, D. *Organizace studia ošetrovatelství – distanční texty*.Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě - Zdravotně sociální fakulta. 2006
- 7) KONIGSMARKOVÁ , I. *Porodní asistenta regulovaná profese EU*. Hradec Králové: NUCLEUS, 2002. 52 s. ISBN 80-86225-26-7.
- 8) MEDLÍKOVÁ,O. ŠEDIVÝ,M *Úspěšná nezisková organizace*. Praha:Grada, 2009. 154 s. ISBN 978-80-247-2707-3.
- 9) NANTL, J., ČERNIKOVSKÝ, P. *Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání 1. díl – Národní deskriptory*. Praha: MŠMT, 2010. 47 s.
- 10) PYŠNÝ, L., KUBÁTOVÁ, J. *Současné problémy ve vzdělávání sester a porodních asistentek- sborník z konference*. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně- UZS, 2003. 89 s. ISBN 80-7044-481-9.
- 11) ŠIMKOVÁ, E. *Managment a marketing v praxi neziskových organizací*. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové.Pedagogické fakulta: Gaudeamus, 2009. 173 s. ISBN 987-80-7435-012-2.
- 12) ŠKRLOVI, *Kreativní ošetrovatelský management*. Praha: Advent Orion, 2003. 485 s. ISBN 80-7172-841-1..
- 13) VETEŠKA, J., TURECKIOVÁ, M. 2008.*Kompetence ve vzdělávání*.Praha: Grada Publishing, 2008. 159 s. ISBN 978-80-247-1770-8.

14) VRÁNOVÁ, KUDLOVÁ, HALMO. *Deník odborné praxe v porodní asistenci*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci LF. 2008. 79 s. ISBN 978-80-244-1910-7.

15) VORLÍČKOVÁ, H. Ošetrovatelství má u nás tradici od středověku, *Zdravotnické noviny*, 2002, č. 11, s. 136

Internetové zdroje

16) Česká asociace sester. **O společnosti ČAS**. [online]. posl. akt. 2008 [cit. 2010-11-17]. Dostupné z: <http://www.cna.cz/o-spolecnosti/>

17) Česká konfederace porodních asistentek, **Vznik ČKPA**. [online]. posl. akt 2010 [cit. 2010-10-27], Dostupné z: <http://www.pdcap.cz/Texty/PA/CKPA.html>

18) Česká konfederace porodních asistentek. **Stanovy České konfederace porodních asistentek (ČKPA)**. [online]. posl. akt. 2010 [cit. 2010-10-26]. Dostupné z: http://www.ckpa.cz/download/dokumenty/ckpa_001.pdf

19) Česká konfederace porodních asistentek. **Konference Madrid - 13.-15.3.2003** [online]. posl. akt 2010. [cit. 2011-01-07]. Dostupné z: www.ckpa.cz/source/file/zahranicni_okenko/001.doc

20) Evropská asociace porodních asistentek. **EMA** [online]. posl. akt. 2008. [cit. 2010-12-06]. Dostupné z: <http://www.rcm.org.uk/college-archive/international/ema/>

21) Evropská prostor vysokoškolského vzdělávání. **Společné prohlášení ministrů školství evropských států na setkání v Boloni dne 19.června 1999** [online]. posl. akt. 2010 [cit. 2011-01-01]. Dostupné z <http://www.bologna.msmt.cz/files/DeklaraceBologna.pdf>

22) HORÁKOVÁ, K. **Kompetence porodních asistentek, zákon versus skutečnost**. Č. Bud., 2008. bakalářská práce (Bc.). JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH. Zdravotně sociální fakulta [online]. [cit. 2011-01-07]. Dostupné z: <http://theses.cz/id/vkd4z3/>

23) srov. Liga lidských práv. **Činnost samostatných porodních asistentek**. [online]. Dostupné z http://www.llp.cz/_files/file/publikace/Analyza_porodni_asistentky.pdf

- 24) Mezinárodní konfederace porodních asistentek. **Historie ICM**. [online]. posl. akt. 2010 [cit. 2010-12-06]. Dostupné z: <http://www.internationalmidwives.org/srov>.
- 25) srov. Ministerskvo zdravotnictví ČR. **Metodický pokyn – porodní asistentka** [online] posl. akt 2010 [cit. 2011-01-02]. Dostupné z http://www.mzcr.cz/Odbornik/dokumenty/metodicky-pokyn-porodni-asistentka_2304_947_3.html
- 26) srov. Ministerskvo zdravotnictví ČR. **Stanoviska MZ pro zdr. obory VŠ** [online]. posl. akt 2010 [cit. 2011-01-02]. Dostupné http://www.mzcr.cz/Odbornik/obsah/zdravotnicke-obory-vs_2103_3.html
- 27) MZ ČR. **Metodický pokyn k zákonu č. 96_2004 Sb.** [online]. posl. akt 2010 [cit. 2011-01-03]. Dostupné z http://www.mzcr.cz/Odbornik/dokumenty/specializacnivzdelavani_1765_935_3.html
- 28) srov. MZ ČR. **Specializační vzdělávání** [online]. posl. akt 2010 [cit. 2011-01-03]. Dostupné http://www.mzcr.cz/Odbornik/dokumenty/specializacni-vzdelavani_1765_935_3.html
- 29) MZČR- **Pracovní komise pro transformaci NLZP 2** [online]. posl. akt 2010 [cit. 2011-01-03]. Dostupné z : http://www.mzcr.cz/dokumenty/pracovni-komise-k-transformaci-nejlekarських-zdravotnickych-povolani-v-ceske-republice_4515_949_3.html
- 30) NCO NZO v Brně, MZ ČR. **Specializační vzdělávání** [online]. posl. akt 2010 [cit. 2011-01-02]. Dostupné z: <http://www.ieducare.com/soubory/File/specializacnivzdelavani.pdf>
- 31) PETRŽÍLKOVÁ, L. **Postoj porodních asistentek k dalšímu vzdělávání**. České Budějovice, 2007. bakalářská práce (Bc.). JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH. Zdravotně sociální fakulta [online]. [cit. 2011-01-07]. Dostupné z: <http://theses.cz/id/vkd4z3/>
- 32) Profesní a odborová unie zdravotnických pracovníků. **Poslání a činnost**. [online]. posl. akt. 2010. [cit. 2010-12-13]. Dostupné z: <http://www.pouzp.cz/text/cs/poslani-a-cinnost.aspx>
- 33) Společná deklarace o harmonizaci výstavby Evropského systému vysokého školství ve spolupráci 4 ministrů - Francie, Německo, Itálie a Spojeného

království. **Sorbonská deklarace** [online]. posl. akt. 2010 [cit. 2011-01-01].
Dostupné <http://www.bologna.msmt.cz/files/DeklaraceSorbonna.pdf>

34) **Úmluva o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání v evropském regionu z 11.dubna 1997** [online]. posl. akt. 2010. [cit. 2011-01-01]. Dostupné <http://www.bologna.msmt.cz/files/LisbonConvention.pdf>

35) UNIPA – Unie porodních asistentek. **Uplatnění porodní asistentky** [online]. posl. akt. 2005 [cit. 2010-12-30]. Dostupné z: http://www.unipa.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=89&Itemid=9

36) UNIPA. **Stanovy občanského sdružení** [online]. posl. akt. 2005 [cit. 2010-10-27]. Dostupné z: <http://www.unipa.cz/stanovy/index.htm>

37) Úřední věstník Evropské unie. **Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 6. července 2005** [online]. posl. akt 2010 [cit.2011-01-01]. Dostupné z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:255:0022:0142>

38) **Vyhláška 424/2004 Sb. Porodní asistentka** [online]. posl. akt 2010 [cit. 2011-01-01]. Dostupné z www.helcom.cz/download/integrace/037zdrav.pdf

39) **Vyhláška č. 39/2005 Sb.** [online]. posl. akt 2010 [cit.2011-01-01]. Dostupné z: www.sagit.cz › www.sagit.cz › [Zákony](#)

40) **Vyhláška 4/2010 Sb.** [online]. Dostupné z: http://www.nconzo.cz/c/document_library/get_file?uuid=811cd5fb-dde4-40f1-809f-31ad55c8274b&groupId=10900

41) **Vyhláška 424/2004 Sb.** [online]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?cd=76&typ=r&zdroj=sb04424>

42) Výkonný výbor ČKPA. **Výzva k vytvoření jednotné profesní organizace porodních asistentek** – setkání u Apolináře Praha 11.4.2008 [online]. posl. akt. 2008. [cit. 2010-12-17]. Dostupné z:<http://www.ckpa.cz>

43) WALLACE, M. **Evropská unie - Standardy pro obory ošetrovatelství a porodní asistenci** [online]. posl. akt 2010 [cit.2011-01-06]. Dostupné z: <http://fzs.osu.cz/uom/dokumenty/uom-publikace/trendy-2002.pdf>

44) **Zákon 96/2004 Sb. Celoživotní vzdělávání** [online]. posl. akt 2010 [cit. 2011-01-01].. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?cd=76&typ=r&zdroj=sb04096>

Časopisy

45) JURÁSKOVÁ, D. **Celoživotní vzdělávání sester a kreditní systém**. *Medicína pro praxi* [online], 2006, č.5. [cit.2011-01-14]. Dostupné <http://www.medicinapropraxi.cz/pdfs/med/2006/05/11.pdf> /

Seznam tabulek

Tabulka 1	Členství PA v profesní organizaci	60
Tabulka 2	Spokojenost s činností profesní organizace	61
Tabulka 3	Práce profesní organizace pro všechny PA	62
Tabulka 4	Činnost vykonávaná profesní organizací pro všechny PA	63
Tabulka 5	Povinné členství v profesní organizaci	64
Tabulka 6	Povědomí o existenci profesních organizací	65
Tabulka 7	Znalost programu a cílů profesní organizace	66
Tabulka 8	Znalost zkratky ICM	67
Tabulka 9	Povědomí PA o celosvět. shromáždění PA v Praze	68
Tabulka 10	Přání PA zúčastnit se shromáždění v r. 2014	69
Tabulka 11	Znalost doby registračního období	70
Tabulka 12	Znalost hodnoty kreditů nutných k prodloužení regist.	71
Tabulka 13	Obtížnost získání požadovaného počtu kreditů	72
Tabulka 14	Preferovanost organizátorů vzdělávacích akcí	73
Tabulka 15	Prověřování znalostí po vzdělávací akci	74
Tabulka 16	Znalost znění vyhlášky 423/2004 Sb.(4/2010)	75
Tabulka 17	Znalost počtu kreditů za účast na kongresu, konferenci	76
Tabulka 18	Volba tématu přednášek v rámci celoř. vzdělávání	77
Tabulka 19	Preferovanost akcí se souhlas. stanov. od prof. org.	79
Tabulka 20	Roční frekvence navštěvování vzdělávacích akcí	80
Tabulka 21	Podpora zaměstnavatele ve vzdělávání	81
Tabulka 22	Hlavní forma pro vzděl. pořádané institucemi	82
Tabulka 23	Samostudium	84
Tabulka 24	Znalost znění zákona 96/2004 Sb.	85
Tabulka 25	Znalost znění vyhlášky 424/2004 Sb.	86
Tabulka 26	Naplňování kompetencí PA na pracovišti	87
Tabulka 27	Znalost Mezinárodní definice PA	88
Tabulka 28	Znalost roku přijetí Mezinárodní definice PA	90
Tabulka 29	Vzdělání	91
Tabulka 30	Zaměstnavatel	92
Tabulka 31	Věk	93
Tabulka 32	Pohlaví	94

Seznam grafů

Graf 1	Členství PA v profesní organizaci	60
Graf 2	Spokojenost s činností profesní organizace	61
Graf 3	Práce profesní organizace pro všechny PA	62
Graf 4	Činnost vykonávaná profesní organizací pro všechny PA	63
Graf 5	Povinné členství v profesní organizaci	64
Graf 6	Povědomí o existenci profesních organizací	65
Graf 7	Znalost programu a cílů profesní organizace	66
Graf 8	Znalost zkratky ICM	67
Graf 9	Povědomí PA o celosvět. shromáždění PA v Praze	68
Graf 10	Přání PA zúčastnit se shromáždění v r. 2014	69
Graf 11	Znalost doby registračního období	70
Graf 12	Znalost hodnoty kreditů nutných k prodloužení regist.	71
Graf 13	Obtížnost získání požadovaného počtu kreditů	72
Graf 14	Preferovanost organizátorů vzdělávacích akcí	73
Graf 15	Prověřování znalostí po vzdělávací akci	74
Graf 16	Znalost znění vyhlášky 423/2004 Sb.(4/2010)	75
Graf 17	Znalost počtu kreditů za účast na kongresu, konferenci	76
Graf 18	Volba tématu přednášek v rámci celoř. vzdělávání	78
Graf 19	Preferovanost akcí se souhlas. stanov. od prof. org.	79
Graf 20	Roční frekvence navštěvování vzdělávacích akcí	80
Graf 21	Podpora zaměstnavatele ve vzdělávání	81
Graf 22	Hlavní forma pro vzděl. pořádané institucemi	83
Graf 23	Samostudium	84
Graf 24	Znalost znění zákona 96/2004 Sb.	85
Graf 25	Znalost znění vyhlášky 424/2004 Sb.	86
Graf 26	Naplňování kompetencí PA na pracovišti	87
Graf 27	Znalost Mezinárodní definice PA	89
Graf 28	Znalost roku přijetí Mezinárodní definice PA	90
Graf 29	Vzdělání	91
Graf 30	Zaměstnavatel	92
Graf 31	Věk	93
Graf 32	Pohlaví	94

Seznam příloh

Příloha č. 1.....Mezinárodní definice porodní asistentky [online]. [cit. 2011-03-06]

Dostupné z: www.ckpa.cz

Příloha č. 2.....Píseň porodních asistentek- Novorozené děťátko [online]. [cit.

2011-03-06] Dostupné z: www.uporodnibaby.blogspot.com

Příloha č. 3.....Žádost o vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání

bez odborného dohledu [online]. [cit. 2011-03-06]

Dostupné z: http://www.osetrovatelstvi.info./downloads.php?page_id=72

Příloha č. 4..... Průvodce prodloužením platnosti osvědčení krok za krokem

[online]. [cit. 2011-03-06] Dostupné z:

<http://www.osetrovatelstvi.info./data/pruvodce-registraci.pdf>

Příloha č. 5.....Mezinárodní etický kodex porodní asistentky [online]. [cit.

2011-03-06] Dostupné z:

<http://www.unipa.cz/index.php?>

[option=com_content&view=article&id=161%3Aetickykodex&catid=36&Itemid=100](http://www.unipa.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=161%3Aetickykodex&catid=36&Itemid=100)

Příloha č. 6.....Příhláška ke členství v ČKPA [online]. [cit. 2011-03-06]

Dostupné z: www.ckpa.cz

Příloha č. 7.....Dotazník

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 Mezinárodní definice porodní asistentky

Porodní asistentka je osoba, která byla řádně přijata do oficiálního vzdělávacího programu pro porodní asistentky uznávaného v dané zemi, která úspěšně ukončila daný vzdělávací program pro porodní asistentky a získala tak požadovanou kvalifikaci a registraci pro výkon povolání porodní asistentky.

Porodní asistentka je uznávána jako plně zodpovědný zdravotnický pracovník;

- 1• pracuje v partnerství se ženami, aby jim poskytla potřebnou podporu, péči a radu během těhotenství, porodu a v době poporodní,
- 2• vede porod na svou vlastní zodpovědnost,
- 3• poskytuje péči novorozencům a dětem v kojeneckém věku.

Tato péče zahrnuje:

- 1• preventivní opatření,
- 2• podporu normálního porodu,
- 3• zjišťování komplikací u matky nebo dítěte,
- 4• zprostředkování přístupu k lékařské péči nebo jiné vhodné pomoci
- 5• provedení nezbytných opatření při mimořádné naléhavé situaci.

Porodní asistentka má důležitou úlohu ve zdravotním poradenství a vzdělávání nejen žen, ale i v rámci jejich rodin a celých komunit. Tato práce by měla zahrnovat předporodní přípravu a přípravu k rodičovství a může být rozšířena i do oblasti zdraví žen, sexuálního nebo reprodukčního zdraví a péči o dítě.

Porodní asistentka může vykonávat svou profesi v jakémkoli prostředí, včetně domácího prostředí, ambulantních zdravotnických zařízení, nemocnic, klinik, nebo zdravotnických středisek.

**Tato definice byla přijata na zasedání
Mezinárodního výboru porodních asistentek 19. července 2005
a nahrazuje Definici porodní asistentky přijatou
v roce 1972 a doplněnou v roce 1990**

Příloha č. 2 Hymna porodních asistentek celého světa

Novorozené děťátko

(Text i hudba Hogue Moe)

„Jsou v životě chvíle naplněné zázrakem,
Chvíle, kdy se nebe setkává se zemí.
Ten zázrak přichází z dálky sem pokaždé,
když žena přivádí děťátko na tuto zem.
Jsou chvíle, kdy žal a veselí si podávají ruce.
Každé děťátko je darem pro tuto zem.
Přináší naději pro zítřek pokaždé,
Když žena přivádí děťátko sem.“

Ref.:

„Svými rukama vítáme na svět novorozené děťátko,
Od úsvitu věků k dnešním dnům, ve všech koncích světa.
Svou péčí vítáme novorozené děťátko,
Od Východu k Západu, od Severu k Jihu, všude.
Největším ze zázraků je zrození dítěte z ženina lůna.
Minulost si podává ruce s budoucností,
Když se nebe setká se zemí.
Postavíme se vedle nich – muž, dítě a žena.
Budeme střežit plody ze stromu života.“
Matčino srdce přetéká radostí,
Pozná, kdy se její maličké narodí.
Celé lidstvo mu bude bratry a sestrami,
Pokaždé, když žena přivádí děťátko na svět.
Ať se radost vznáší jako ptáci na slunci,
Ať padá k zemi jako kapky deště.
A v radosti pozvedněte oči – spatříte duhu.
Pokaždé, když přichází děťátko na svět.

Ref.:

Příloha č.3 Žádost o vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu

*Místo pro nalepení
kolku
500 Kč*

**ČÍSL
O
REG
ISTR
ACE**

Zde

nevyplňujte, prosím!

Příjmení, jméno, titul:

dřívější příjmení¹⁾:

Datum narození (den, měsíc, rok):

Místo narození:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Rodné číslo:

Adresa zaměstnavatele: název

ulice a popisné číslo

město (obec)

IČO

e-mail kontakt

Telefon

PSČ

@

Adresa trvalého bydliště: ulice a popisné číslo

město (obec)

Telefon/mobil

e-mail kontakt

@

PSČ

Adresa pro doručování písemností: (pokud se liší od adresy bydliště)

ulice a popisné číslo

město (obec)

PSČ

¹⁾ Uveďte rodné příjmení, popř. všechna Vaše další dřívější příjmení

Nejvyšší dosažené vzdělání v roce:

Nejvyšší dosažené vzdělání ve státě:

středoškolské

vyšší odborné

vysokoškolské Bc. Mgr. Ing. Doktorský titul

1. Kvalifikaci jsem získal/a²⁾

v oboru:

v roce:

ve státě:

na škole (název školy, vzdělávacího zařízení apod.):

---

zaškrtněte

na střední zdravotnické škole

na vyšší zdravotnické škole

na vysoké škole

v akreditovaném kvalifikačním kurzu

ve specializačním vzdělávání (PSS)

Zaškrtněte povolání, pro které žádáte vydat osvědčení k výkonu bez odborného dohledu³⁾

(zaškrtněte)

všeobecná sestra (§ 5)

farmaceutický asistent (§ 19)

---

²⁾ Kvalifikací se rozumí získání odborné způsobilosti k výkonu povolání stanovené zákonem č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů (ustanovení § 5 až § 28).

³⁾ Uveďte odpovídající povolání podle zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů, §5 - §28.

- porodní asistentka (§ 6)
- ergoterapeut (§ 7)
- radiologický asistent (§ 8)
- zdravotní laborant (§ 9)
- zdravotně-sociální pracovník (§ 10)
- optometrista (§ 11)
- ortoptista (§ 12)
- asistent ochrany a podpory veřejného zdraví (§ 13)
- ortotik-protetik (§ 14)
- nutriční terapeut (§ 15)
- zubní technik (§ 16)
- dentální hygienistka (§ 17)
- zdravotnický záchranář (§ 18)
- biomedicínský technik (§ 20)
- biotechnický asistent (§ 20a)
- radiologický technik (§ 21)
- adiktolog (§ 21 a)
- klinický psycholog (§ 22)
- klinický logoped (§ 23)
- zrakový terapeut (§ 23 a)
- fyzioterapeut (§ 24)
- radiologický fyzik (§ 25)
- odborný pracovník v laboratorních metodách a v přípravě léčivých přípravků (§ 26)
- biomedicínský inženýr (§ 27)
- odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví (§28)

Pracovní zařazení:

Specializační studium⁴⁾: (*zaškrtněte, event. doplňte název oboru*)

ANO →název

NE

Upozornění: Žádost prosím vyplňte čitelně, hůlkovým písmem. Nesprávně, neúplně nebo nečitelně vyplněná žádost bude vrácena k doplnění.

Přílohy⁵⁾ — (*zaškrtněte přílohy, které k žádosti dokládáte*):

⁴⁾ Uveďte pouze specializační studium získané v ČR; specializace získaná v jiném členském státě EU je předmětem samostatného správního řízení na základě písemné žádosti žadatele.

⁵⁾ Doložte přílohy, které ukládá zákon č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů, včetně příloh vyjmenovaných na této straně žádosti.

- úředně ověřené doklady, které opravňují zdravotnického pracovníka k výkonu zdravotnického povolání (např. maturitní vysvědčení, diplom absolventa VOŠ a vysvědčení o absolutoriu, diplom a vysvědčení o státní zkoušce nebo diplom a dodatek diplomu)
- potvrzení o výkonu povolání (6. strana formuláře žádosti) – lze rovněž doložit úředně ověřenou kopii potvrzení o ukončení pracovního poměru
- doklad o absolvovaných vzdělávacích aktivitách (7. strana formuláře žádosti) včetně prostých kopií dokladů potvrzení o účasti na jednotlivých formách celoživotního vzdělávání
- doklad o úspěšném vykonání zkoušky, kterou se ověřuje způsobilost k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu (**pouze u těch žadatelů, kteří nedokládají potvrzení o absolvovaných vzdělávacích aktivitách**)
- osoby samostatně výdělečně činné nebo vlastníci živnostenského listu doloží výkon zdravotnického povolání úředně ověřenou kopií registrace nestátního zdravotnického zařízení (dále jen NZZ) nebo živnostenského listu.

Poučení:

V souladu s ustanovením § 38 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, mají účastníci a jejich zástupci právo nahlížet do spisu. S právem nahlížet do spisu je spojeno právo činit si výpisy a právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části. Právo nahlédnout do spisu a další práva s tím spojená se uplatňují vůči tomu správnímu orgánu, který se spisem aktuálně disponuje.

Veškeré údaje jsou zpracovány pro účely Registru zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání, který mj. umožňuje sledování počtů zdravotnických pracovníků a jejich celoživotního vzdělávání. S těmito údaji bude nakládáno pouze způsobem odpovídajícím příslušným ustanovením zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů ve znění pozdějších předpisů. K Vaším osobním údajům budou mít přístup pouze oprávněné osoby vázané mlčenlivostí.

Tímto výslovně prohlašuji, že souhlasím se zpracováním mnou poskytnutých osobních údajů pro účely této žádosti Ministerstvem zdravotnictví, jakož i s tím, že mé osobní údaje mohou být poskytnuty třetím osobám, a to v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů v platném znění.

Prohlašuji, že všechny uváděné údaje a přiložené doklady k této žádosti jsou správné, úplné a zakládají se na pravdě:

Jméno a příjmení (čitelně):	Podpis:	Datum:	Místo:
--	----------------	---------------	---------------

Prohlašuji, že zmocňuji níže uvedenou osobu, aby mne zastupovala a jednala mým jménem ve věci vyřízení mé žádosti o vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. V případě, že si nepřejete, aby byly Vaše údaje sdělovány jiné osobě, níže uvedené položky nevyplňujte.

Kontaktní osoba: vyplňte pouze v případě, že souhlasíte s poskytováním údajů o Vaší žádosti další osobě

Příjmení, jméno, titul:

Telefon/mobil:

e-mail kontakt: _____ @ _____

Jméno a příjmení (čitelně):	Podpis:	Datum:	Místo:
--	----------------	---------------	---------------

Poznámka:

O zapsání do výše citovaného registru zdravotnický pracovník již nežadá, po vydání osvědčení bude automaticky do registru zapsán a tedy oprávněn používat označení „Registrovaný/á“.

- **Žádost s příloženými doklady zasílejte na adresu:**

**Ministerstvo zdravotnictví
Uznávací jednotka Brno
„REGISTRACE“
Vinařská 6
603 00 Brno**

Potvrzení personálního oddělení o výkonu zdravotnického

povolání

Potvrzujeme, že _____ pan/paní:.....

.....

narozen/a(datum):.....v(obec):.....

pracuje v naší organizaci .....od:.....do:.....

jako:..... v úvazku:.....

Dále potvrzujeme, že jmenovaný/á byl/a zaměstnaný/á v organizaci¹⁾ - viz. pokyny k

vyplnění

1) organizace:.....od:.....do:.....jako:.....v úvazku
:...

2) organizace:.....od:.....do:.....jako:.....v úvazku
:...

3) organizace:.....od:.....do:.....jako:.....v úvazku
:

Výpis pracovní neschopnosti²⁾

.....

Výpis mateřské dovolené³⁾:

(1. dítě).....

(2. dítě).....

další děti:.....

Pokyny k vyplnění:

1. Proškrtněte v případě absence těchto údajů.
2. U výpisu pracovní neschopnosti uvádějte pouze pracovní neschopnost delší než 6 měsíců.
3. Uveďte pouze dobu mateřské dovolené matky (rodičovské dovolené otce), nikoliv dobu následné rodičovské dovolené.
4. U OSVČ je nutné přiložit k tomuto vyplněnému potvrzení úředně ověřenou kopii o registraci nestátního zdravotnického zařízení nebo živnostenského listu.

Podpis odpovědného pracovníka
personálního oddělení

Razítko personálního oddělení

.....

.....Jméno a příjmení (čitelně) odpovědného pracovníka personálního oddělení včetně telefonního čísla

Příloha č. 4 Žádost o prodloužení platnosti osvědčení

Žádost o prodloužení platnosti osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu podejte nejpozději 60 dnů před skončením platnosti osvědčení.

2. Žádost vytiskněte z www.nconzo.cz – registr – formuláře - žádost o prodloužení osvědčení ((7 stran A4) formát RTF).

3. Vyplňte žádost podle pokynů k vyplnění.

4. Na žádost str.1. nalepte příslušný kolek.

5. Do žádosti vyplňte a potvrďte zaměstnavatelem výkon zdravotnického povolání v příslušném oboru z posledních 6 let.

Osoby samostatně výdělečně činné nebo vlastníci živnostenského listu doloží výkon zdravotnického povolání úředně ověřenou kopií registrace nestátního zdravotnického zařízení nebo živnostenského listu.

6. Do žádosti vyplňte a potvrďte zaměstnavatelem formulář "Doklad o absolvovaných vzdělávacích aktivitách" v hodnotě min. 40 kreditů z posledních 6 let a

- přiložte prosté kopie potvrzení nebo záznamů v průkazu odbornosti o účasti na formách celoživotního vzdělávání.

7. Žadatelé, kteří se rozhodnou nahradit výkon povolání nebo kredity z posledních 6 let zkouškou k vydání osvědčení, přiloží k žádosti prostou kopii dokladu o složení zkoušky. Bližší informace, formulář žádosti o zkoušku, termíny a otázky ke zkouš-kám naleznete na www.nconzo.cz – Zkoušky k vydání osvědčení.

8. Žádost s příloženými doklady zasílejte na adresu: Ministerstvo zdravotnictví

Uznávací jednotka Brno

„REGISTRACE“

Vinařská 6

603 00 Brno

K žádosti o prodloužení platnosti osvědčení již nepřikládáte doklady

- o získané odborné a specializované způsobilosti, které jsou doloženy k prvnímu vydání osvědčení, nebo v průběhu registračního období
- o zdravotní způsobilosti
- o bezúhonnosti

Příloha č. 5 Etický kodex porodních asistentek

Úvod

Mezinárodní konfederace porodních asistentek¹ (ICM, International Confederation of Midwives) si dala za cíl rozšířit pochopení a praktické užití Mezinárodního etického kodexu porodních asistentek (1999), a proto se rozhodla vydat následující dokument. V tomto dokumentu nalezne čtenář samotný Etický kodex, přehled použité terminologie, etický rozbor Kodexu, stručný komentář k jeho vzniku a návrhy, jak by tento Kodex mohly v praxi, vzdělávání a výzkumu porodní asistentky používat.

Mezinárodní etický kodex porodních asistentek Preambule

Cílem a snahou Mezinárodní konfederace porodních asistentek (ICM) je zlepšit úroveň péče poskytované ženám, dětem a rodinám po celém světě tím, že vhodně využije profesních schopností, dovedností a vzdělání každé porodní asistentky. K dosažení tohoto cíle, k němuž patří zdraví žen a osobní rozvoj asistentek, má na poli výuky, praxe i výzkumu sloužit následující text. Tento Kodex uznává lidská práva žen, usiluje o spravedlnost pro všechny a rovnost (ekvitu) v přístupu ke zdravotní péči. Zakládá se na vzájemných vztazích úcty, důvěry a důstojnosti mezi všemi členy společnosti.

Kodex

I. Vztahy v porodnictví

- a. Porodní asistentky respektují právo ženy na informovanou volbu a snaží se ženy vést k tomu, aby přijaly odpovědnost za svá rozhodnutí.
- b. Součástí přístupu porodních asistentek je podporovat právo žen na aktivní účast v rozhodnutích, která se týkají poskytované péče. Porodní asistentky rovněž usilují o to, aby se ženy-klientky mohly samostatně vyjadřovat k otázkám zdraví a rodiny ve své společnosti a kultuře.
- c. Porodní asistentky i jejich klientky spolupracují s úřady a fondy na vymezení (definování) potřeb, které má zdravotní péče zajistit. Zároveň se snaží zajistit úměrné rozdělování dostupných zdrojů podle priorit.
- d. Porodní asistentky se vzájemně podporují ve svém pracovním kolektivu a aktivně u sebe i u jiných pěstují přiměřený pocit vlastní hodnoty.
- e. Porodní asistentky kooperují s dalšími zdravotnickými pracovníky. Podle potřeby se obracejí na jiné zdravotnické profese, využívají jejich kompetencí a konzultují s nimi stav svých klientek.
- f. Porodní asistentky si jsou vědomy vzájemné závislosti lidí ve své profesi a snaží se řešit vznikající konflikty.
- g. Porodní asistentky nesou odpovědnost i vůči své vlastní osobě jakožto jedinci s morálním vlastnictvím, sebeúctou a integritou.

II.Porodnická praxe

a Porodní asistentky poskytují ženám a rodinám péči zohledňující kulturní různorodost. Současně usilují o to, aby aplikací těchto kulturních pojetí nevnášely do své péče postupy, jež by mohly působit škodu.

b.Porodní asistentky budují v ženách dané společnosti realistická očekávání, spojená s těhotenstvím, porodem a péčí o dítě. Minimálním optimistickým očekáváním je to, že žena by početím, donošením a zaopatřením dítěte neměla utrpět žádnou újmu.

c.Ve všech prostředích a kulturách porodní asistentky užívají svých znalostí z profese k zajištění bezpečného postupu při porodu.

d. Za všech okolností porodní asistentky reagují na psychologické, tělesné, citové a duchovní potřeby žen, o něž pečují.

e Porodní asistentky jdou celoživotně mladým i starším ženám, rodinám i spolupracovníkům příkladem v účinné podpoře zdraví.

f. Porodní asistentky se po celou dobu své profesní kariéry rozvíjejí po stránce osobnostní, intelektové a odborné. Tento rozvoj se snaží využít v praxi.

III.Profesní odpovědnosti porodních asistentek

a Porodní asistentky považují informace o klientkách za důvěrné a soukromé. Sdělují je pouze v odůvodněných případech.

b. Porodní asistentky nesou odpovědnost za svá rozhodnutí a činy, včetně důsledků, které z nich vyplývají pro příjemce péče.

c.Porodní asistentky mohou odmítnout účast na činnostech, s nimiž zásadním způsobem a z morálního přesvědčení nesouhlasí. Důraz na osobní svobodu svědomí by však neměl připravit klientky o základní zdravotnické služby.

d. Porodní asistentky chápou negativní důsledky, které by mohlo na zdraví žen a dětí mít jakékoliv porušení etických zásad a lidských práv. Usilují o to, aby k takovému porušování nedocházelo.

e Porodní asistentky se podílejí na rozvoji zdravotní politiky a jejím zavádění do praxe, pokud se jedná o zájmy zdraví žen a rodin s dětmi. (Revidováno v květnu 1999.)

Příloha č. 6 Přihláška ke členství v ČKPA

Česká Konfederace Porodních Asistentek

Sdružení porodních asistentek

.....kraje – SPA...K

PŘIHLÁŠKA KE ČLENSTVÍ

Příjmení a jméno, titul

.....

Rodné číslo .....

Bydliště

Ulice, číslo .....

Město (obec), PSČ .....

Kraj .....

Telefon ..... Mobil ..... Email .

.....

Pracoviště (škola)

Zaměstnavatel .....

Oddělení .....

Pracovní zařazení – funkce

.....

Ulice, číslo .....

Město (obec), PSČ .....

Kraj .....

Telefon ..... Mobil ..... Email

.....

Vzdělání (uveďte místo, rok zahájení – ukončení studia, obor studia)

SZŠ – nástavbové .....

.....

VZŠ – vyšší .....

VŠ – vysokoškolské .....

.....

IDVPZ – specializační

.....

Registrace – obor

.....

Souběžné členství v jiném sdružení porodních asistentek nebo sester

ne ano – uveďte název organizace .....

Ručím za to, že uvedené údaje jsou pravdivé a že jakoukoliv změnu neprodleně ohlásím.

Datum .....

Podpis .....

Příloha č. 7 Dotazník

Vážené porodní asistentky, prosím Vás o vyplnění tohoto dotazníku, který je součástí mé diplomové práce. Vyplnění je anonymní a zcela dobrovolné. Nic, co zde sdělíte nebude zneužito. I přesto, že Váš čas je drahocenný prosím, abyste dotazník vyplnil/y celý. Předem Vám děkuji za spolupráci.

Bc. Eva Buksová
UP v Olomouci, Pedagogická fakulta
Obor: Učitelství odborných předmětů pro zdrav. školy

Vámi zvolenou odpověď zakroužkujte, nebo doplňte

1) Jste člen/kou profesní organizace (dále jen prof. organizace) porodních asistentek?

ANO jaké?.....

NE proč?.....

2) Pokud jste člen/kou prof. organizace - splnila svou činností Vaše očekávání?

ANO

NE- v čem nesplnila?.....

.....

3) Myslíte si, že by prof. organizace měla pracovat pro všechny por. asistentky, nebo jen pro své členy?

ANO proč?.....

NE proč?.....

4) Co by podle Vás měla prof. organizace dělat pro všechny por. asistentky v ČR?

.....

.....

5) Myslíte si, že by mělo být členství v prof. organizaci povinné?

ANO proč?.....

NE proč?.....

6)) Které prof. organizace, sdružující por. asistentky, (i mimo ČR) znáte?

.....

7) Znáte program a cíle profesní organizace sdružující porodní asistentky?

ANO

NE

8) Označte správnou odpověď'

Mezinárodní konfederace porodních asistentek má zkratku

a) ACM

b) ICM

c) EMA

9) Víte, že ČKPA připravuje na r. 2014 celosvětové shromáždění por. asistentek v Praze?

ANO

NE

10) Chtěl/a byste se tohoto shromáždění zúčastnit?

ANO - aktivně

ANO - pasivně

NE

11) Registrační období, na které se vydává osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, trvá?

a) 4 r.

b) 6 r.

12) Kolik kreditů byste měl/a získat za registrační období?

a) 40 kreditů

b) 60 kreditů

13) Je pro Vás obtížné získat za registrační období stanovený počet kreditů?

ANO proč?.....

NE

14) Nejčastěji navštěvujete akce organizované

a) zaměstnavatelem

b) prof. organizací

c) jinou organizací- jakou?.....

15) Myslíte si, že by bylo vhodné po každé vzdělávací akci nejprve prověřit získané znalosti, a poté udělit kredity?

ANO

NE proč?.....

16) Hovoří vyhláška 423/ 2004 o kreditním systému, pro vydání osvědčení k výkonu zdrav. povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu zdrav. pracovníků?

ANO

NE

NEVÍM

17) Za účast na kongresu, odborné konferenci, sjezdu nebo sympoziu náleží za každý den účasti?

- a) 3 kredity nejvýše však 10 kreditů
- b) 4 kredity nejvýše však 12 kreditů

18) Příklad/a byste si, aby bylo v rámci celoživotního vzdělávání více přednášek zaměřeno na téma...? (možno označit více odpovědí)

ANO, přál/a bych se více dozvědět

- neonatologie
- porodnictví, por asistence
- gynekologie,
- psychologie
- jiné/doplňte.....

NE- témata nabízených přednášek mi vyhovují

19) Volíte si v rámci celoživotního vzdělávání akce, které mají udělené souhlasné stanovisko od prof. organizace?

ANO

NE

NEVÍM

20) Kolikrát ročně navštěvuje vzdělávací akce?

- a) ani jednou
- b) 1-5x
- c) 6 a více

21) Podporuje Vás zaměstnavatel ve vzdělávání?

- a) ano, podporuje mě finančně
- b) ano, vždy mě uvolní
- c) ne
- d) jiné.....

22) Jako hlavní zdroj pro vzdělávání, pořádané institucí, je pro Vás? (možno označit více odpovědí)

- a) certifikované kurzy
- b) inovační kurzy
- c) vysokoškolské studium – Bc., Mgr.
- d) odborné praxe v akreditovaných zařízeních
- e) účast na školicích akcích
- f) účast na odborných konferencích
- g) účast na kongresech
- h) studium se zaměřením na publikační a vědecko-výzkumnou činnost
- ch) studium se zaměřením na pedagogickou činnost
- i) studium se zaměřením na psychologickou činnost
- j) stáže v akreditovaných zařízeních

23) Vzděláváte se sam/a ve svém volném čase? (knihy, odborné časopisy,.....)

ANO

NE proč?.....

24) Zákon 96/2004 hovoří o:

a) podmínkách vzdělávání nelékař. zdravot. pracovních a o činnostech zdrav. pracovníka

b) podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činnosti souvisejících s poskytováním zdravotní péče

c) podmínkách získání a uznání způsobilosti k výkonu nelékař. zdravot. pracovníka a o vzdělávání nelékař. zdravot. pracovních

25) Jsou činnosti a kompetence PA stanoveny a dány vyhláškou 424/2004?

ANO

NE

NEVÍM

26) Jsou vyhláškou stanovené kompetence PA naplňovány na Vašem pracovišti?

ANO

NE- v čem nejsou naplňovány?.....

NEVÍM

27) Označte správné odpovědi

Porodní asistentka je uznávána jako plně zodpovědný zdravotnický pracovník a

- pracuje v partnerství se ženami, aby jim poskytla potřebnou podporu, péči a radu během těhotenství, porodu a v době poporodní
- nevede porod na svou vlastní zodpovědnost
- poskytuje péči novorozencům a dětem v kojeneckém věku
- nemůže vykonávat svou profesi v jakémkoli prostředí, kromě domácího prostředí, ambulantních zdravotnických zařízení, nemocnic, klinik, nebo zdravotnických středisek

28) Mezinárodní definice PA (její poslední verze) , byla přijata mezinárodním výborem porodních asistentek

a) 19. července 2004

b) 19.července 2005

29) Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- a) SŠ
- b) VOŠ
- c) VŠ -. Bc.
- Mgr.
- d) specializační- doplňte:.....

30) Nyní pracuji, jsem zaměstnán/a:

- a) nestátní zdravotnický sektor
- b) státní sektor
- c) jsem nezaměstnaná
- d) jsem student

31) Kolik je Vám let?

- a) 21 - 25
- b) 26 - 30
- c) 31-35
- d) 36-40
- e) 40 a více

32) Vaše pohlaví

- a) žena
- b) muž

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Bc. Eva Buksová
Katedra:	Katedra antropologie a zdravotní vědy, PdF, UP v Olomouci
Vedoucí práce:	Mgr. Věra Vránová, Ph.D.
Rok obhajoby:	2011

Název práce:	Porodní asistentka v ČR
Název v angličtině:	Midwife in the Czech Republic
Anotace práce:	<p>Diplomová práce je věnována problematice porodní asistence v ČR. V teoretické části práce je popsána problematika profesních organizací porodních asistentek v ČR a ve světě, vzdělávání porodních asistentek v ČR včetně celoživotního vzdělávání a legislativy v porodní asistenci v ČR. Praktická část je věnována průzkumnému šetření pomocí dotazníkového šetření. Dotazníky byly umístěny do dvou nemocnic a byl zveřejněn na www stránkách ČKPA. Jednotlivá data jsou v praktické části práce analyzována a následně vyhodnocena. Byly stanoveny dvě hypotézy, které jsou ověřeny pomocí statistických metod. Z průzkumného šetření lze říci, že porodní asistentky nemají zájem se sdružovat, i přesto že uvedly že by si přály, aby profesní organizace pracovaly pro všechny porodní asistentky a prosazovaly lepší postavení porodních asistentek. Dále bylo zjištěno, že mají kladný postoj k celoživotnímu vzdělávání a byl také prokázán pozitivní vztah mezi znalostmi porodních asistentek v oblasti legislativy a naplňováním kompetencí na pracovišti. Podobná průzkumná šetření, díky kterým je možno zjistit postoje, názory a odborné znalosti porodních asistentek, vedou k pozitivnímu rozvoji porodní asistence v ČR. V souvislosti s tímto rozvojem, by bylo vhodné je provádět i v budoucnu.</p>

Klíčová slova:	Porodní asistentky, porodní asistence, legislativa, vzdělávání, profesní organizace
Anotace v angličtině:	<p>The theses is devoted to the issue of midwifery in the Czech Republic. The theoretical part describes the problems of the professional organization of midwives in the Czech Republic and abroad, training of midwives in the Czech Republic, including lifelong learning and midwifery legislation in the Czech Republic. The practical part is devoted to an exploratory survey by questionnaire, which took place in the whole Czech Republic via email. Questionnaires were placed in two hospitals and was published on the website ČKPA. Individual data are then analyzed and evaluated. Two hypotheses were established, which are then validated using statistical methods. Exploratory investigation, we can say that midwives are not interested in the association, even though it indicated it would like to see a professional organization to work for all midwives and to promote a Berger position midwives. It was also found to have a positive attitude towards lifelong learning and has also demonstrated a positive relationship between knowledge of midwives in the areas of legislation and the fulfillment of competencies in the workplace. Similar exploratory investigation, by which we can discover the attitudes, opinions and knowledge of midwives and contribute to the positive development of midwifery in the Czech Republic, it is appropriate to implement in the future</p>
Klíčová slova v angličtině:	Midwives, midwifery, legislation, learning, professional organization
Přílohy vázané v práci:	7 textových příloh (18 s.)
Rozsah práce:	115 s. (152 000 znaků)
Jazyk práce:	Český jazyk